

2024 ЖЫЛҒЫ ОРНЫҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕБІ

«ҚАЗАҚСТАН ХАЛЫҚ БАНКІ» АҚ

halykbank.kz

МАЗМҰНЫ

Негізгі көрсеткіштер	03
Директорлар кеңесі Төрағасының жолдау сөзі	05
Басқарма Төрағасының жолдау сөзі	07

1. Банктің орнықты дамуға көзқарасы

Банктің орнықты даму саласындағы мақсаттары	15
Банктің ESG және орнықты даму саласындағы қызметінің принциптері	16
БҰҰ-ның орнықты дамуының басым мақсаттары (ОДМ)	17
Банктің орнықты дамуының негізгі бағыттары	19
Банктегі тұрақтылықты және ESG-ні басқару жүйесі	21
ESG-күн тәртібін бақылау, есеп беру және бейімдеу	22
ESG-тәуекел рейтингі Sustainalytics	22
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	23
Қаржылық нәтижелер	25
Экожүйенің дамуы	26
Қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттыру	29
Өнімдер мен қызметтерге жауапты көзқарас	33
Қызмет көрсету сапасын арттыру	34
Ақпараттық қауіпсіздік	35

2. Тұрақты қаржыландыру

Кредиттеудегі ESG-тәуекелдерін басқару	38
Дебюттік жасыл облигациялар шығару	39
Қаражатты нысаналы пайдалану туралы есеп	40
Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары	41

Банктің портреті	10
Банктің 2024 жылғы стратегиялық басымдықтары	11

3. Қоршаған орта

Мониторинг және ақпаратты ашу	45
«Жасыл кеңсе» тұжырымдамасы	46
Ресурстарды жауапты тұтыну	47
Энергия тиімділігі және отын ресурстарын тұтыну	48
Парниктік газдар шығарындылары	49
Қалдықтарды басқару	50
Климаттық тәуекелдерді басқару	51
Банктің климаттық мақсаттары	58

4. Қызметкерлерді басқару

Қызметкерлерді басқару жүйесі мен кадр саясатына жалпы көзқарас	60
Банктің қызметкерлердің құқықтарына, әртүрлілігіне және инклюзиясына көзқарастары	61
Қызметкерлер санының динамикасы және құрылымы	63
Қызметкерлерді іріктеу және бейімдеу	64
Қызметкерлердің кәсіби және жеке құзыреттерін дамыту	65
Қызметкерлерді ынталандыру және тарту	67
Еңбекті қорғау	70

5. Әлеуметтік және қайырымдылық жобалары

Қазақстан спортын қолдау	72
Тұрақты жеткізу тізбегі	74

6. Корпоративтік басқару

Корпоративтік басқару құрылымы	77
Директорлар кеңесінің құрамы	78
Директорлардың дағдылары мен тәжірибесі	80
Директорларды тағайындау	81
Жоғары басқару органының қызметін бағалау	81
Сыйақы	81
Мүдделер қақтығысы	81
Басқарма құрамы	82
ESG басқару	83
Әдеп және іскерлік мінез-құлық кодексі	85
Нақты және ықтимал бұзушылықтар туралы хабарлау	85
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	86
Кірістерді заңдастыруға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл	86
Тәуекелдерді басқару	87

7. Қосымшалар

1-қосымша. Осы есеп туралы	92
2-қосымша. Негізгі ESG көрсеткіштері	95
3-қосымша. GRI индексі	103
4-қосымша. TCFD мазмұнының индексі	107
Тәуелсіз тексеру туралы есеп	108
Байланыс деректері	110

03

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

ҚОСЫМШАЛАР

НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

20 млрд теңге

Қазақстанның коммерциялық банктері арасында Halyk Bank «жасыл» облигациялар шығарылымының алғашқы көлемі

26,9 балл

Sustainalytics-тен ESG-тәуекел рейтингі (Medium Risk)

2024 жылы бюджетке

259 млрд теңге

салық сомасы аударылды

Halyk тобында

16,7 мың адам

жұмыс істейді

85%

қызметкерлерді тарту деңгейі

63 сағат

2024 жылы Банктің бір қызметкеріне шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны

62%

орта буын басшыларының арасында әйелдер саны

2024 жылдан бастап «Қарызсыз қоғам» жобасы аясында

235 мың адам

қаржы сауаттылығы курстары бойынша оқытылды

Қайырымдылық және әлеуметтік бастамаларға

5,4 млрд теңге

бағытталды

2024 жылы Банктің әйелдер кәсіпкерлігін қаржыландыру жөніндегі бағдарламасына қосымша

1 млрд теңге

қаражат бөлінді

Қаржылық және қаржылық емес шешімдердің қолжетімділігі мен тиімділігін қамтамасыз ететін цифрлық платформалар

Halyk Super App

7,9 млн MAU

542 бөлімше

олардың 44% қалалардан тыс жерлерде орналасқан. Қаржылық қызметтердің қол жетімді инфрақұрылымын қамтамасыз ету

2,6 млн клиент

әлеуметтік төлемдерді пайдаланды

Onlinebank

305,2 мың MAU

НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

3 млн қызметкер

немесе елдің барлық экономикалық белсенді халқының 40%-ы Банктің жалақы жобалары аясында жалақы алады

17,5 млн мемлекеттік қызмет

көрсетілді

11,3 млн адам

бөлшек бизнес клиенті, бұл Банкті халықтың негізгі қаржылық серіктестерінің біріне айналдырады

3,6^(A) мың тонна CO₂-экв.

парниктік газдар эмиссияларының тікелей шығарындыларының көлемі (1-қамту)

61,2^(A) мың тонна CO₂-экв.

парниктік газдар эмиссияларының жанама энергетикалық шығарындыларының көлемі (2-қамту)

432,4^(A) мың ГДж

отын-энергетикалық ресурстарды жалпы тұтыну

2024 жылы

300,3^(A) тонна

қағаз тұтынылды, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 12,3%-ға аз

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ЖОЛДАУ СӨЗІ

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР МЕН МҮДДЕЛІ ТАРАПТАР,

2024 жыл Halyk Bank үшін сапа тұрғысынан өсу мен Қазақстанның тұрақты дамуына қосқан үлесімізді нығайтудың кезекті кезеңі болды. Климаттық қиындықтар, әлеуметтік күтулер және реттеуші талаптар күшейетін қарқынды дамып келе жатқан әлемде біздің Банк барлық мүдделі тараптар үшін ұзақ мерзімді құндылықты құруға стратегиялық міндеттемені сақтайды.

Біз бизнестің табысы қоғам алдындағы жауапкершіліксіз мүмкін емес екеніне сенімдіміз. Сондықтан орнықты дамуды біз сәнді тренд ретінде емес, бүкіл стратегиямыздың негізінде жатқан іргелі принцип ретінде қарастырамыз. Біз экономиканы дамытуға, халықты қолдауға және экологиялық жауапты шешімдерді енгізуге белсенді қатыса отырып, Орнықты дамудың ұлттық және жаһандық мақсаттарына қол жеткізуге үлес қосуға ұмтыламыз.

Негізгі стратегиялық бағыттар

2024 жыл Halyk Bank цифрлық трансформацияға, клиенттік тәжірибе мен экожүйені дамытуға, тұрақты қаржыландыруға және халықаралық нарықтағы позицияларды нығайтуға бағытталған алдыңғы цикл стратегиясын іске асырудың соңғы кезеңі болды. Бұл бағыттар Банкке нарықта көшбасшылық позициясын сақтауға мүмкіндік берді және Халық тобының 2025–2027 жылдарға арналған жаңа даму стратегиясын іске қосу үшін берік негізді қамтамасыз етті.

2024 жылдың соңында клиенттік базаның саны — 11,3 млн жеке тұлға, 300 мыңнан астам ШОБ клиенттері және 2,9 мың корпоративтік бизнестің белсенді клиенттері, бұл сандар базаны халықтың да, бизнестің де стратегиялық серіктесі және қаржылық және қаржылық емес сервистердің негізгі провайдерлерінің бірі етеді.

АРМАН ДУНАЕВ

Директорлар кеңесінің Төрағасы

Біз цифрлық өнімдерді белсенді түрде дамытып келеміз, мысалы, бөлшек бизнес кредиттерінің 91% және ШОБ кредиттерінің 94%-ы 2024 жылы цифрлық форматта ресімделді. Бөлшек бизнес клиенттеріне арналған Halyk Super App аясында жаңа шешімдер іске қосылды және заңды тұлғаларға арналған Onlinebank платформасы жаңартылды. Мұның бәрі біздің сервистерімізді, әсіресе аймақтардағы клиенттер үшін қол жетімді және ыңғайлы етеді.

Орнықты даму жүйесі және ESG-басқару

2024 жылы біз тұрақты дамуды басқару жүйесін нығайтуды жалғастырдық. Директорлар кеңесі ESG-факторларын бизнес-процестерге біріктіруге және басқарудың барлық деңгейлерінде шешім қабылдауға бағытталған 2025-2027 жылдарға арналған жаңа ESG-стратегиясын бекітті.

Бүгінгі таңда Банкте стратегиялық жоспарлауды, операциялық бақылауды, есеп беруді және барлық мүдделі тараптармен өзара әрекеттесуді қамтитын көп деңгейлі ESG-басқару жүйесі бар.

Біз корпоративтік басқару жүйесін дамытуға ерекше назар аударамыз. Біз ашықтықты, есептілікті және барлық мүдделі тараптардың құқықтарын құрметтеуді қолдай отырып, үздік халықаралық тәжірибелер негізінде өз жүйемізді

жетілдіруді жалғастырамыз. 2024 жылы Банктің Директорлар кеңесі мүшелерінің қызметіне бағалау жүргізілді. Ішкі аудит қызметі ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін арттыру бойынша консультация өткізіп, іс-шаралар жоспарын әзірледі.

Тұрақты қаржыландыру саласындағы жетістіктер

2024 жылдың басты жетістіктерінің бірі — Банк тарихында 20 млрд теңге сомасына «жасыл» облигациялардың алғашқы шығарылымы болды. Бұл қаражат көміртегі ізін азайтуға, энергия тиімділігін арттыруға және климаттың өзгеруін азайтуға ықпал ететін жобаларды қаржыландыруға бағытталған.

Облигациялар шығарумен қатар, Жасыл қаржы саясаты қабылданды, ол біздің жобаларды қаржыландыруға деген көзқарасымызды оң экологиялық әсермен рәсімдейді және іріктеу, мониторинг және есеп берудің ашық критерийлері мен рәсімдерін бекітеді. Жобалар Халықаралық капитал нарықтары қауымдастығы (ICMA) әзірлеген Қазақстан Республикасының жасыл жобаларының таксономиясы, халықаралық сыныптамалар, сондай-ақ Жасыл облигациялар қағидаттары (Green Bond Principles, GBP) негізінде айқындалады.

Біз Жасыл қаржы саясатына қатысты тәуелсіз сыртқы баға алдық (Second Party Opinion, SPO). Бағалау осы Саясаттың халықаралық капитал нарықтары қауымдастығы (ICMA) әзірлеген жасыл облигациялар қағидаттарының (Green Bond Principles, GBP) негізгі ұсынымдарына сәйкестігін растайды.

Климаттық күн тәртібі және тәуекелдерді бағалау

Біз ESG-тәуекелдерді басқаруды Банктің тәуекел-менеджмент жүйесіне интеграциялау бойынша жұмыс жүргізіп жатырмыз. 2024 жылы біз әртүрлі салалардағы климаттық, әлеуметтік және басқару тәуекелдерінің деңгейін бағалай отырып, заемшылардың 80%-дан астамын қамтитын корпоративтік және орта бизнестің ESG-скорингін өткіздік.

ESG-тәуекелдерін басқаруды цифрландыру жобасының бірінші бөлімі аяқталды. ESG-тәуекелдерін бағалаудың екі құралы цифрланған: Exclusion list және өзін-өзі жариялау. Келесі қадам заемшылардың ESG-скорингін цифрландыру болады, оған инвестициялық жобаның ESG-скорингі де кіреді.

Сонымен қатар, біз физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдердің бизнесіміздің тұрақтылығына әсерін бағалау үшін климаттық стресс-тесттерді өткізуге дайындықты бастадық.

Халықаралық тану және ESG-рейтинг

2024 жылы Halyk Bank «Қазақстанның үздік банкі» ретінде Euromoney сыйлығын және ESG есептілігі мен «жасыл» қаржы саласындағы көшбасшылық үшін KASE сыйлығын қоса алғанда, бірқатар ұлттық және халықаралық марапаттарға ие болды.

Сонымен қатар, ESG-тәуекел Sustainalytics-тің рейтингі бойынша 26,9 баллды құрады (Medium Risk санаты). MSCI ESG Research агенттігінен — «BB»-ден «BBB»-ге дейін Halyk Bank-тің ESG-рейтингі де көтерілді.

Болашаққа көзқарас

Біз тұрақтылық ұзақ мерзімді табысқа апаратын жол екеніне сенімдіміз. Ал 2025 жылы біз ESG-стратегиямызды іске асыруды, климаттық күн тәртібіне белсенді қатысуды, тұрақты қаржыландыруды кеңейтуді және барлық мүдделі тараптардың сенімін нығайтуды жалғастырамыз. Біз қызметкерлерімізге, клиенттерімізге, акционерлерімізге және серіктестерімізге ортақ іске қосқан үлесі үшін алғыс айтамыз және тек бірге ғана Қазақстан үшін тұрақты және инклюзивті болашақ құра аламыз деп сенеміз.

Құрметпен,
Арман Дунаев
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ
Директорлар кеңесінің Төрағасы

07

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

ҚОСЫМШАЛАР

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ЖОЛДАУ СӨЗІ

ҚҰРМЕТТІ ӘРІПТЕСТЕР МЕН СЕРІКТЕСТЕР,

Біз тұрақтылық принциптерін стратегиялық және операциялық жоспарлауға, тәуекелдерді басқару жүйесіне, кадрлық саясатқа және өнім желісіне дәйекті түрде біріктіре отырып, ESG-трансформациясы жолында сенімді қозғалуды жалғастырамыз. Біз экономикалық құндылықты құруға, қоғамға пайда әкелуге және қоршаған ортаға әсерді азайтуға қабілетті бизнес-модель құруға ұмтыламыз.

Бекітілген ESG-стратегиясына сәйкес біз орнықты дамудың алты негізгі бағытын атап өтеміз: жауапты қаржыландыру, экологиялық жауапкершілік, қауымдастықтармен жұмыс істеу, адами капиталды дамыту, корпоративтік басқаруды жетілдіру және қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттыру.

Экожүйе және цифрлық шешімдер арқылы қаржылық инклюзия

Банктің цифрлық экожүйесі бүкіл ел бойынша пайдаланушылардың барлық санаттары үшін қаржылық және қаржылық емес шешімдердің

қолжетімділігін қамтамасыз ете отырып және қаржылық қызметтердің инклюзивтілігінің өсуіне ықпал ете отырып, белсенді түрде кеңеюін жалғастыруда. Жеке тұлғаларға арналған Halyk Super App әмбебап мобильді қосымшасы 100-ден астам қаржылық және қаржылық емес қызметтерге қол жеткізуге мүмкіндік береді. Ай сайын қосымшаны 7,9 миллион адам пайдаланады, бұл оның тұрақты танымалдылығын және клиенттермен цифрлық өзара әрекеттесудегі шешуші рөлін растайды.

Біз елдегі ең ірі физикалық инфрақұрылымды ауқымды жаңғыртуды жалғастырудамыз: бүкіл ел бойынша 542 филиал және банкоматтардың кең желісі ауыл халқының 70%-на дейін қамтиды және тіпті ең шалғай және халқы аз аймақтарда да қаржылық қызметтерге қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Біз, атап айтқанда, бөлімшелерінде клиенттер өздеріне ыңғайлы кез келген уақытта қызметтерге қол жеткізе алатын 24/7 аймақтарын кеңейтеміз. Және мүмкіндігі шектеулі жандарға арналған бөлімшелерді бейімдейміз. 2024 жылдың аяғында клиенттік үй-жайлардың 92%-ы мүгедек адамдар үшін бейімделген.

ҮМІТ ШАЯХМЕТОВА

Басқарма Төрағасы

Банк халықтың барлық топтары үшін экономикалық мүмкіндіктерді кеңейту мақсатында әлеуметтік маңызы бар жобалармен жұмыс істеуде. Флагмандық бағыттардың бірі әйелдер кәсіпкерлігін кредиттеу бағдарламасы болды. 2024 жылы бағдарлама бойынша қосымша 1 млрд теңге бөлінді, 26 адам қаржыландырылды және әйелдер бизнесін дамытуға бағытталған қаражаттың жалпы көлемі 2018 жылы бағдарлама іске қосылған сәттен бастап 7 млрд теңгеге жетті. Бұл тек гендерлік теңдікке ғана емес, сонымен қатар аймақтардың тұрақты өсуіне де ықпал етеді.

Шағын және орта бизнесті қолдау — Банк стратегиясының жүйелі бөлігі және экономиканың қоғамдық маңызы бар секторына маңызды үлес. 2024 жылдың соңында Банкте 39,5 мың ШОБ заемшысы болды. Бір жыл ішінде 80,9 мың заем берілді. ШОБ кредиттік портфелі 18,3%-ға өсіп, 1,9 трлн теңгеге жетті. Банк заемдарының жалпы портфелінен ШОБ үлесі 15,9% құрады.

2024 жылы біз заңды тұлғаларға арналған цифрлық шешімдер желісін кеңейттік.

Halyk Bank Online-Duken-нің B2B-платформасын іске қосты — бұл Қазақстанның ірі дистрибьюторлары мен «үйдің жанындағы» форматындағы дүкендерді біріктіретін біздің экожүйеміздегі заманауи өнім. Платформа толық циклды қамтамасыз етеді — тапсырыс беруден бастап тауарларды жеткізуге дейін, сауда-саттыққа

қатысушылар арасында тиімді өзара әрекеттесу үшін ыңғайлы цифрлық орта жасайды.

Біз жеке кәсіпкерлер үшін цифрлық кредиттік шешімдерді белсенді дамытуды жалғастырдық. BNPL (Buy Now, Pay Later) форматында кәсіпкерлер үшін Банктегі алғашқы өнімді енгізу маңызды жетістіктердің бірі болды.

Halyk Bank өзінің еншілес құрылымдарында цифрлық трансформацияны белсенді қолдайды.

Осылайша, 2024 жылы Tenge Bank Өзбекстанда жеке кәсіпкерлер үшін цифрлық кредит беруді іске қосты.

«Халық Лизинг» АҚ цифрлық лизинг қызметін де енгізді. Енді заңды тұлғалар өтініш беруден бастап шартқа қол қоюға дейінгі қызметтерін онлайн форматта жүрзізе алады.

Адами капиталға инвестициялар

2024 жылы біз дамуға және қатысуға бағытталған инклюзивті және әділ корпоративтік мәдениетті қалыптастыру бойынша жүйелі жұмысты жалғастырдық. Сонымен, штатта әртүрлі жастағы, этникалық топтардағы және әлеуметтік топтардағы қызметкерлер бар. Қызметкерлердің 70%-ы әйелдер, ал орта буын басшылары арасындағы әйелдердің үлесі 62% құрайды.

HR-функцияны дамыту шеңберінде Банк жалдаудың барлық кезеңдерінің ашықтығын, бейтараптығын және тиімділігін қамтамасыз ететін персоналды іріктеудің цифрлық платформасын енгізеді. Үміткерлерді бағалаудың заманауи әдістерін қолдану өтініш берушінің профилін бағалау процесін автоматтандыруға мүмкіндік береді.

Біз корпоративтік оқыту жүйесін дамытуды жалғастырдық. Біліктілікті арттыру бағдарламасы негізгі дағдыларды да, цифрлық, ESG-құзыреттіліктерін де, soft skills да қамтиды. 2024 жылы мансаптық өсуді қолдау және таланттарды анықтау үшін HiPRO бағдарламасы енгізілді. Бұл кадрлық резервті қалыптастыруға көмектесетін және мамандардың кәсіби дағдыларын арттыруға ықпал ететін әлеуеті жоғары қызметкерлерді бағалау және сүйемелдеу жүйесі.

Әлеуметтік бастамалар және қаржылық сауаттылық

Әлеуметтік жауапкершілік пен қайырымдылық Halyk Bank өте маңызды іс болып қала береді. Біз денсаулық сақтау, мәдениет, білім беру, инклюзия және спорт саласындағы ондаған маңызды бастамаларды қолдаймыз. Банк Astana Half Marathon өткізуде бас серіктестік туралы бес жылдық шарт жасасты, балалар үйлерінің балалары үшін «Халық лигасы» жобасын, сондай-ақ гимнастика федерациясын қолдауды

жалғастырды. Он жылдан астам уақыт бойы Halyk ұлттық мәдениетті дамытуға бейілділігін растай отырып, «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрының бас серіктесі болды. 2024 жылы Банк су тасқынынан зардап шеккендерге қолдау көрсетті, халықтың әлеуметтік осал топтарының үйлерін газға тегін қосу жобасын жалғастырды, аз қамтылған отбасылардың бірінші сынып оқушыларына мектепке дайындалуға көмектесті.

Halyk Bank 2024 жылы ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұра тізіміне енген этникалық спорт түрлері бойынша ең ірі халықаралық жарыс — Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының бас серіктесі болды. Ойындарға 100-ден астам елден 4000-нан астам спортшы қатысты.

Қаржылық білім — біздің әлеуметтік миссиямыздың тағы бір басым бағыты. 2024 жылы Қазақстанның барлық өңірлерін қамтитын және халық арасында қаржылық мәдениетті дамытуға бағытталған «Қарызсыз қоғам» ауқымды бағдарламасын іске асыру жалғасты. 2024 жылы 170 000-нан астам адам оқыды. Банктің қолдауымен құрылған «Қамқоршы AMANAT» қоғамдық қоры азаматтардың, әсіресе ауылдық өңірлерде экономикалық өзін-өзі жүзеге асыруына жәрдемдесу платформасына айналды. Біз сондай-ақ қаржы журналистикасының дамуын ынталандыра отырып, қазақ тілді БАҚ үшін «Еркін Сөз» байқауын қолдаймыз. 2024 жылы Астана, Алматы, Атырау, Семей, Қызылорда сияқты қалалардан және еліміздің басқа өңірлерінен 1000-даған өтінім берілді.

Тұрақты жобаларды қаржыландыру

Halyk Bank жоғары әлеуметтік және экологиялық әсерлері бар жобаларды қаржыландыруды қамтамасыз ету арқылы төмен көміртекті және тұрақты экономикаға көшуді белсенді түрде жеңілдетеді. 2024 жылы Банк жаңартылатын энергетика, тұрақты көлік, қалдықтарды қайта өңдеу және энергия тиімді технологияларды енгізу саласындағы жобаларды қолдады. Біз Жамбыл облысында ЖЭС, Алматы облысында ГЭС және Түркістан облысында бу-газ электр станциясын салу жобасына кредиттік қаржыландыруды ұсындық. Мұндай жобалар өңірлерді нығайтуға,

жұмыс орындарын құруға, жаңартылатын энергия көздерін дамытуға және елдің энергетикалық қауіпсіздігін арттыруға ықпал етеді.

2024 жылы Банк Ұлттық жасыл бастамалар таксономиясы мен халықаралық стандарттарға сәйкес келетін жобаларды таңдаудың нақты критерийлерін белгілейтін өзінің жасыл қаржыландыру саясатын бекітті. Осы Саясат шеңберінде жаңартылатын энергия көздері және жасыл көлік саласындағы жобалар, оның ішінде шығарылған жасыл облигациялар есебінен қаржыландырылуда, бұл Банктің климаттық жауапты өсуді қолдауға жүйелі көзқарасын растайды.

Болашаққа қараймыз

2024 жыл жаңа қиындықтар мен жаңа мүмкіндіктер жылы болды. Біз ESG-тәжірибемізді күшейттік, ішкі процестердің ашықтығын арттырдық, қызметкерлердің қатысуын қамтамасыз еттік және жауапты корпоративтік азамат ретіндегі рөлімізді кеңейттік. Бұл ретте біз орнықты даму жолы біржолғы бастама емес, ұзақ мерзімді және серпінді трансформация процесі екенін анық түсінеміз. Біздің алдымызда жаңа ESG-стратегиясын іске асыру, климаттық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару тәжірибесін тереңдету және жаңа әлеуметтік бастамаларды бастау тұр.

Мен қызметкерлерімізге Банктің құндылықтарын ұстанғаны үшін, серіктестерімізге сенім мен ынтымақтастық үшін, ал клиенттерімізге Halyk-ты сенімді қаржылық серіктес ретінде таңдағаны үшін алғыс айтамын.

Құрметпен,
Үміт Шаяхметова
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ
Басқарма Төрағасы

БАНКТИҢ ПОРТРЕТІ

«ҚАЗАҚСТАН ХАЛЫҚ БАНКІ» АҚ (HALYK BANK) B2C ЖӘНЕ B2B СЕГМЕНТТЕРІНДЕ (ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕС ЖӘНЕ КОРПОРАТИВТІК СЕГМЕНТ) ӘРТАРАПТАНДЫРЫЛҒАН ҚАТЫСУЫМЕН, СОНДАЙ-АҚ ДАМУҒАН СЕРВИСТЕР ЭКОЖҮЙЕСІМЕН ҚАЗАҚСТАН МЕН ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ ЖЕТЕКШІ ҚАРЖЫ ТОБЫ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. БАНК ТОЛЫҚ ЦИФРЛЫҚ ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН ПЛАТФОРМАЛАР (HALYK SUPER APP ЖӘНЕ ONLINEBANK) АРҚЫЛЫ ДА, БҮКІЛ ЕЛ БОЙЫНША 542 ФИЛИАЛДАР МЕН ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПУНКТТЕРІН ҚАМТИТЫН ЕЛДЕГІ ЕҢ ІРІ ФИЛИАЛДАР ЖЕЛІСІ АРҚЫЛЫ ЖҰМЫС ІСТЕЙДІ.

Банк бөлшек және корпоративтік банкингтен бастап сақтандыру, лизинг, активтерді басқару және ойын-сауық, саяхат, маркетинг және мемлекеттік қызметтерді қоса алғанда, цифрлық лайфстайл-қызметтеріне дейінгі қаржылық және қаржылық емес қызметтер мен сервистердің кең ауқымын ұсынады.

Банк Қазақстан қор биржасында, Лондон қор биржасында және Астана халықаралық биржасында листинг бар жария компания болып табылады. Moody's, Fitch және S&P жоғары кредиттік рейтингтері және халықаралық инвесторлардың кең базасы Банктің сенімділігі мен инвестициялық тартымдылығын растайды.

2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Банктің негізгі акционері — «АЛМЭКС» холдингтік тобы» АҚ болып табылады, ол орналастырылған жай акциялардың 69,7%-на иелік етеді. Акциялардың 30,3%-ы еркін айналымда, оның ішінде 28,3%-ы жаһандық депозитарлық қолхаттар (ЖДҚ) нысанында орналастырылған. Halyk Bank акцияларына 180 мың бөлшек инвестор ие.

ҚАЗАҚСТАН, ӨЗБЕКСТАН ЖӘНЕ ГРУЗИЯДА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТЕДІ. HALYK GROUP ЕНШІЛЕС КОМПАНИЯЛАРЫ ҚАРЖЫ СЕКТОРЫНЫҢ НЕГІЗГІ СЕГМЕНТТЕРІН ЖӘНЕ БІРҚАТАР ЭКОЖҮЙЕЛІК СЕРВИСТЕРДІ ҚАМТИДЫ ЖӘНЕ ОҒАН:

Halyk Finance

Халық-Лизинг

Halyk Finservice

«Халық Актив»

Tenge Bank

еншілес банк

Halyk-Life

«Halyk Инкассация»

«Халық КУСА»

Halyk Lab

Халық Банк

Грузия

еншілес банк

«Халық» сақтандыру
компаниясы

«Қазтелепорт»

Halyk Global Markets

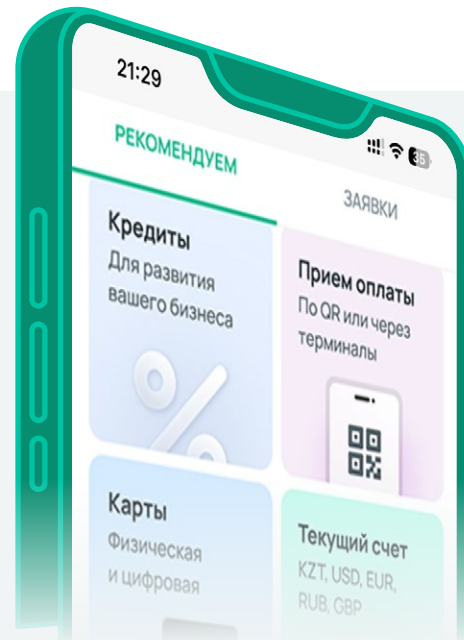
Halyk Bank акционерлер мен мүдделі тараптар үшін тұрақты рентабельділікті, жоғары рентабельділікті және тұрақты өсуді көрсетеді. Соңғы 5 жылда Банк жылдық таза кірісті 2,6 есеге арттырып, сол кезеңдегі капиталдың орташа кірістілігін (RoAE) 30,7% деңгейінде қамтамасыз етті.

Тұрақты даму саласында Банк Қазақстанның қаржы секторында жетекші орын алады: ол коммерциялық банктер арасында бірінші болып жасыл облигациялар шығарды, елде бірінші болып GRI стандарттары бойынша ESG-есеп шығарды (2020 ж.), БҰҰ-ның жаһандық шартына қосылды (2023 ж.) және TCFD ұсынымдарына сәйкес есептілікті жариялайды.

Халықаралық тануға көптеген марапаттар, соның ішінде: Euromoney (2024) нұсқасы бойынша «Қазақстанның үздік банкі», қайырымдылыққа және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілікке қосқан үлесі үшін «Қазақстан халқынан» ұлттық сыйлығы, сондай-ақ ESG-облигациялар саласындағы орнықты даму және көшбасшылық туралы үздік есеп үшін KASE сыйлықтары кіреді.

Halyk Bank өзінің экожүйесін дамыта отырып және клиенттерге мобильді платформалар арқылы қаржылық және қаржылық емес қызметтерге қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, цифрлық технологияларды белсенді түрде енгізуде. Банк инновацияларға инвестиция салады, Big data және AI қолданады және клиенттің тәжірибесін жақсарту үшін үнемі жұмыс істейді. Onlinebank мобильді қосымшасы Business Mobile Banking 2024 зерттеу нәтижелері бойынша Қазақстанның бизнес-қосымшалары арасында көшбасшы болды.

БАНКТИҢ 2024 ЖЫЛҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАРЫ

2024 жылы Halyk Bank тұрақты өсуге, нарықтағы позицияларды нығайтуға және клиенттік құндылықты арттыруға бағытталған стратегиялық басымдықтарды дәйекті түрде жүзеге асырды. Стратегияның негізі — цифрландыру, клиентке бағдарлау, экожүйені дамыту, жауапты қаржыландыру және халықаралық экспансия. Төменде жұмыстың негізгі бағыттары мен қол жеткізілген нәтижелер келтірілген.

Клиенттік база мен қызмет көлемінің өсуі

Банк негізгі сегменттерде — бөлшек сауда, ШОБ және корпоративтік сегменттерде позицияларын нығайтуға және кеңеюге ұмтылады. Негізгі фокус клиенттерге олардың қажеттіліктері мен міндеттеріне сәйкес келетін ыңғайлы өнімдер мен қызметтерді ұсынуға бағытталған.

2024 жылғы нәтижелер:

11,3 млн

бөлшек сауданың белсенді клиенттерінің саны

300 мыңнан астам

ШОБ клиенттерінің саны

2,9 мың

КБ клиенттерінің саны

4,1 33,3%
трлн теңге

бөлшек кредиттік портфельдің көлемі

1,9 18,3%
трлн теңге

ШОБ портфелінің көлемі

6 18,4%
трлн теңге

корпоративтік портфель

12

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

ҚОСЫМШАЛАР

БАНКТИҢ 2024 ЖЫЛҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАРЫ

Цифрлық өнімдер мен қызметтерді дамыту

Цифрландыру — қаржылық шешімдердің қолжетімділігін, жылдамдығын және жекелендірілуін арттыруға бағытталған стратегияның негізгі элементі. Біз ыңғайлы цифрлық арналарды жасаймыз және клиенттік жолды автоматтандырамыз.

2024 жылғы нәтижелер:

- 91% бөлшек және 94% ШОБ кредиттері цифрлық форматта ресімделген;
- Микросервистік архитектурада заңды тұлғаларға арналған жаңа порталды іске қосу;
- ЖК үшін кредиттер мен салық сервистерін цифрландыру;
- Online Security сервистерін және цифрлық кепілдіктерді енгізу.

Halyk Super App

7,9 млн MAU

5,5 млн MTU

Onlinebank

305,2 мың MAU

236,5 мың MTU¹

Экожүйені дамыту

Біз бірыңғай цифрлық ортаны құрамыз, онда клиент тек қаржылық емес, сонымен қатар күнделікті қаржылық емес қызметтерді алады. Halyk экожүйесіне банктік қызметтер, сақтандыру, брокерлік қызметтер, лизинг, инвестициялық шешімдер, білім беру және ойын-сауық платформалары және т. б. кіреді.

2024 жылғы нәтижелер:

375 52%
млрд теңге

Halyk Marketplace GMV (inStore, mCom+eCom)

17,5 млрд теңге

Kino.kz GMV, Körü стримингтік сервисті іске қосу

7,5 млрд теңге

Halyk Travel GMV

17,5 млн рет

Банк қосымшасында мемлекеттік қызметтерді пайдалану

¹ Monthly Transactional User — айына кемінде бір транзакция жасаған пайдаланушы.

БАНКТИҢ 2024 ЖЫЛҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАРЫ

Халықаралық нарықтарға масштабтау

Банк халықаралық қатысуды, әсіресе Өзбекстанда, дәлелденген бизнес-модельді экспорттау және аймақтағы қаржылық делдалдықты кеңейту арқылы белсенді түрде дамытуда.

2024 жылғы нәтижелер:

- ✓ Tenge Bank-те заңды тұлғаларға арналған онлайн-онбординг және цифрлық кредит беру

698 45%
млрд теңге

Halyk тобының Өзбекстанда кредит беруі

2,1 85%
трлн теңге

Қазақстан мен Өзбекстан арасындағы
Halyk арқылы жасалған аударымдар

Tenge Bank Global Finance-тің «Өзбекстанның үздік банкі» және
International Finance-тің «Үздік шетелдік банк» наградаларына ие болды

ESG және орнықты даму

Halyk Bank тұрақты қаржыландыруды, қоғамды қолдауды және корпоративтік басқаруды дамытуды ілгерілету арқылы ESG факторларын өзінің стратегиясы мен операциялық процестеріне біріктіреді.

2024 жылғы нәтижелер:

- ✓ ESG тәуекелдерін кредиттеу процесіне интеграциялау күшейтілді
- ✓ MSCI ESG Research агенттігінің ESG рейтингі «BB»-ден «BBB»-ге дейін көтерілді

Коммерциялық банктер арасында бірінші болып

20 млрд теңгеге

«жасыл» облигацияларды
орналастырды

26,9 (Medium Risk
санаты)

ESG-тәуекел рейтингі Sustainalytics

5,4 млрд теңгеден астам

қаржы әлеуметтік бастамалар мен
қайырымдылыққа бағытталды

Еліміздің барлық өңірлерінде

170 мыңнан астам адам

2024 жылы қаржылық сауаттылық бойынша
оқудан өтті

1.

БАНКТИҢ
ОРНЫҚТЫ
ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫ

- 15
- Банктің орнықты даму саласындағы мақсаттары
- 16
- Банктің ESG және орнықты даму саласындағы қызметінің принциптері
- 17
- БҰҰ-ның орнықты дамуының басым мақсаттары (ОДМ)
- 19
- Банктің орнықты дамуының негізгі бағыттары
- 21
- Банктегі тұрақтылықты және ESG-ні басқару жүйесі
- 22
- ESG-күн тәртібін бақылау, есеп беру және бейімдеу
- 22
- ESG-тәуекел рейтингі Sustainalytics
- 23
- Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл
- 25
- Қаржылық нәтижелер
- 26
- Экожүйенің дамуы
- 29
- Қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттыру
- 33
- Өнімдер мен қызметтерге жауапты көзқарас
- 34
- Қызмет көрсету сапасын арттыру
- 35
- Ақпараттық қауіпсіздік

halykbank.kz

HALYK BANK ЕЛДІҢ ЖҮЙЕ ҚҰРАУШЫ ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНЫҢ БІРІ РЕТІНДЕ ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ ӨЗІНІҢ СТРАТЕГИЯСЫ МЕН КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТІНІҢ АЖЫРАМАС БӨЛІГІ РЕТІНДЕ ҚАРАСТЫРАДЫ. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАСЫ ҮШІН ӨЗІНІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫН ТҮСІНЕ ОТЫРЫП, БАНК ESG ҚАФИДАТТАРЫН (ЭКОЛОГИЯЛЫҚ, ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ БАСҚАРУ АСПЕКТІЛЕРІ) НЕГІЗГІ БИЗНЕС-ПРОЦЕСТЕРГЕ, КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУҒА ЖӘНЕ КЛИЕНТТІК СЕРВИСТЕРГЕ БІРІКТИРЕ ОТЫРЫП, ОРНЫҚТЫЛЫҚ САЛАСЫНДАҒЫ ӨЗЕКТІ ЖАҒАНДЫҚ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ МІНДЕТТЕРДІ ШЕШУГЕ БЕЛСЕНДІ ҚАТЫСАДЫ.

Банк мүдделі тараптардың — акционерлердің, қызметкерлердің, клиенттердің, серіктестердің, мемлекеттің және жергілікті қоғамдастықтардың кең ауқымы үшін құндылық құруға негізделген экономиканың жаңа моделіне көшпей-ақ бизнесті ұзақ мерзімді орнықты дамыту мүмкін емес екенін мойындайды. Бұл ретте Банк пайдаға ғана назар аударудан экономикалық, әлеуметтік және экологиялық маңызды ұзақ мерзімді әсерлерді қалыптастыруға көшуді көздейтін заманауи тәсілдерді қолдайды.

Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізу үшін Банк ESG басқарудың жүйелік тәсілін енгізді, оған мыналар кіреді:

- ESG факторларын ескере отырып, стратегиялық және операциялық жоспарлау;
- нысаналы бағдарларды және ТНҚ-ны қалыптастыру;
- ESG принциптерін басқарудың барлық деңгейлеріне ішкі интеграциялау;
- барлық негізгі мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру;

- орнықты даму саласындағы ішкі құзыреттілікті дамыту және білім беру бағдарламаларын іске асыру;
- ESG-есептілікті халықаралық стандарттарға, соның ішінде GRI-ге сәйкес үнемі ашып отыру және дайындау.

Банктің қызметі экономикалық мүдделер мен қоршаған ортаға және қоғамға жауапкершілікпен қарау арасындағы тепе-теңдікке қол жеткізуге бағытталған. Орнықты даму саясаты Банктің барлық құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің орындауы міндетті болып табылады және орнықтылық саласында ішкі нормативтік база мен коммуникациялық практиканы қалыптастыру үшін негіз болады.

» [«Қазақстан Халық Банкі» АҚ орнықты даму саласындағы саясаты](#)

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ МАҚСАТТАРЫ

Halyk Bank-тің орнықты даму саласындағы мақсаты — экономикалық құндылықты құруға, қоғамға пайда әкелуге және қоршаған ортаға әсерді азайтуға қабілетті берік және болашаққа бағытталған бизнес-модель

қалыптастыру. Бұл мақсаттың негізінде Банктің Қазақстанның қаржы секторы деңгейінде де, неғұрлым кең халықаралық контексте де жүйелі ESG-қайта құрулардың көшбасшысы болуға ұмтылуы жатыр.

Банк өз алдына орнықты даму саласындағы мынадай негізгі міндеттерді қояды:

- ESG принциптерін Банктің күнделікті қызметіне — басқарудың барлық деңгейлерінде және барлық бизнес-процестерде интеграциялау;
- Акционерлер мен инвесторлар, клиенттер, қызметкерлер, жеткізушілер мен іскери серіктестер, мемлекеттік органдар, реттеуші органдар, қаржы нарығына қатысушылар, еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындар, БАҚ, үкіметтік емес және басқа ұйымдар, рейтингтік агенттіктер, аудиторлар мен талдаушылар үшін ұзақ мерзімді құндылықты қалыптастыру;
- БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттары мен БҰҰ-ның жаһандық шартының қағидаттарын қоса алғанда, ұлттық басымдықтар мен жаһандық мақсаттарды қолдау;

- Жасыл, инклюзивті және әлеуметтік маңызы бар бастамаларды қолдауға бағытталған жауапты қаржыландыру практикасын, инновациялық өнімдер мен сервистерді дамыту арқылы орнықты экономикаға көшуге жәрдемдесу;
- Банк қызметкерлері, клиенттер, іскери серіктестер және жалпы жұртшылық арасында ESG-құзыреттілік пен хабардарлықты дамыту;
- Жалпы тәуекелдерді басқару жүйесі шеңберінде ESG тәуекелдерін жүйелік басқару, оның ішінде климаттық, әлеуметтік және басқарушылық аспектілер;
- GRI, TCFD және т. б. сияқты халықаралық стандарттарға сәйкес ақпаратты ашу және ESG есептерін дайындау.

Бұл мақсаттар ESG және орнықты даму саласындағы үнемі жаңартылып отыратын Іс-шаралар жоспары арқылы жүзеге асырылады, оған мыналар кіреді: нақты жобалар, бастамалар мен бағдарламалар, тиімділіктің негізгі көрсеткіштері (ТНҚ), мақсаттарға жету мерзімдері, жауапкершілік пен ресурстарды бөлу.

Іс-шаралар жоспары бекітілген ESG-күн тәртібін іске асыру құралы ретінде қызмет етеді, оның орындалуын Банктің Директорлар кеңесі үнемі қадағалап отырады және орнықты даму туралы есепте көрсетіледі.

БАНКТИҢ ESG ЖӘНЕ ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ПРИНЦИПТЕРІ

ESG бағыты бойынша өз қызметінде Halyk Bank Банктің Орнықты даму саласындағы саясатына сәйкес жеті негізгі принципті басшылыққа алады. Бұл принциптер Банктің ESG күн тәртібінің қоғам, экономика және қоршаған орта үшін ұзақ мерзімді құндылық құруға жүйелілігін, сабақтастығын және бағдарлануын қамтамасыз етеді:

1 Барлық мүдделі тараптар үшін ұзақ мерзімді экономикалық құндылық құру.

Банк бизнесті дамыту қоғамның әл-ауқаты мен қоршаған ортаны қорғауға ықпал ететін тұрақты қаржы жүйесін құруға ұмтылады. Банк акционерлер мен мемлекет алдындағы экономикалық міндеттемелерді орындайды, өз клиенттерінің бизнесін тұрақты дамытуға және кәсіпкерлікті (оның ішінде шағын және микробизнесті) қолдауға ықпал етеді, жұмыс орындарын құрады, инфрақұрылымды жаңғыртуға және өзінің қатысатын өңірлерінде әлеуметтік және экологиялық міндеттерді шешуге қатысады.

2 Адам құқықтарын сақтау, инклюзивтілік, теңдік және әділеттілік.

Банк адам құқықтарын сақтайды және қорғайды, кемсітпеу қағидаттарын ұстанады, барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді, инклюзивті корпоративтік мәдениетті, кедергісіз ортаны дамытуды қолдайды. Бұл стандарттар тек ішкі қызметке ғана емес, сонымен қатар клиенттерге, контрагенттерге және серіктестерге де қатысты. Халықтың осал топтары үшін қаржылық және қаржылық емес өнімдер мен қызметтердің қолжетімділігін қамтамасыз етуге ерекше назар аударамыз.

3 Қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарау

Банк өзінің экологиялық әсерін барынша азайтуға тырысады және «жасыл» және циклдік экономиканы дамытуға бағытталған экологиялық бастамаларды қолдайды. Экологиялық және климаттық тәуекелдерді басқаруға, ресурстарды тиімді пайдалануға, шығарындылар мен қалдықтарды азайтуға және қол жетімді ең жақсы технологияларды енгізуге баса назар аударылады.

4 Жауапты қаржыландыруды дамыту және ESG тәуекелдерін тиімді басқару

Банк қаржылық тиімділік оң әлеуметтік және экологиялық әсермен үйлесетін бизнестің интеграцияланған моделін енгізеді. ESG факторлары шешім қабылдау және тәуекелдерді басқару процестеріне қосылады, бұл Банктің ұзақ мерзімді тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

5 Заңнаманы және ерікті түрде қабылданған міндеттемелерді сақтау

Банк Қазақстан Республикасының заңнамасы мен халықаралық құқықтық нормалар шеңберінде қатаң әрекет етеді. Сондай-ақ ол орнықты даму және жауапты қаржыландыру саласындағы нормативтік базаны қалыптастыруға белсенді қатысады.

6 Бизнесті адал жүргізу және корпоративтік басқарудың жоғары деңгейі

Банк өзінің іскерлік тәжірибесінде адалдық және ашықтық принциптерін ұстанады. Ол ақпараттық қауіпсіздікті, клиенттердің дербес деректерін қорғауды қамтамасыз етеді, сыбайлас жемқорлыққа және қаржылық қылмыстарға қарсы іс-шараларды іске асырады және ESG-факторларды ескере отырып, корпоративтік басқару стандарттарын енгізеді.

7 Ашықтық және ақпараттық ашықтық

Банк мүдделі тараптарға анық, шынайы және уақтылы ақпарат бере отырып, халықаралық стандарттарға сәйкес ESG бойынша есептілікті қалыптастырады. Ол сондай-ақ әртүрлі стейкхолдер топтарының қажеттіліктеріне назар аудара отырып, көп форматты байланыс арналарын дамытады.

БҰҰ-НЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУЫНЫҢ БАСЫМ МАҚСАТТАРЫ (ОДМ)

HALYK BANK БҰҰ-НЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫН (ОДМ/SDGS) ІСКЕ АСЫРУДЫ ҚОЛДАЙДЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ СТРАТЕГИЯ МЕН ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕ БІРІКТІРЕДІ. 2022-2024 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ТОПТЫҚ СТРАТЕГИЯ ШЕҢБЕРІНДЕ БАНК 17-ДЕН 11 БАСЫМ ОДМ АЙҚЫНДАДЫ, ОЛАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ ОЛ ӨЗІНІҢ МҮМКІНДІКТЕРІ, АУҚЫМЫ ЖӘНЕ САЛАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ АРҚАСЫНДА БАРЫНША ҮЛЕС ҚОСА АЛАДЫ. 2025-2027 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН БЕКІТІЛГЕН ESG СТРАТЕГИЯСЫНА СӘЙКЕС БАНКТИҢ БАСЫМДЫҚТАРЫНЫҢ ҚАТАРЫНА 6 ОДМ — «БАРЛЫҚ АДАМДАР ҮШІН СУ РЕСУРСТАРЫ МЕН САНИТАРИЯНЫҢ БОЛУЫН ЖӘНЕ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНЫЛУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ» ҚОСЫМША ЕНГІЗІЛДІ.

Басым ОДМ

	Банк әрекеттері Банк жыл сайын халықтың мұқтаж топтарын қолдау мақсатында қайырымдылық бағдарламаларына қаражат жібереді, сондай-ақ ауыл шаруашылығы саласындағы жобаларды қаржыландырады.	Есеп бөлімі «Әлеуметтік және қайырымдылық жобалары»		Банк әрекеттері Банк барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді және әйелдер кәсіпкерлігін қолдау бойынша бастамаларды дамытады.	Есеп бөлімі «Әртүрлілік және инклюзивті орта»
	Банк әрекеттері Медициналық мекемелерді салу, денсаулық сақтауды дамыту, медициналық жабдықтар мен дәрі-дәрмектерді өндіру және жеткізу бойынша бастамаларға қолдау көрсетіледі.	Есеп бөлімі «Әлеуметтік және қайырымдылық жобалары»		Банк әрекеттері Банк халықты таза ауыз сумен қамтамасыз етуге бағытталған жобаларды қолдайды.	Есеп бөлімі Жаңа мақсат
	Банк әрекеттері Банк білім беру саласындағы жобаларды іске асырады, аз қамтылған отбасылардың балалары мен студенттерге қолдау көрсетеді, МЖӘ шеңберінде мектептер мен балабақшалар құрылысын қаржыландырады.	Есеп бөлімі «Әлеуметтік және қайырымдылық жобалары»		Банк әрекеттері Экологиялық таза отынға көшу және жаңартылатын энергетиканы дамыту жөніндегі жобалар қаржыландырылады.	Есеп бөлімі «Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары»

БҰҰ-НЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУЫНЫҢ БАСЫМ МАҚСАТТАРЫ (ОДМ)

Басым ОДМ

Банк әрекеттері

Банк тұрақты экономикалық өсуге және жұмыс орындарын құруға ықпал ететін жобаларды қаржыландыруға белсенді қатысады.

Есеп бөлімі

[«Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары»](#)

Банк әрекеттері

Тұрғын үйлер мен қоғамдық көліктерді газдандыру, көгалдандыру, қауіпсіз қалалық орта құру бойынша жобалар қаржыландырылады.

Есеп бөлімі

[«Әлеуметтік және қайырымдылық жобалары»](#)

Банк әрекеттері

Инфрақұрылымды салу және жаңғырту жөніндегі, оның ішінде мемлекеттік бағдарламалар мен МЖӘ шеңберінде жобаларға қолдау көрсетіледі.

Есеп бөлімі

[«Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары»](#)

Банк әрекеттері

Банк ресурстарды жауапты тұтыну жөніндегі бастамаларды қолдайды және қызметкерлерге экологиялық білім беруге ықпал етеді.

Есеп бөлімі

[«Жасыл кеңсе» тұжырымдамасы](#)

Банк әрекеттері

Банк осал топтар мен шалғай аймақтардың тұрғындары үшін қаржылық өнімдерге қол жетімділікті қамтамасыз ете отырып, инклюзивті тәжірибені дамытады.

Есеп бөлімі

[«Қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттыру»](#)

Банк әрекеттері

Сақтық қағидаттарын ұстанады, «жасыл» технологияларды қолдайды және көміртегі аз жобаларды дамытуға ықпал етеді.

Есеп бөлімі

[«Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары»](#)

Осылайша, БАНКТИҢ ESG-СТРАТЕГИЯСЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІККЕ ЫҚПАЛ ЕТЕТІН ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ИНКЛЮЗИВТІ ДАМУЫН ҢЫНТАЛАНДЫРАТЫН ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚТЫ НЫҒАЙТАТЫН ТҰРАҚТЫ ҚҰНДЫЛЫҚ ТІЗБЕГІН ҚАЛЫПТАСТЫРАДЫ.

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Halyk Bank-тің орнықты даму саясаты экономика, қоғам, қоршаған орта және корпоративтік басқару арасындағы теңгерімді өзара іс-қимылға қол жеткізуге бағытталған. Бекітілген стратегияға және мүдделі тараптардың күтулеріне сәйкес Банк орнықты дамудың алты негізгі бағытын белгілейді:

1

Жауапты қаржыландыру

- ✓ Заемшылардың ESG-тәуекелдерін сәйкестендіру және басқару жүйесін енгізу
- ✓ ESG критерийлерін кредиттік және инвестициялық талдау процесіне біріктіру
- ✓ ESG-тәуекелдерін басқару процестерін жалпы тәуекелдерді басқару жүйесіне енгізу
- ✓ Клиенттерді жауапты қаржыландыру қағидаттарына үйрету
- ✓ Тұрақты қаржылық өнімдерді әзірлеу және этикалық маркетинг стандарттарын арттыру
- ✓ Қаржы қызметтерінің қолжетімділігін арттыру

2

Қоршаған ортаға әсері

- ✓ Банктің қоршаған ортаға әсерін бағалау және бақылау
- ✓ Энергия тұтынуды азайту, ресурстық тиімділікті арттыру
- ✓ Корпоративтік клиенттермен жұмыс кезінде экологиялық аспектілерді есепке алу
- ✓ Экологиялық маңызды бастамаларды қаржыландыру

3

Қауымдастықтармен жұмыс

- ✓ Білім, спорт, мәдениет саласындағы әлеуметтік маңызы бар жобаларды қолдау
- ✓ Әйелдер мен жастар кәсіпкерлігін дамыту бағдарламалары
- ✓ Бизнесті қолдау және кәсіпкерлікті және жұмыспен қамту бағдарламаларын мемлекеттік қолдауды іске асыруға қатысу
- ✓ Халықтың осал топтарына қаржылық және қаржылық емес қызметтер көрсету
- ✓ Қаржы ресурстарына қол жеткізу арқылы ұлттық әл-ауқаттың дамуы

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

4

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл

- ✓ Ұлттық және халықаралық деңгейде ұзақ мерзімді серіктестіктер мен диалог алаңдарын қалыптастыру
- ✓ Халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру
- ✓ ESG-есептілікті дамыту және негізгі стейкхолдерлерге қатысты ақпаратты ашу
- ✓ Дербес деректерді қорғауды және ақпаратқа қол жеткізу құқығын қамтамасыз ету

5

Қызметкерлерді қолдау және дамыту

- ✓ Адам құқықтары мен тең мүмкіндіктерге негізделген корпоративтік мәдениеттің жүйелі дамуы
- ✓ ESG және цифрлық дағдыларды қоса алғанда, оқыту және біліктілікті арттыру
- ✓ Қызметкерлердің қатысуы мен қанағаттануын бақылау
- ✓ Икемді еңбек жағдайлары, жұмыс орнындағы қауіпсіздік, психологиялық әл-ауқат
- ✓ Кадр резервін дайындау үшін оқу орындарымен ынтымақтастық

6

Корпоративтік тұрақтылық және басқару

- ✓ ESG факторларын корпоративтік басқару жүйесіне біріктіру
- ✓ Этикалық және басқару стандарттарының сақталуын ішкі бақылау
- ✓ ESG-фокусы бар аудитті қоса алғанда, тұрақты аудиттер жүргізу

Бұл бағыттар стратегиялық жоспарлауды, орындалуын бақылауды, есептілікті және мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды қамтитын ESG-басқарудың құрылымдық жүйесі арқылы іске асырылады.

БАНКТЕГІ ТҰРАҚТЫЛЫҚТЫ ЖӘНЕ ESG-НІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

ESG стратегиясын тиімді іске асыруды қамтамасыз ету үшін Halyk Bank орнықты дамуды басқарудың кешенді көп деңгейлі жүйесін енгізді. Бұл жүйе стратегиялық және операциялық жоспарлау, бақылау, ішкі бақылау, тиімділікті бағалау және барлық негізгі мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу процестерін қамтиды.

ESG-басқару жүйесінің негізгі элементтері:

1 Стратегиялық және операциялық жоспарлау

- ✓ Нақты міндеттерді, мерзімдерді және нысаналы көрсеткіштерді белгілей отырып, орнықты даму саласындағы іс-шаралар жоспарын жыл сайын жаңарту
- ✓ ESG-факторларын стратегиялық құжаттарға, бизнес-процестерге және ішкі нормативтік актілерге біріктіру

2 Көп деңгейлі басқару құрылымы

- ✓ Директорлар кеңесі: ESG-факторларын интеграциялаудың стратегиялық тәсілдерін анықтайды, Орнықты даму саясатын бекітеді және бейіндік комитеттер арқылы ESG-күн тәртібін іске асыруды бақылайды
- ✓ Басқарма: іс-шаралар жоспарын бекітуді және іске асыруды қамтамасыз етеді, орындалуын жедел бақылауды жүзеге асырады
- ✓ Қаржы институттары және халықаралық қатынастар басқармасы: ESG-бағдарламаларын іске асыруды үйлестіреді, мониторинг жүргізеді, есептілікті қалыптастырады, Банк ішінде ESG-құзыреттерін дамытады
- ✓ Тәуекелдерді басқару қызметі: тәуекелдерді басқарудың жалпы жүйесі шеңберінде ESG-тәуекелдерін бағалау және есепке алу тәсілдерін әзірлеуге жауап береді
- ✓ Бизнес бөлімшелер: өз құзыреті шеңберінде ESG-бастамаларын іске асырады және клиенттер мен серіктестерге тақырыптық қолдау көрсетеді
- ✓ Филиалдар мен еншілес ұйымдар: ESG-бастамаларын аймақтық деңгейде жүзеге асырады

3 Іске асыру тетіктері мен құралдары

- ✓ ESG-ді басқару бойынша ішкі регламенттерді, рәсімдер мен әдістемелерді енгізу
- ✓ Тұрақтылық бағыттары бойынша ресурстарды, KPI және жауапкершілік аймақтарын анықтау
- ✓ Тұрақты мониторинг, ішкі есептілік және қажет болған жағдайда түзетулер жүргізу
- ✓ Қызметкерлер мен клиенттер үшін оқыту және білім беру бағдарламаларын әзірлеу және жүргізу

4 Қолдау тәсілдері

- ✓ Мүдделі тараптарды тарту — әлеуметтік маңызды күтулер мен талаптарды есепке алу үшін осал топтарды қоса алғанда, кең аудиториямен тұрақты диалог
- ✓ Ақпараттық ашықтық — есептерді жариялау, ақпараттық науқандар өткізу, стейкхолдерлердің қажеттіліктеріне бейімделген арналарда байланыс
- ✓ Құзыреттілікті дамыту — Директорлар кеңесі, атқарушы орган, менеджмент және қызметкерлер деңгейінде ESG-сараптамасын қалыптастыру

ESG және орнықты дамуды басқару жүйесі тәуекелдер мен жағымсыз әсерлерді азайтуға, өсу нүктелері мен жаңа мүмкіндіктерді анықтауға, мүдделі тараптардың сенімін нығайтуға және ұлттық және халықаралық талаптар мен міндеттемелерді орындауға бағытталған.

ESG-КҮН ТӘРТІБІН БАҚЫЛАУ, ЕСЕП БЕРУ ЖӘНЕ БЕЙІМДЕУ

Halyk Bank ашықтық пен есептілікті өзінің ESG-стратегиясының ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. Орнықты даму саласындағы мониторинг пен ақпаратты ашу Банкке прогресті қадағалап қана қоймай, мүдделі тараптармен тиімді өзара іс-қимыл жасауға, сыртқы өзгерістер мен ішкі міндеттерге сәйкес стратегиялық басымдықтарды бейімдеуге мүмкіндік береді.

МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ ТӘСІЛІ

Банкте ESG және орнықты даму саласындағы іс-шаралар жоспарын іске асырудың тұрақты мониторингі жүйесі жұмыс істейді.

Іс-шаралардың орындалуын бақылау атқарушы органдар деңгейінде де, тиімділікті басқарудың ішкі процестері шеңберінде де жүзеге асырылады.

Бағалау ESG әрбір бағыты бойынша сандық және сапалық индикаторларды қамтитын тиімділіктің негізгі көрсеткіштері (ТНК) негізінде жүзеге асырылады.

ESG-ЕСЕП БЕРУ

Банк жыл сайын Орнықты даму туралы есеп дайындайды, ол инвесторлар үшін Банктің <https://halykbank.com> сайтында / <https://halykbank.kz> корпоративтік веб-сайтында қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жарияланады.

Есеп GRI (Global Reporting Initiative) қоса алғанда, тұрақты есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес қалыптастырылады және Банк қызметінің экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға әсері туралы ақпаратты қамтиды, сондай-ақ TCFD ұсынымдарына сәйкес ақпаратты ашуды білдіреді, Банктің көміртегі ізін азайту жөніндегі біздің күш-жігеріміздің дамуын көрсетеді.

ESG-КҮН ТӘРТІБІНІҢ ИКЕМДІЛІГІ МЕН БЕЙІМДЕЛУІ

Сыртқы ортаның серпінділігін ескере отырып, Банк ESG саласындағы тәсілдерді тұрақты өзектендіруді және міндеттерді түзетуді қамтамасыз етеді.

Өзгерістер: жаңа реттеуші талаптар, мүдделі тараптардың кері байланысы, ESG-бастамаларды іске асыру мониторингінің нәтижелері және тұрақтылық саласындағы жаһандық үрдістер мен эталондар негізінде енгізіледі.

Осылайша, Halyk Bank ұзақ мерзімді дамуға, тұрақты экономикаға, қызметтің ашықтығына және барлық мүдделі тараптардың сеніміне бағытталған тұрақты және бейімделгіш ESG басқару моделін жүзеге асырады.

ESG-ТӘУЕКЕЛ РЕЙТИНГІ SUSTAINALYTICS

2025 жылдың сәуірінде Halyk Bank Morningstar Sustainalytics-тен 26,9 деңгейінде ESG- тәуекел рейтингіне² ие болды, бұл орташа тәуекел (Medium Risk)³ санатына сәйкес келеді.

26,9

 ESG- тәуекел рейтинг

Halyk Bank орта деңгейлі тәуекел категориясына сәйкес келеді деп танылды (Medium Risk)

² Авторлық құқық ©<2025R> Sustainalytics, Morningstar компаниясы. Барлық құқықтар қорғалған. Есептің бұл бөлімінде Sustainalytics және/немесе оның мазмұн жеткізушілері ұсынған ақпарат пен деректер бар. Sustainalytics ұсынған ақпарат Үндістандағы тұтынушыларға немесе пайдаланушыларға пайдалануға немесе таратуға арналмаған және оны Үндістанда тұратын жеке және заңды тұлғалар арасында таратуға тыйым салынады. Morningstar/Sustainalytics осыған байланысты үшінші тұлғалардың әрекеттері үшін жауап бермейді. Мұндай деректерді пайдалану <https://www.sustainalytics.com/legal-disclaimers> мекенжайы бойынша қол жетімді шарттармен реттеледі.

³ Ешқандай жағдайда бұл ақпарат қолданыстағы заңнамада айқындалғандай инвестициялық кеңес немесе сараптамалық пікір ретінде түсіндірілмеуі тиіс.

МУДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

Halyk Bank орнықты дамуды мүдделі тарап-тармен тығыз және жүйелі өзара әрекеттесу-сүз мүмкін емес процесс ретінде қарасты-рады. Біз серіктестік, ашық диалог және Банк экожүйесінің барлық қатысушыларының мүд-делерін есепке алу орнықты даму мақсат-тарына қол жеткізудің және ұзақ мерзімді құндылықты қалыптастырудың ажырамас шарттары болып табылатынына сенімдіміз.

ӨЗАРА ӨРЕКЕТТЕСУ ТӘСІЛІ

Банк келесі қағидаттарды басшылыққа ала отырып, мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға жүйелі, интеграцияланған және көп деңгейлі тәсілді қолданады:

- ✓ **Ашықтық** — шынайы, уақтылы және толық ақпарат беру
- ✓ **Есеп беру** — міндеттемелерді орындау және кері байланысты есепке алу
- ✓ **Кешенділік** — ESG-нің барлық аспектілерін қамту: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік
- ✓ **Жүйелілік** — өзара әрекеттесудің жүйелілігі мен жоспарлылығы
- ✓ **Инклюзивтілік** — стейкхолдерлердің кең ауқымының мүдделерін есепке алу
- ✓ **Жауап беру** — мүдделі тараптардың күтулері мен қажеттіліктеріне негізделген кері байланыс және тәсілдерді бейімдеу

Банк құрылымдық және ашық диалог құратын мүдделі тараптардың 11 негізгі тобын анықтады:

Стейкхолдерлер	Мүдделері	Өзара әрекеттесу әдістері/арналары
1. Акционерлер	Қаржылық тұрақтылық, есептіліктің ашықтығы, капиталға қайтарымдылық, тәуекелдерді тиімді басқару, стратегиялық даму	▶ Акционерлердің жалпы жиналысы ▶ Банк акционерлерінің жылдық/кезектен тыс жалпы жиналысына қатысу үшін Банк акционерлерімен өзара іс-қимыл жасау ▶ Акционерлердің дауыс беруі үшін бюллетеньдердің материалдары мен нысандарын ұсыну ▶ Электрондық пошта және/немесе телефон арқылы ақпараттық хабарламалар және жазбаша өтініштер ▶ Хаттар ▶ Жылдық және аралық қаржылық есептілік ▶ Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер ▶ Қаржылық есептілік депозитарийінің, KASE, LSE және AIX интернет-ресурстарында жарияланымдар ▶ Баспасөз-релиздері ▶ Инвесторлар мен акционерлерге арналған жалпы корпоративтік интернет-ресурс және интернет-ресурс ▶ Банктің қаржылық нәтижелері бойынша презентациямен тоқсан сайынғы конференц-қоңыраулар
2. Инвесторлар	Қаржылық тұрақтылық, есептіліктің ашықтығы, тәуекелдерді тиімді басқару, стратегиялық даму	▶ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларда облигацияларды ұстаушылардың жиналысын өткізу және облигацияларды өтеу кезінде купондық сыйақы мен номиналды құнын төлеу ▶ Банктің қаржылық нәтижелері бойынша презентациямен инвесторлармен тоқсан сайынғы конференц-қоңыраулар ▶ Non-deal roadshow (онлайн және офлайн), конференцияларға қатысу (онлайн және офлайн), топтық және жеке онлайн және офлайн кездесулер ▶ Баспасөз-релиздері ▶ Общий корпоративный интернет-ресурс и интернет-ресурс для инвесторов и акционеров ▶ Жалпы корпоративтік интернет-ресурс және инвесторлар мен акционерлерге арналған интернет-ресурс
3. Клиенттер	Қол жетімді қаржылық өнімдер, қызмет көрсетудің жоғары деңгейі, қаражаттың қауіпсіздігі және деректердің қауіпсіздігі	▶ Байланыс орталығы ▶ Интернет-банкинг, сондай-ақ Банктің мобильді қосымшасы ▶ Корпоративтік интернет-ресурс ▶ Жарнамалық науқандар ▶ Әлеуметтік желілер ▶ Баспасөз-релиздері ▶ Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер ▶ Клиенттердің қызмет көрсету сапасына қанағаттануын бағалау ▶ Бөлімшелер ▶ SMS-хабарлау

ESG ЖӘНЕ ҚАТЫСУ

Банктің орнықты дамуын басқару жүйесі мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды үздіксіз принциптердің бірі ретінде қамтиды. Бұл жоспарлау кезінде әлеуметтік маңызды мақсаттарды ескеруге және шешімдердің сапасын арттыруға мүмкіндік береді. Банк ESG-жобаларды әзірлеуге және іске асыруға мүдделі тараптардың қатысуын ұйымдастырады, сондай-ақ олардың:

- ▶ бірлескен әлеуметтік және экологиялық бастамаларға қатысу;
- ▶ орнықты даму тақырыптары бойынша білім беру іс-шаралары;
- ▶ ESG мәселелері бойынша кері байланыс механизмдерін құру арқылы қатысуын қолдайды.

Банктің мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау тәсілі құрмет, серіктестік, ашықтық және жауапкершілік қағидаттарына негізделеді. Бұл принциптер Банктің өзіне де, жалпы қоғамға да сенім мен тұрақты дамуды қамтамасыз етеді. Болашақта Банк мүдделі тараптарды тарту нысандарын жетілдіруді және олардың мүдделерін стратегиялық басқаруға интеграциялауды жалғастыратын болады.

ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР

2024 жылы Halyk Bank бизнестің негізгі бағыттары бойынша рекордтық көрсеткіштерді қамтамасыз ете отырып, Қазақстанның қаржы секторы көш-басшысының мәртебесін растады. Таза пайда 921 млрд теңгені құрап, өткен жылмен салыстырғанда 32,8%-ға артты. Өсудің негізгі драйверлері кредиттік портфельді кеңейту және транзакциялық бизнесті белсенді дамыту болды.

Таза пайыздық кіріс 39,0%-ға өсіп, 1 108 млрд теңгеге жетті, бұл бизнесті бөлшек кредиттеу мен қаржыландыру көлемінің ұлғаюына және орташа нарықтық мөлшерлеменің өсуіне байланысты. Таза пайыздық маржа 2023 жылғы 6,1%-бен салыстырғанда жылдық 7,2%-ға дейін өсті. Клиенттік базаның өсуі мен транзакциялар санының артуына байланысты тарифтік саясаттың түзетілуіне қарамастан, таза комиссиялық кіріс 10,2%-ға өсті.

Банктің жиынтық активтері жыл соңына 18,5 трлн теңгені құрап, жыл басынан бері 19,7%-ға ұлғайды. Жалпы кредиттік портфель 23,2%-ға, негізінен бөлшек заемдар (+33,3%) және заңды тұлғаларға кредит беру (+18,4%) көлемінің ұлғаюы есебінен өсті. Депозиттік портфель 13 трлн теңгені құрады (жылына+18,9%).

Меншікті капитал 23,9%-ға ұлғайып, 3,07 трлн теңгені құрады. Капиталдың жеткіліктілік деңгейі тұрақты деңгейде сақталады: CET 1 негізгі капитал жеткіліктілігінің шоғырландырылған көрсеткіші 18,8% құрады.

Halyk Bank табыстылығы жоғары тұрақты қаржылық модельді көрсетеді, 5 жылдағы орташа ROAE 30,7%, ROAA 4,5% және 5 жылдағы акцияға шаққандағы кірістің өсуі (EPS) 22,9% (CAGR) болды. Банк тұрақты дивидендтер мен жиынтық кірістің өсуін (TSR) қамтамасыз ете отырып, акционерлер үшін жоғары кірістілікті сақтауды жалғастыруда.

⁴ Қарапайым акционерлерге тиесілі таза пайда.
⁵ Кредиттік шығындарға арналған резервтерге дейінгі таза пайыздық кіріс.

ЭКОЖҮЙЕНІҢ ДАМУЫ

B2C бағытын дамыту

2024 жылы Halyk Bank клиенттердің күнделікті қаржылық және қаржылық емес міндеттері үшін цифрлық шешімдер экожүйесін құруға күш сала отырып, B2C бағытын белсенді дамытуды жалғастырды. Экожүйенің орталық бөлігі банктік және сақтандыру қызметтерінен бастап саяхат, білім беру, ойын-сауық және мемлекеттік қызметтер саласындағы цифрлық платформаларға дейінгі өнімдердің кең ауқымына қол жеткізуді қамтамасыз ететін Halyk Super App мобильді қосымшасы болды. Halyk Super App-тегі төлемдер мен аударымдар көлемі 2024 жылы 38,5%-ға өсті.

ҚАРЖЫЛЫҚ СЕРВИСТЕР (DAILY BANKING)

Банк негізгі бөлшек сауда көрсеткіштерінің сенімді өсуін көрсетті. Белсенді бөлшек клиенттердің саны 11,3 млн адамға жетті, ал бөлшек кредиттік портфель 33,3%-ға өсіп, 4,1 трлн теңгені құрады. Бұл ретте кредиттердің 91%-ы цифрлық форматта ресімделген. Цифрлық ипотека және қайта құрылымдау мүмкіндіктері кеңейтілді.

Банк сондай-ақ автокредиттеу нарығындағы өз позициясын нығайтты: кредит беру 5 есе өсті, цифрлық автозаемдар үлесі 97% және нарық үлесі 33,8%.

Онлайн-депозиттердің үлесі 91%-ды, ал бөлшек депозиттік портфельдің көлемі — 7,2 трлн теңгені құрады.

7,2 трлн теңге

бөлшек депозиттік портфель

4,1 33,3%
трлн теңге

бөлшек кредиттік портфель

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС ЭКОЖҮЙЕЛІК ШЕШІМДЕР

2024 жылы Банк лайфстайл қызметтерін едәуір кеңейтті. Halyk Super App-та «Менің үйім» және «Менің көлігім» қызметтері біріктірілді, сонымен қатар әртүрлі серіктестердің бонустық ұсыныстарын біріктіретін «Мой Bonus Club» іске қосылды.

HALYK MARKET

Halyk Marketplace (inStore, mCom+eCom) GMV өсімін 52%-ға көрсетіп, 375,1 млрд теңгеге жетті, тауарлар ассортиментін кеңейтті, клиенттік тәжірибені жақсарту бойынша жұмыс істеді, серіктестер санын ұлғайтты. 2023 жылмен салыстырғанда серіктестер санының өсуі 63,5%-ды құрады, ал тауар атауларының саны (SKU) 3 есеге жуық өсіп, 2,5 млн-ға жетті.

375,1 52%
млрд теңге

Halyk Marketplace GMV өсімін көрсетті

2,5 млн

тауар атауларының саны (SKU) 3 есеге жуық өсті

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС ЭКОЖҮЙЕЛІК ШЕШІМДЕР

KINO.KZ

Kino.kz бір жыл ішінде 7,8 миллион билет сатты және цифрлық билеттердің ең үлкен қызметі болып табылады. Köгі стримингтік қызметінің іске қосылуы мультимедиялық бағытты күшейтті. АТ-платформасын ауқымды модернизациялау өнімділікті арттыруға және пайдаланушы тәжірибесін жақсартуға бағытталған.

HALYK TRAVEL

Halyk Travel саяхатты ұйымдастырудың толық платформасына айналды. Ол турларды сату қызметін енгізді, қол жетімді бағыттардың географиясын кеңейтті, жол ақысын төлеудің икемді тетіктерін, соның ішінде бөліп төлеуді ұсынды.

Мемлекеттік қызметтердің интеграциясы жалғасты: ең көп сұранысқа ие 66 мемлекеттік қызметті ұсына отырып, Halyk осындай сервистерді іске асыратын екінші деңгейдегі банктер арасында көшбасшылық позициясын сақтайды.

Банк сақтандыру және инвестициялық бағыттарды да дамытты. Halyk-Life жаңа цифрлық өнімдерді шығарды: Halyk Super App арқылы қолжетімді «Үміт-Life» (ауыр аурулардан сақтандыру), «Life-Renta+» (өмірді жинақтаушы сақтандыру) және «Balam» —

балалар мен жасөспірімдерді жазатайым оқиғалардан сақтандыру бағдарламасы. Бұл Топтың сақтандыру шешімдерінің әлеуметтік бағытын күшейтті.

Инвестициялар саласында Halyk Invest және Halyk Finance-тің Air Astana компаниясының IPO-сына қатысуы маңызды оқиға болды, олар бөлшек инвесторлардан өтінімдердің 50%-дан астамын қамтамасыз етті. Брокерлік қызметтерді пайдаланатын клиенттер саны айтарлықтай өсті — 54,6%-ға 1 063 мыңға дейін.

HALYK FINANCE ЖӘНЕ HALYK GLOBAL MARKETS БАСҚАРУЫНДАҒЫ АКТИВТЕР КӨЛЕМІ 1,1 ТРЛН ТЕҢГЕНІ ҚҰРАП, БІР ЖЫЛДА 60%-ҒА ӨСТІ. БАСҚАРУДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ КӨЛЕМІ 47,1 МЛРД ТЕҢГЕГЕ ЖЕТІП, 2024 ЖЫЛЫ 3,4 ЕСЕГЕ ҰЛҒАЙДЫ.

B2B бағытын дамыту

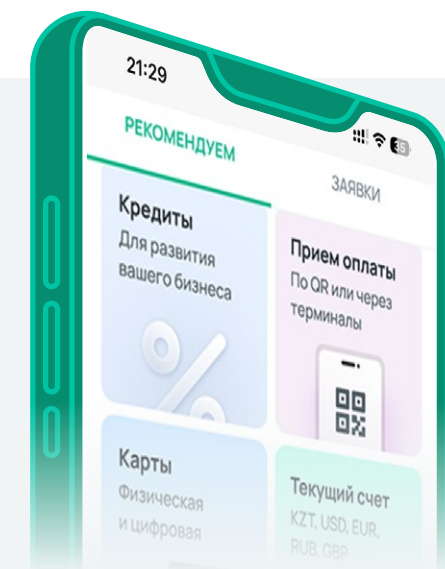
2024 жылы Halyk Bank корпоративтік клиенттер мен кәсіпкерлерге заманауи цифрлық шешімдерді, интеграцияланған қаржылық өнімдерді және экожүйелік қызметтерді ұсына отырып, B2B сегментін дамытуды жалғастырды. Басты назар процестерді автоматтандыруға, Onlinebank платформасының функционалдығын кеңейтуге, Halyk Market экожүйесін дамытуға және бизнесті қолдаудың жаңа сервистерін іске қосуға аударылды.

БИЗНЕС-ҚЫЗМЕТТЕРДІ ЦИФРЛАНДЫРУ

Onlinebank цифрлық платформасы бизнестің қаржысын басқарудың негізгі құралына айналды. Оны пайдаланушылар саны 305,2 мыңға жетті, ал күнделікті белсенді аудитория — 105 мың. Платформа арқылы операциялар көлемі 127,2 трлн теңгені құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 16%-ға артық.

2024 жылы Банк платформаны кең көлемде жаңартуды жүзеге асырды: заңды тұлғаларға арналған веб-портал қазір микро-сервистік архитектураға негізделген, бұл қызметтің икемділігі мен сенімділігін арттырды. 1С және басқа бухгалтерлік жүйелермен интеграция кеңейтілді, сонымен қатар шот-фактурадан бастап үзінді көшірмелерді жүктеуге дейінгі негізгі қаржылық операциялар автоматтандырылды.

МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ОРЫНДАУДЫҢ ЦИФРЛЫҚ БЛАНКІЛІК КЕПІЛДІКТЕРІ БЕЛСЕНДІ ДАМУДА. БЕРІЛГЕН ЦИФРЛЫҚ ТЕНДЕРЛІК КЕПІЛДІКТЕРДІҢ САНЫ 2024 ЖЫЛЫ 120 МЫҢҒА ЖЕТТІ.

БИЗНЕСТІ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ

Корпоративтік сегменттің кредиттік портфелі 18,4%-ға өсіп, 5,97 трлн теңгеге жетті, бұл ретте Банк портфельдің жоғары сапасын сақтайды (NPL 90 days + ratio — 1,0%).

2024 жылы факторингтік қызметтер секторы белсенді дамып, клиенттерге қаржы ағындарын тиімді басқаруға және кассалық олқылықтарды азайтуға көмектесті.

Банктің халықаралық синдикатталған заемдарға қатысуы маңызды бағыт болды. Бұл жобалар ел экономикасына сыртқы капиталдың едәуір көлемін тартуға, экспортқа бағдарланған және инфрақұрылымдық бастамаларды қолдауды қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

ШОБ кредиттік портфелі 18,3%-ға өсіп, 1,9 трлн теңгеге жетті. 2024 жылдың соңында Банкте 39,5 мың заемшыны қоса алғанда, 300 мыңнан астам ШОБ белсенді клиенттеріне қызмет көрсетіледі. Заемдардың 95%-дан астамы цифрлық форматта берілген.

Online-Duken платформасының іске қосылуымен Банк сатып алу мен онлайн төлемдерді автоматтандырудың ыңғайлы құралын ұсына отырып, «үйдің жанындағы» дүкендер мен дистрибьюторларды біріктірді. Платформада 12 мыңнан астам тапсырыс, оның ішінде төлемді кейінге қалдырумен орналастырылды, ал экожүйеге 13 ірі дистрибьютор мен 3 мың дүкен қосылды.

5,97 18,4%,
трлн теңге

корпоративтік сегменттің кредиттік портфелі

1,9 18,3%
трлн теңге

ШОБ кредиттік портфелі

ИННОВАЦИЯЛАР ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК

2024 жылы Банк транзакция тәуекелдерін талдауды енгізу арқылы операциялардың қауіпсіздігін күшейтті, QR кодтары мен FacePay арқылы эквайринг пен интернет төлемдерін кеңейтті және Visa B2B Connect — жеделдетілген трансшекаралық төлемдер үшін инновациялық шешімді қолдана бастады.

Банктің инфрақұрылымы жаңғыртылды: жаңа POS-терминалдар орнатылды, 24/7 аймақтар желісі кеңейтілді, клиенттермен өзара іс-қимылдың қағазсыз процестері іске асырылды.

ЭКОЖҮЙЕЛІК ШЕШІМДЕР

HALYK MARKET ЦИФРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕСІ B2B ШЕШІМДЕРІНІҢ АЖЫРАМАС БӨЛІГІНЕ АЙНАЛДЫ. 2024 ЖЫЛЫ БАНК САУДАГЕРЛЕРДІҢ АВТОМАТТАНДЫРЫЛҒАН ЖЕЛІСІН ЕНГІЗДІ, ЖЕТКІЗУ ГЕОГРАФИЯСЫН КЕҢЕЙТТІ ЖӘНЕ ТАПСЫРЫС БЕРУ ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫН КӨБЕЙТТІ. МАРКЕТПЛЕЙС ТҰТЫНУДЫ ҚОЛДАП ҚАНА ҚОЙМАЙ, ҚАРЖЫЛАНДЫРУҒА, 0.0.24 БӨЛІП ТӨЛЕУГЕ, СОНДАЙ-АҚ БІРЛЕСКЕН МАРКЕТИНГТІК НАУҚАНДАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ АРҚЫЛЫ СЕРІКТЕСТІК БИЗНЕСТІҢ ДАМУЫН ҮНТАЛАНДЫРАТЫН АЛАҢҒА АЙНАЛДЫ.

2024 жылы Halyk Bank корпоративтік клиенттерге ұсынысты күшейтетін қосымша экожүйелік шешімдерді дамытуды жалғастырды:

Сақтандыру. Halyk тобы корпоративтік клиенттерге «Халық» және «Халық- Life» компаниялары арқылы сақтандыру қызметтерінің кең спектрін ұсынады. Мүлікті, жауапкершілікті, корпоративтік автопаркті және қызметкерлерді ерікті медициналық сақтандыру бағдарламалары ұсынылады. 2024 жылы халықаралық қайта сақтандыру және қызметтерді цифрландыру айтарлықтай кеңейтілді.

Лизинг. «Халық-Лизинг» АҚ арнайы техника, көлік және жабдықтар сатып алуға қаржыландыруды ұсынады. 2024 жылы Halyk Bank интеграциясымен «Цифрлық лизинг» платформасы іске асырылды, бұл процестерді жеделдетуге және қызметтердің қолжетімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

Инкассация. «Halyk Инкассация» ЖШС құндылықтарды сенімді тасымалдауды және банкоматтарды инкассациялауды қамтамасыз етеді. 2024 жылы өзіне-өзі қызмет көрсету құрылғыларының кассирсіз инкассациясы енгізілді және автопарк жаңартылды, бұл логистиканың тиімділігі мен операциялардың қауіпсіздігін арттырды.

Қазтелепорт. «Қазтелепорт» АҚ бизнес үшін телекоммуникациялық және бұлтты шешімдерді дамытуда. 2024 жылы Астанада жаңа дата-орталық іске қосылды, киберқауіпсіздік қызметтерінің тізбесі кеңейтілді, сондай-ақ ШОБ үшін цифрлық АТ-қызметтердің маркетплейсін қалыптастыру басталды.

БҰЛ ШЕШІМДЕР БАНК КЛИЕНТТЕРІНЕ ДӘСТҮРЛІ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ҒАНА ЕМЕС, СОНЫМЕН ҚАТАР БИЗНЕСТІ ЖҮРГІЗУДІҢ НЕГІЗГІ АСПЕКТІЛЕРІН ҚАМТИТЫН ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ҚОЛДАУДЫ АЛУҒА МҮМКІНДІК БЕРЕДІ.

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

Halyk Bank миллиондаған азаматтар мен кәсіпкерлерге заманауи банк өнімдері мен сервистеріне ыңғайлы қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, Қазақстанда қаржылық қолжетімділікті қамтамасыз етуде шешуші рөл атқарады. Ауқымды инфрақұрылымның, цифрлық шешімдерді кеңінен қамтудың және әлеуметтік және мемлекеттік бастамаларға қатысудың арқасында Банк барлығына қолжетімді инклюзивті қаржылық экожүйені қалыптастырады.

АУҚЫМДЫ ИНФРАҚҰРЫЛЫМ

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ҚОЛ ЖЕТІМДІЛІГІНІҢ НЕГІЗГІ КОМПОНЕНТТЕРІНІҢ БІРІ — АУҚЫМДЫ ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАМЫҒАН ИНФРАҚҰРЫЛЫМ. HALYK BANK ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕҢ ІРІ БАНК ЖЕЛІСІНЕ ИЕ, ОНЫҢ ІШІНДЕ 542 БӨЛІМШЕСІ БАР, ОНЫҢ 44%-Ы ҚАЛАЛАРДАН ТЫС ОРНАЛАСҚАН. БАНК АУЫЛ ХАЛҚЫНЫҢ 70%-Н ҚАМТЫДЫ, ТІПТІ БАЛАМАЛЫ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ АРНАЛАРЫ ІС ЖҮЗІНДЕ ЖОҚ ЕҢ ШАЛҒАЙ ЖӘНЕ ХАЛҚЫ АЗ АЙМАҚТАРДА ДА ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ КЕПІЛДІК БЕРЕДІ. СОНДАЙ-АҚ, БАНК ӨЗІНЕ-ӨЗІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ ДАМЫҒАН ҚҰРЫЛҒЫЛАР ЖЕЛІСІ — 390,7 МЫҢНАН АСТАМ БАНКОМАТ ПЕН POS-ТЕРМИНАЛҒА ИЕ.

Банк филиалдарды функционалды және ыңғайлы ете отырып, өзінің инфрақұрылымын белсенді түрде жаңартты. 2024 жылдың соңында QR-код бойынша қолма-қол ақшаны қабылдау мен беруді қоса алғанда, жаңа функцияларды енгізе отырып, банкоматтар паркінің 60%-ы жаңартылды. Клиенттерге банктік карталарды өз бетінше шығаруға мүмкіндік беретін қосымша 55 эмбоссер орнатылды, сондай-ақ сервистерге тәулік бойы қол жеткізуді қамтамасыз ететін 24/7 аймақтар кеңейтілді.

Сонымен қатар, Halyk Bank офлайн арналарда Halyk Market экожүйесін белсенді түрде кеңейтуде. 2024 жылы 72 жаңа тапсырыс беру пункті орнатылды, олардың жалпы саны 93-ке жетті — олар бүкіл ел бойынша 24 филиалда ұсынылған. Бұл шешім клиенттерге ыңғайлылықты арттырып қана қоймайды, сонымен қатар жеткізілім географиясын ұлғайту арқылы кәсіпкерлерге мүмкіндік береді.

Бөлімшелерде, оның ішінде халықтың осал топтары үшін клиенттік сервистің сапасын арттыруға ерекше назар аударылады. Филиалдарда арнайы оқытылған консультанттар жұмыс істейді, олар жалпы халыққа, соның ішінде егде жастағы клиенттерге, мүгедектігі бар адамдарға, сондай-ақ цифрлық құрылғылармен жұмыс істеуде қиындықтарға тап болғандарға консультациялық қолдау көрсетеді. Бұл қызмет алу процесінде клиенттердің инклюзивтілігі мен сүйемелдеуін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Мұндай ауқым және физикалық инфрақұрылымның тұрақты дамуы Банкке бүкіл ел бойынша клиенттердің барлық санаттары үшін ең қолайлы және қолжетімді қызмет көрсету шарттарын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

542 бөлімшесі

Halyk Bank Қазақстандағы ең ірі банк желісіне ие

390,7 мыңнан астам банкомат пен POS-терминалға ие

Банк өзіне-өзі қызмет көрсетудің дамыған құрылғылар желісі

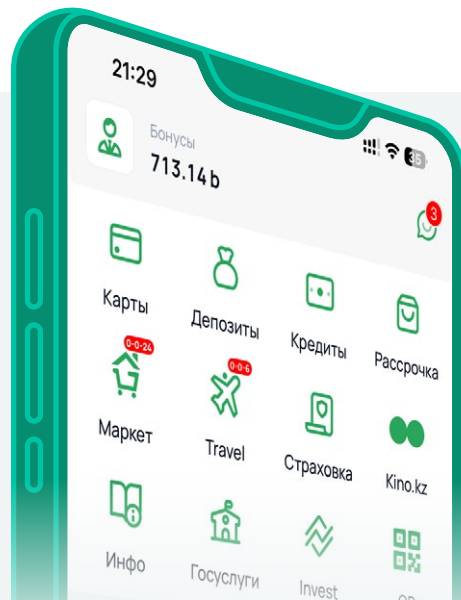
72 жаңа тапсырыс беру пункті

2024 жылы орнатылды

ЦИФРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕЛІК ШЕШІМДЕРДІ ДАМУТҰ

ЦИФРЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ДАМУТҰ — ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІ МЕН ИНКЛЮЗИВТІЛІГІН АРТТЫРУҒА ТІКЕЛЕЙ ӘСЕР ЕТЕТІН НАЛҰК BANK СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСЫМДЫҚТАРЫНЫҢ БІРІ. ЦИФРЛАНДЫРУ КЛИЕНТТЕРДІҢ БАРЛЫҚ САНАТТАРЫ — ОНЫҢ ІШІНДЕ ШАЛҒАЙДАҒЫ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІҢ ТҰРҒЫНДАРЫ, МҮМКІНДІГІ ШЕКТЕУЛІ АДАМДАР, ҚАРТТАР МЕН ШАҒЫН БИЗНЕС СУБЪЕКТІЛЕРІ ҮШІН ЗАМАНАУИ СЕРВИСТЕРГЕ ТЕҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕ ОТЫРЫП, АУМАҚТЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК КЕДЕРГІЛЕРДІ ЖОЮҒА МҮМКІНДІК БЕРЕДІ.

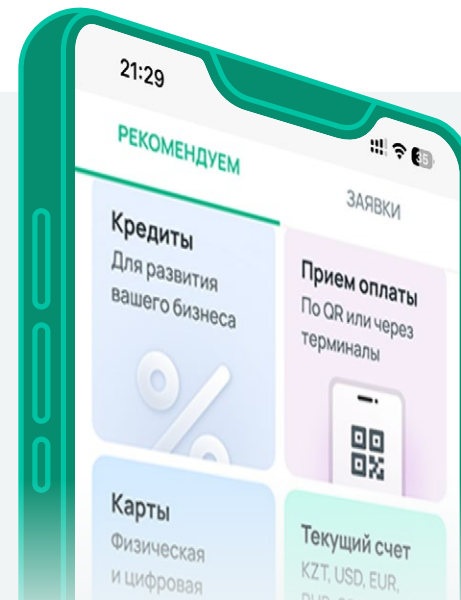
Цифрлық арналар қызметтерді ыңғайлы уақытта және ыңғайлы жерде, бөлімге бармай-ақ алуға мүмкіндік береді. Бұл, әсіресе, елді мекендер арасындағы айтарлықтай қашықтығы бар Қазақстан үшін өзекті. Қаржы құралдарына онлайн қолжетімділікті кеңейту сонымен қатар көлік және қағаз инфрақұрылымындағы жүктемені азайту, көміртегі ізін азайту және ресурстарды жауапты тұтынуды ынталандыру арқылы тұрақты дамуға ықпал етеді.

Halyk Super App — 100-ден астам қаржылық және қаржылық емес қызметтерге қол жеткізуге мүмкіндік беретін жеке тұлғаларға арналған әмбебап мобильді қосымша. Қосымшаны ай сайын 7,9 миллион адам белсенді қолданады. Оған дәстүрлі банктік қызметтер (кредиттер, депозиттер, аударымдар) ғана емес, сонымен қатар лайфстайл-қызметтері, 66 мемлекеттік қызметке қол жетімділік, билеттерді сатып алу, саяхаттау және онлайн-сауда платформалары кіреді.

7,9 миллион адам

ай сайын қосымшаны белсенді қолданады

Onlinebank — 2024 жылы 305,2 мыңнан астам клиент пайдаланған заңды тұлғалар мен кәсіпкерлерге арналған цифрлық платформа. Сервис бизнеске шоттарды басқаруға, төлемдер жүргізуге, кредиттер ресімдеуге, декларациялар тапсыруға және мемлекеттік органдармен толығымен онлайн өзара іс-қимыл жасауға мүмкіндік береді. Платформа бухгалтерлік жүйелермен біріктірілген (соның ішінде 1С), API қолдайды және қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз етеді. Onlinebank банктік қызметтерге қол жетімділікті ШОБ үшін қолжетімді етеді, транзакциялық шығындарды азайтады және бизнесті ресімдеуге ықпал етеді.

305,2 мыңнан астам клиент

2024 жылы цифрлық платформаны пайдаланды

Halyk цифрлық экожүйесінің кеңеюі сонымен қатар әлеуметтік тұрақтылыққа ықпал етеді: клиенттер мемлекеттік анықтамаларға және құжаттарға (GovTech арқылы), сондай-ақ цифрлық саудаға, инвестицияларға, сақтандыруға және күнделікті тапсырмаларды орындау үшін басқа да пайдалы қызметтерге қол жеткізе алады. Бұл әсіресе шалғай аудандардағы тұрғындардың өмір сүру сапасын арттыру және өңірлерде бизнес жүргізетін кәсіпкерлердің бизнесін дамыту үшін өте маңызды.

Halyk Bank-тің цифрлық шешімдері ыңғайлылық пен тиімділікті қамтамасыз етіп қана қоймайды, сонымен қатар қаржылық ресурстарға қол жетімділіктің теңсіздігін төмендететін және халықтың цифрлық және қаржылық сауаттылығын ынталандыратын әлеуметтік тұрақтылықтың маңызды факторы болып табылады.

ХАЛЫҚТЫҢ НЕГІЗГІ ҚАРЖЫЛЫҚ СЕРІКТЕСІ

11,3 МИЛЛИОННАН АСТАМ БЕЛСЕНДІ БӨЛШЕК КЛИЕНТТЕРІ БАР HALYK BANK ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚ ПЕН БАЗАЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕ МАҢЫЗДЫ РӨЛ АТҚАРА ОТЫРЫП, ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАРЖЫЛЫҚ СЕРІКТЕСІ БОЛЫП САНАЛАДЫ.

Банк өз клиенттеріне депозиттер, кредиттер, сақтандыру, инвестициялық өнімдер, экожүйелік лайфстайл-қызметтері және мемлекеттік қызметтерге цифрлық қол жетімділікті қоса алғанда, ыңғайлы және заманауи қаржылық шешімдердің кең таңдауын ұсынады. Барлық дерлік өнімдер мен қызметтер Halyk Super App арқылы қашықтан қол жетімді. Қол жетімділіктің қарапайымдылығы, икемді шарттар, қаражатты онлайн басқару және кез келген уақытта қолдау алу мүмкіндігі клиенттерге жеке қаржыны тиімді басқаруға көмектеседі.

Жеке тұлғалардың Банктегі салымдарының көлемі 7,2 трлн теңгені, ал кредиттік портфельдің көлемі 4,1 трлн теңгені құрайды, бұл Halyk Bank-ті елдегі бөлшек банк өнімдерінің ірі жеткізушісі етеді. Бөлшек кредиттердің 91%-ы цифрлық форматта берілген, бұл Банктің қолжетімділігі мен клиентке бағдарлануының жоғары деңгейін растайды.

Банк әлеуметтік маңызы бар төлемдерді өңдеу бойынша Қазақстанда жетекші орынға ие. 2024 жылдың соңындағы жағдай бойынша 2,6 миллион адам Halyk Bank карталары арқылы зейнетақы және әлеуметтік төлемдерді, ал 3 миллион қызметкер Банктің жалақы жобалары аясында жалақысын алды. Бұл елдің барлық экономикалық белсенді халқының шамамен 40% құрайды, бұл Банктің азаматтарды қаржылық қызметтермен қамтамасыз етудегі маңызды инфрақұрылымдық рөлін растайды.

Осылайша, Halyk Bank өз клиенттерін жоғары сапалы қаржылық қызметтермен қамтамасыз етіп қана қоймайды, сонымен қатар қаржылық тұрақты, қорғалатын және әлеуметтік белсенді қоғамды қалыптастыруға ықпал етеді.

ӘЛЕУМЕТТІК МАҢЫЗЫ БАР ҚАРЖЫ ӨНІМДЕРІ

HALYK BANK ӨЗЕКТІ ӘЛЕУМЕТТІК МІНДЕТТЕРДІ ШЕШУГЕ ЖӘНЕ ХАЛЫҚТЫҢ ӘРТҮРЛІ ТОПТАРЫ ҮШІН ЭКОНОМИКАЛЫҚ МҮМКІНДІКТЕРДІ КЕҢЕЙТУГЕ ЫҚПАЛ ЕТЕТІН ӨНІМДЕРДІ ӘЗІРЛЕУГЕ ЕРЕКШЕ МӘН БЕРЕДІ. НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРДЫҢ БІРІ ГЕНДЕРЛІК ТЕҢДІК ПЕН ТҰРАҚТЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕ МАҢЫЗДЫ РӨЛ АТҚАРАТЫН ӘЙЕЛДЕР КӘСІПКЕРЛІГІН ҚОЛДАУ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

Банк әйелдердің жарғылық капиталына қатысу үлесі кемінде 50% құрайтын дара кәсіпкерлер мен компанияларды қолдауға бағытталған әйелдер бизнесін кредиттеудің жеке бағдарламасын іске асырады. Бағдарлама шағын бизнесті дамытуға бағытталған және әйелдерге жеңілдікті шарттармен қол жетімді қаржылық ресурстарға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

2024 жылы Банк:

- жылдық **8%** мөлшерлеме бойынша кредиттеуге қосымша **1 млрд теңге** бөлді, кредиттің ең жоғары сомасы **20 млн теңгеге** дейін;
- 26 клиентті **472,5 млн теңгеге** қаржыландырды;

- 2024 жылдың соңындағы жағдай бойынша **336 млн теңге** сомасына тағы 17 клиенттен өтінімдерді қарады;
- бағдарламаны жаңартылатын негізде іске асыруды жалғастыруда — бөлінген қаражаттың жалпы көлемі бағдарлама іске қосылған сәттен бастап **7 млрд теңгеге** жетті.

Сонымен қатар, Visa-мен серіктестікте «She's Next» жаһандық бастамасы аясында Банк Қазақстанның 8 өңірінде білімді кеңейтуге, тәжірибе алмасуға және әйелдерді өз ісін бастауға және дамытуға ынталандыруға бағытталған офлайн-іс-шаралар ұйымдастырды.

Әйелдер кәсіпкерлігін қолдау әйелдердің экономикалық белсенділігін арттыруға ықпал етіп қана қоймайды, сонымен қатар осы кәсіпорындар жұмыс істейтін отбасылардың, қауымдастықтардың және өңірлердің дамуына оң мультипликативті әсер етеді. Әйелдердің бизнесті жүргізуі үшін инклюзивті жағдайлар жасау Банктің ESG стратегиясының маңызды элементі болып табылады және Halyk Bank-тің неғұрлым әділ және тұрақты экономика құруға деген ұмтылысын көрсетеді.

⁶ ХҚЕС-ке сәйкес шоғырландырылған есептеу базасы.

КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ

Шағын және жеке кәсіпкерлікті дамыту — тұрақты экономикалық өсу мен әлеуметтік тұрақтылықтың негізгі факторы. Көптеген қазақстандықтар үшін кәсіпкерлік негізгі табыс көзіне, өзін-өзі жүзеге асыру тәсіліне және лайықты өмір сүру деңгейін қамтамасыз ету құралына айналууда. Сондықтан кәсіпкерлердің заманауи қаржы және қаржылық емес құралдарға, цифрлық сервистерге және кәсіби қолдауға қолжетімділігін кеңейту жоғары әлеуметтік маңызға ие болып отыр.

2024 жылы Halyk Bank бизнесті жеңілдетуге бағытталған цифрлық қаржылық және қаржылық емес шешімдер желісін кеңейтті:

- ✓ **Цифрлық клиенттік жол:** шот ашу, эквайрингті қосу, төлемдерді жүргізу және декларацияларды тапсыру — мобильді қосымша арқылы толығымен онлайн;
- ✓ **Салық төлемдерін автоматтандыру:** алдын ала толтырылған нысандар, міндетті аударымдарды автоматты түрде есептеу және шағын бизнес субъектілері үшін жеңілдетілген декларация беру (910-нысан) жүзеге асырылды, бұл қателер мен айыппұлдар қаупін азайтады;
- ✓ **Кеңейтілген эквайрингтік шешімдер:** QR эквайрингін және интернет эквайрингіне арналған Halyk ID интеграциясын қоса;

2024 жылдың қыркүйегінде Halyk Bank «үйдің жанындағы» форматындағы дүкендер мен жетекші дистрибьюторларды біріктіретін **«Online-Duken»** цифрлық платформасын іске қосты. Online-Duken дәстүрлі бөлшек сауда секторын цифрландыруға ықпал етеді және кәсіпкерлерге тауарлы-материалдық құндылықтарды тиімді басқаруға, жеткізушілермен өзара әрекеттесуге және банк өнімдерін тікелей экожүйеде пайдалануға мүмкіндік береді.

Halyk Bank кәсіпкерлерді қолдауды өз стратегиясының басымдықтарының бірі ретінде қарастырады. Біз бизнестің өсуіне, операциялық қызметті тиімді басқаруға және шығындарды азайтуға көмектесетін кешенді шешімдерді ұсынамыз. Қолдау тек кредиттеуге ғана емес, сонымен қатар цифрлық инфрақұрылымды, эквайрингтік шешімдерді, салықтық әкімшілендіруді және нарыққа қол жеткізуді дамытуға бағытталған.

- ✓ **Қауіпсіздік:** тәуекелдерді болжамды талдау және қорғалған онлайн-банкінг жүйелері енгізілді;
- ✓ Банк жеке кәсіпкерлер мен шағын бизнес үшін цифрлық кредиттер желісін белсенді дамытуды жалғастырды. Барлық кредиттік өтінімдер толығымен онлайн режимінде, құжаттарды жүктемей, онлайн-онбордингпен және биометриялық сәйкестендірумен өңделеді.

Кәсіпкерлікті қолдау — бұл экономикаға ғана емес, елдің әлеуметтік дамуына да үлес қосу — шағын бизнесті дамыту жұмыс орындарын құруға, өңірлерді нығайтуға және халық табысының тұрақты өсуіне ықпал етеді. Halyk Bank цифрлық экожүйелерді дамыту және инклюзивті бизнес ортасын қалыптастыруға жәрдемдесу арқылы кәсіпкерлерге арналған шешімдерін кеңейтуді жалғастырады.

МЕМЛЕКЕТТІК БАСТАМАЛАРҒА ҚАТЫСУ

МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУҒА ҚАТЫСУ — БІЗДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІМІЗДІ ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ДАМУТУДАҒЫ ЖҮЙЕЛІ РӨЛІМІЗДІ КӨРСЕТЕТІН HALYK BANK ТҰРАҚТЫ ДАМУЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ҚҰРАМДАС БӨЛІГІ. МЕМЛЕКЕТТІК БАСТАМАЛАР АРҚЫЛЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІ ҚОЛДАУ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІКТІ ЖАНДАНДЫРУҒА ҒАНА ЕМЕС, ӨҢІРЛЕРДІҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУЫНА, ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫН ҚҰРУҒА, САЛЫҚ БАЗАСЫН КЕҢЕЙТУГЕ ЖӘНЕ ЕЛДІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН НЫҒАЙТУҒА ЫҚПАЛ ЕТЕДІ.

Жүйелі маңызды банк ретінде Halyk өзінің миссиясын коммерциялық міндеттерге қарағанда кеңірек қарастырады: біз Орнықты даму мақсаттарына, әсіресе лайықты жұмыспен қамтуға, экономикалық өсуге және қаржыға тең қол жеткізуге үлес қоса отырып, кәсіпкерлікті қолдау және қаржылық инклюзия саласындағы мемлекеттік саясатты жүргізуші болуға ұмтыламыз.

2024 жылы Halyk Bank қаржыландыру көлемі бойынша негізгі операторлардың бірі бола отырып, бірқатар мемлекеттік қолдау бағдарламаларына қатысуды жалғастырды:

- ✓ микро- және шағын бизнес секторында субсидия көлемі **37,9 млрд теңгені** құрайтын **4 058 жобаға** қолдау көрсетілді, **18,2 млрд теңге** сомасына **1 618 жоба** бойынша кепілдіктер берілді;
- ✓ орта және ірі бизнес үшін **1 173 жоба** (195,6 млрд теңге) бойынша субсидиялар және **441 жоба** бойынша кепілдіктер (34,95 млрд теңге) берілді;
- ✓ «Кең Дала» бағдарламасы аясында агроөнеркәсіп секторында **70 млрд теңгеге 198 жоба** қаржыландырылды;
- ✓ ШОБ субъектілерін өңірлік қаржыландыру бағдарламасы шеңберінде 7 өңірде **4,3 млрд теңгеге 13 келісім** жасалды;
- ✓ Банк **5,5 млрд теңгеге** келісімге қол қойып, «Үміт» әйелдер кәсіпкерлігін кредиттеудің жаңа бағдарламасының алғашқы қатысушыларының бірі болды.

МҮГЕДЕКТИГІ БАР АДАМДАР ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

HALYK BANK МҮГЕДЕКТЕРГЕ ҚОЛДАУ КӨРСЕТУДІ КЛИЕНТТЕРДІҢ БАРЛЫҚ САНАТТАРЫ ҮШІН ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРГЕ ҚОЛ ЖЕТІМДІЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ АЖЫРАМАС БӨЛІГІ РЕТІНДЕ ҚАРАСТЫРАДЫ. БАНК ЦИФРЛЫҚ ЖӘНЕ ОФЛАЙН ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ АРНАЛАРЫН ҚАМТИТЫН ИНКЛЮЗИВТІ ОРТАНЫ ҚҰРУ ҮШІН ЖҮЙЕЛІ ТҮРДЕ ЖҰМЫС ІСТЕЙДІ.

2022 жылы Halyk Bank басқа екінші деңгейдегі банктермен мүгедектігі бар адамдардың қаржылық инклюзиясын арттыру мәселелері бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. 2023-2025 жылдарға арналған сату арналарында қолжетімді ортаны қамтамасыз ету жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар әзірленіп, бекітілді. Оны іске асыру бөлімшелерді жаңғыртуды, арнайы цифрлық шешімдерді енгізуді, сондай-ақ персоналды даярлауды қамтиды.

Физикалық қолжетімділікті қамтамасыз ету бойынша іске асырылған шаралардың ішінде:

- 92% клиенттік үй-жайлар (440 сату арналары) мүгедектерге толық немесе ішінара бейімделген;
- қоңырау түймелерін, пандустарды, көлбеу көтергіштерді, тактильді жолдарды, Брайль шрифті мнемотехниканы орнату;
- мүмкіндігі шектеулі клиенттер үшін арнайы кассалар мен жуынатын бөлмелерді жайластыру;
- Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің (ҚНРДА) әдістемелік ұсынымдары негізінде Банктің бейінді бөлімшелерімен серіктестікте әзірленген филиалдық желі қызметкерлеріне арналған оқыту курсы.

Цифрлық шешімдер саласында Банк:

- көру қабілеті нашар пайдаланушыларға арналған ресми сайттың арнайы нұсқасын шығарды;
- мүмкіндігі шектеулі жандар үшін қолда бар бейімделу тізбесі бар сату арналарын көрсетуге арналған интернет-банктегі және мобильді қосымшадағы жаңа сүзгілерді енгізді.

Бұл жұмыстың барлығы инклюзивті қаржы жүйесін құруға бағытталған, онда әрбір адам,

физикалық мүмкіндіктеріне қарамастан, банктік қызметтерді ыңғайлы пайдалана алады.

Инклюзивтілік мәселелеріне кешенді көзқарастың арқасында Halyk Bank орнықты дамуға және халық пен бизнестің қаржылық тартылуына елеулі үлес қосады. Банк физикалық және цифрлық қолжетімділікті кеңейту, инклюзивті өнімдерді дамыту және әлеуметтік маңызы бар бастамаларға қатысу жөніндегі күш-жігерін жалғастырады.

ӨНІМДЕР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРГЕ ЖАУАПТЫ КӨЗҚАРАС

HALYK BANK КЛИЕНТТЕР МЕН ҚОҒАМҒА ЫҚТИМАЛ ӘСЕРІН ЕСКЕРЕ ОТЫРЫП, ӨНІМДЕР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІ ӘЗІРЛЕУГЕ ЖӘНЕ ҰСЫНУҒА ЖАУАПТЫ ТӘСІЛДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУГЕ ТЫРЫСАДЫ.

Өнімді басқарудың ішкі рәсімдері шеңберінде банктік өнімдер мен қызметтерді әзірлеу мен жаңғыртудың барлық кезеңдерін қамтитын операциялық тәуекелдерді бағалау (ORAP) практикасы енгізілді. Бұл процеске барлық бейінді бөлімшелер, соның ішінде тәуекелдерді басқару бөлімшелері қатысады, бұл ықтимал теріс салдарларды уақтылы анықтауға және азайтуға мүмкіндік береді.

Тәуекелдер қызметі тоқсан сайын бизнес-мақсаттар үшін кредиттік өнімдердің сапасын талдайды, өнімдер бойынша жоспарлы мониторингтер жүргізіледі, олардың шеңберінде тәуекелдер бойынша ақпарат ұсынылады және оларды төмендету жөніндегі шаралар ұсынылады.

Кейіннен іске қосу кезеңінде қолданыстағы өнімдердің сапасы мен әлеуметтік әсеріне тұрақты мониторинг жүргізіледі. ШОБ сегментінде — әлеуметтік маңызы бар ретінде — бұл, атап айтқанда, бағдарламалық тәсіл және несие портфелін талдау арқылы жүзеге асырылады: қайта құрылымдалған заемдар үлесінің көрсеткіштері, NPL 90+ деңгейі, шығындарды жабу коэффициенті, кредиттерді мақсатты пайдалану көрсеткіштері және т. б. бақыланады.

Клиенттерден кері байланыс алуға мүмкіндік беретін клиенттердің тәжірибесін бағалаудың корпоративтік жүйесі (CSI) енгізілді. CSI шеңберінде, атап айтқанда, кері байланыс алу

және көрсетілген қызметтердің сапасын бағалау үшін клиенттерге күнделікті қоңырау шалу жүргізіледі. Клиенттердің барлық өтініштері тіркеледі, талданады және қажет болған жағдайда түзету әрекеттері, соның ішінде қызметкерлерді оқыту және бизнес-процестерді қайта қарау басталады. Клиенттік тәжірибені бағалау нәтижелері бойынша есеп Басқарманың қарауына тоқсан сайын шығарылады.

Банктің ESG саясаты клиенттердің орнықты даму және ESG тәуекелдері туралы хабардарлығын арттыру міндеттемесін қарастырады. Атап айтқанда, көміртегі ізін бағалау және ESG-деректер сапасын бағалау тақырыптарын қоса алғанда, заемшыларды оқыту бойынша іс-шаралар жүргізілуде.

Банк қызметкерлерді кәсіби даярлауға ерекше көңіл бөледі. Қызметкерлерді оқыту бағдарламаларына жауапты қызмет көрсету, клиенттердің өзара әрекеттесуі, цифрлық дағдылар, сондай-ақ ESG және тұрақтылық негіздері тақырыптары кіреді. Өнімдермен және клиенттермен жұмыс істейтін барлық қызметкерлер онлайн форматта тұрақты тестілеуден және оқытудан өтеді.

Осылайша, банктегі өнімдер мен қызметтерге жауапкершілікпен қарау тәуекелдерді бағалаудың рәсімделген рәсімдері, әсер ету мониторингі, персоналды оқыту, клиенттермен тұрақты диалог және орнықты даму саласындағы корпоративтік міндеттемелер арқылы жүзеге асырылады.

ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ САПАСЫН АРТТЫРУ

Клиентке бағдарлану — Halyk Bank-тің орнықты дамудың негізгі құндылығы және стратегиялық басымдығы. Біз клиенттердің үміттерін болжайтын, Банкпен ыңғайлы және жылдам өзара іс-қимылды, сондай-ақ туындайтын кез келген мәселелерді жедел шешуді қамтамасыз ететін сервис құруға ұмтыламыз. Ол үшін Банк инновациялық технологияларды енгізеді, цифрлық кері байланыс арналарын дамытады, процестерді оңтайландырады және персоналды оқытуға инвестиция салады.

НЕГІЗГІ ЖЕТІСТІКТЕР

2024 жылы БАНК КЛИЕНТТІК СЕРВИСТІҢ САПАСЫН АРТТЫРУҒА ЖӘНЕ ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ ЖАЛПЫ ТӘЖІРИБЕСІН ЖАҚСARTУҒА БАҒЫТТАЛҒАН БІРҚАТАР БАСТАМАЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРДЫ. МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАНЫҢ ИНТЕРФЕЙСІН ЖАҢҒЫРТУ ЖӘНЕ ЦИФРЛЫҚ СЕРВИСТЕРДІ ДАМУТҢ КЛИЕНТТЕРДІҢ АДАЛДЫҚ ДЕҢГЕЙІНЕ ОҢ ӘСЕРІН ТИГІЗДІ. B2C СЕГМЕНТІ БОЙЫНША NET PROMOTER SCORE (NPS) 59% (ТӘУЕЛСІЗ ӨЛШЕУ), АЛ B2B СЕГМЕНТІ БОЙЫНША 69% (БАҒАЛАУ ІШКІ КҮШТЕРМЕН ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАДЫ) БОЛДЫ.

Қызмет көрсету сапасына қанағаттану деңгейі (Customer Satisfaction Index, CSI) сонымен қатар тұрақты өсуді көрсетеді: B2C бойынша 92% (2023 жылы 89%) және B2B бойынша 96% (2023 жылы 94%).

Halyk Super App мобильді қосымшасында онлайн қанағаттану сауалнамасы енгізілді, бұл Банкке ауырсыну нүктелерін жедел анықтауға және жоюға, сондай-ақ интерфейстер мен клиенттік сценарийлерді бейімдеуге мүмкіндік берді.

92% 3%

B2C бойынша қызмет көрсету сапасына қанағаттану деңгейі (Customer Satisfaction Index, CSI) (2023 жылы 89%)

96% 2%

B2B бойынша қызмет көрсету сапасына қанағаттану деңгейі (Customer Satisfaction Index, CSI) (2023 жылы 94%)

КЕРІ БАЙЛАНЫС ЖҰМЫСЫН ДАМУТҢ

КЛИЕНТТІК СЕРВИСТІ ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУДЫҢ МАҢЫЗДЫ БӨЛІГІ КЕРІ БАЙЛАНЫСПЕН ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫСТЫ ДАМУТҢ БОЛДЫ. 2024 ЖЫЛЫ БЕЙРЕСМИ АРНАЛАРДАН (МЕССЕНДЖЕРЛЕРДЕН) ӨТІНІШТЕР РЕСМИ АРНАЛАРҒА АУЫСТЫРЫЛДЫ, БҰЛ ТІРКЕЛГЕН ӨТІНІШТЕР САНЫНЫҢ ӨСУІНЕ ЫҚПАЛ ЕТТІ, ПРОЦЕСТЕРДІҢ АШЫҚТЫҒЫ МЕН ӨТІНІШТЕРДІ ӨҢДЕУ САПАСЫН АРТТЫРДЫ.

Жазбаша шағымдардың саны 8%-ға өсті — 893^(A) жағдайға дейін (2023 жылы 829 жағдай). Ауызша шағымдардың саны 25%-ға өсті — 3 687^(A) дейін (2023 жылы 2 948^(A)). Ресми арналарға көшуді ескере отырып, 6 558 ауызша өтініш тіркелді.

Мобильді қосымшада шағымның күйін бақылау функциясы енгізілді — клиенттер кез келген уақытта өз өтініштерін қарау барысын тексеріп, ресми жауаппен таныса алады.

Әрбір өтініш жеке қаралады, ол бойынша тиісті шаралар қабылданады, бұл Банкке клиентке жақын болуға және сенім деңгейін арттыруға мүмкіндік береді.

Бірқатар бағыттар бойынша оң динамикаға қол жеткізілді: мысалы, төлем терминалдарындағы операциялар бойынша даулар саны 23%-ға қысқарды.

ИНЦИДЕНТТЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК

2024 ЖЫЛЫ БАНК ІШКІ ЖӘНЕ СЫРТҚЫ ҚОРҒАНЫС ЖҮЙЕЛЕРІН НЫҒАЙТА ОТЫРЫП, АЛАЯҚТЫҚҚА БЕЛСЕНДІ ТҮРДЕ ҚАРСЫ ТҮРУДЫ ЖАЛҒАСТЫРДЫ. АНТИФРОД ЖҮЙЕСІНІҢ БАНКТИҢ НЕГІЗГІ ЖҮЙЕЛЕРІМЕН ИНТЕГРАЦИЯЛАНУЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛДЫ, БҰЛ ӘРТҮРЛІ АРНАЛАРДЫҢ АНТИФРОД ЖҮЙЕЛЕРІН БІР КРОСС-КАНАЛ ЖҮЙЕСІНЕ БІРІКТІРУГЕ МҮМКІНДІК БЕРДІ.

Жаңа тәсілдерді енгізу клиенттер қаражатының қауіпсіздігін арттырды. Үлкен деректер тәсілін қолдану және AI құралдарын қолдану жүйенің тиімділігін едәуір жақсартты.

Visa, Mastercard және SWIFT сияқты халықаралық төлем жүйелерімен өзара әрекеттесу аясында Банк VRM, FRM және Payment Controls құралдарын қосып, белсенді қолданады.

2024 жылы Банк жүйесін ҚР Ұлттық Банкінің алаяқтық транзакциялар туралы деректер алмасу орталығымен интеграциялау маңызды қадам болды, алаяқтық операциялар мен дропптарды автоматты түрде бұғаттау бойынша сервис құрылды. Бұл алаяқтыққа қарсы күресте бүкіл нарықтың күш-жігерін біріктіруге мүмкіндік берді. Жыл сайын Банк қызметкерлерінің қаржылық алаяқтықты тану және оған ден қою әдістері саласындағы білім деңгейін арттыру бойынша міндетті курс өзектендіріледі және өткізіледі.

**2024 жылы Банк қызметкерлерінің 93,96%-ы
курс пен тестілеуден сәтті өтті.**

Қызметкерлерді оқытуға баса назар аударылады: жыл сайын қаржылық алаяқтықты тану курсы өткізіледі, ол 2024 жылы Банктің барлық қызметкерлері үшін міндетті болды.

Клиенттерді алаяқтықтан қорғау үшін Банк интернет-банкингтің мобильді қосымшаларына қауіпсіздік туралы ақпараттық экрандарды енгізді және Push-хабарламалар арқылы ақпараттық науқандар жүргізеді. Білім беру контентін әртүрлі Интернет-ресурстарда, әлеуметтік желілерде жариялайды және Банктің ресми сайтында алаяқтардың жаңа амалдары мен олардан қорғау әдістері туралы ақпарат үнемі жарияланады.

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ ОНЫ ДАМУ

Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету Halyk Bank орнықты дамуының басымдықтарының бірі болып қала береді. Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі маңызды активтерді қорғаудың барлық аспектілерін қамтиды — ІТ инфрақұрылымынан бастап персоналды оқытуға дейін — және деректердің құпиялылығы, тұтастығы мен қолжетімділігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Осы саладағы саясатты жүзеге асыру жауапкершілігі Киберқорғау департаменті, Заң департаменті, Комплаенс бақылау департаменті, Ішкі қауіпсіздік басқармасы, Қауіпсіздік департаменті, Қызметкерлерді басқару департаменті және басқа да бейіндік бөлімшелерді қоса алғанда, бірнеше құрылымдық бөлімшелер арасында бөлінеді.

Директорлар кеңесіне ақпараттық
қауіпсіздік мәселелері бойынша тұрақты есептілік

беріледі. Жылына екі рет менеджмент киберқауіпсіздік және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл (антифрод) саласындағы стратегиялық бастамаларды іске асыру туралы есеп береді.

2024 жылы Банк озық технологияларды енгізу, кадрлық құзыреттерді дамыту және басқару процестерін жетілдіру есебінен ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін нығайтуды жалғастырды.

Технологиялық салада мынадай бастамалар іске асырылуда:

- ✓ нөлдік сенім саясаты қолданылады (zero-trust);
 - ✓ DevSecOps дамуда және қауіпсіз даму тәсілдерін қолдану;
 - ✓ киберқауіпсіздік пен антифродта жасанды интеллектті қолдану бойынша R&D зертханасын іске қосу;
 - ✓ ішкі кибер сараптама орталығын дамыту (white hat).

Банк жүйелерінің кибер тұрақтылығы тұрақты пентесттермен, стресс-тесттермен, фишинг-тік модельдеулермен және RedTeam кибер жаттығуларымен тексерілді. Банк BugBounty бағдарламасына қатысады.

Банк осалдықтар мен тиісті қорғау шараларын талдауды қоса алғанда, ақпараттық активтерге байланысты АҚ тәуекелдерін жыл сайынғы бағалауды жүргізеді. Инциденттер болған жағдайда хабарлау рәсімі көзделген: CISO блогының басшылығы, жауапты қызметкерлер мен АТ-блоктың басшылары, Басқарма Төрағасының жетекшілік ететін орынбасары, қажет болған жағдайда АТ және бизнес-бағыттардың басшылығы хабардар етіледі, бұл АҚ ықтимал бұзушылықтарына жедел ден қоюға мүмкіндік береді.

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесінің халықаралық стандарттарға (ISO/IEC 27001, PCI DSS, PCI 3DS, SWIFT CSP) сәйкестігін бақылау ішкі тексерулер мен аудиттермен, сондай-ақ сыртқы уәкілетті және QSA аудитімен қамтамасыз етіледі. 2024 жылы кезекті аудит аталған стандарттарға сәйкестігін растады. Сонымен қатар, есепті жылы СТ РК ISO/IEC27001 бойынша Банктің ФДҚ БЖ әзірлеу және сүйемелдеу процесі сертификатталды.

Барлық қызметкерлер ақпараттық қауіпсіздік және құпия ақпарат пен дербес деректерді қорғау мәселелері бойынша міндетті жыл сайынғы оқытудан өтеді, сондай-ақ хабардарлықты арттыру бағдарламалары шеңберінде тақырыптық ақпараттық материалдарды ұдайы алады. Банк қызметкерлерін міндетті оқыту ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және дербес деректердің ағып кетуін болдырмау негіздері бойынша курстарды қамтиды, фишинг бойынша кибер оқыту жүргізіледі.

Бекітілген және барлық қызметкерлерге қолжетімді құпия ақпарат пен ақпараттық активтерді қорғауды қамтамасыз етудің қолданыстағы қағидалары ақпараттың ықтимал ағып кетулерін анықтау, хабарлау және тергеу процестерін қоса алғанда, дербес және сезімтал деректермен қауіпсіз жұмыс істеу жөніндегі талаптарды регламенттейді.

2024 жылы қызметкерлердің 100%-ы деректердің бұзылуын болдырмау принциптерін білу үшін тестілеуден өтті, Киберқорғау департаменті қызметкерлерінің 37%-ы сыртқы сертификаттар алды, ал 100-ден астам әзірлеушілер мен DevOps-инженерлер web-қосымшалардың қауіпсіз дамуы мен осалдығы бойынша бейіндік курстардан өтті. Банк ақпараттық қауіпсіздік және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша банк секторының жұмыс топтарына тұрақты негізде белсенді қатысады.

ДЕРБЕС ДЕРЕКТЕРДІ ҚОРҒАУ

Halyk Bank Қазақстан Республикасының заңнамасына және халықаралық стандарттарға қатаң сәйкес дербес деректерді қорғауды қамтамасыз етеді. Барлық процестер дербес деректерді жинау, өңдеу және қорғаудың бекітілген саясатымен және басқа да ішкі нормативтік құжаттармен реттеледі.

Банктің барлық клиенттері цифрлық сервистерді тіркеу және пайдалану кезінде өздерінің дербес деректерін өңдеуге және белгіленген шарттарға сәйкес деректерді пайдалануға келісім береді. Банк деректерді өңдеудің ашықтығын қамтамасыз етеді және клиенттерге олардың дербес деректерін сақтаудың мақсаттары, көлемі мен мерзімдері туралы ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

2024 жылы дербес деректерді қорғауды қамтамасыз ету саласындағы ішкі нормативтік құжаттар өзектендірілді және бекітілді, олар дербес деректерді жинау мен өңдеудің барлық кезеңдерінде (жазу, жүйелеу, сақтау, пайдалану, беру, иесіздендіру және жою) автоматтандырылған құралдарды қолдана отырып және онсыз қорғау тәсілдерін регламенттейді.

Банк дербес деректерді қорғаудың кешенді тәсілін іске асырады, соның ішінде:

- ▶ құқықтық, ұйымдастырушылық және техникалық шаралар (оның ішінде шифрлау, иесіздендіру, қолжетімділікті бақылау);
- ▶ жиналатын деректер көлемін қажетті минимумға дейін шектеу;
- ▶ контрагенттермен жасалған шарттарға

- құпиялылық бойынша міндеттемелерді қосу;
- ▶ деректерге қол жеткізе алатын барлық қызметкерлердің ақпаратты жария етпеуі туралы міндеттемелерге қол қоюы;
- ▶ тұрақты мониторингпен және аудитпен шектеулі қолжетімділік қағидаты негізінде қол жеткізуді басқару жүйесін енгізу.

АҚ инциденттеріне ден қоюға дайындығына ерекше назар аударылады, ақпарат ағып кеткен жағдайда клиенттерді хабардар ету және Банктің расталған кінәсі кезінде өтемақы рәсімдері көзделген.

2024 жылы клиенттердің деректерін бұзу, ұрлау немесе жоғалту оқиғалары тіркелген жоқ.

Сондай-ақ, жыл бойы киберқауіпсіздікті дамыту шеңберінде бағдарламалық өнімдерді әзірлеу процесінде бақылау шаралары күшейтілді, қорғау жүйелері масштабталды және қызметкерлерге арналған оқыту курстары іске қосылды.

Банктің дербес деректерін қорғау жаңа сын-қатерлер мен қатерлерге бейімделе отырып, үздіксіз жетілдіріліп отырады және ақпараттық қауіпсіздікті басқарудың жалпы жүйесінің маңызды элементі болып қала береді.

[«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-да дербес деректерді жинау, өңдеу және қорғау саясаты](#)

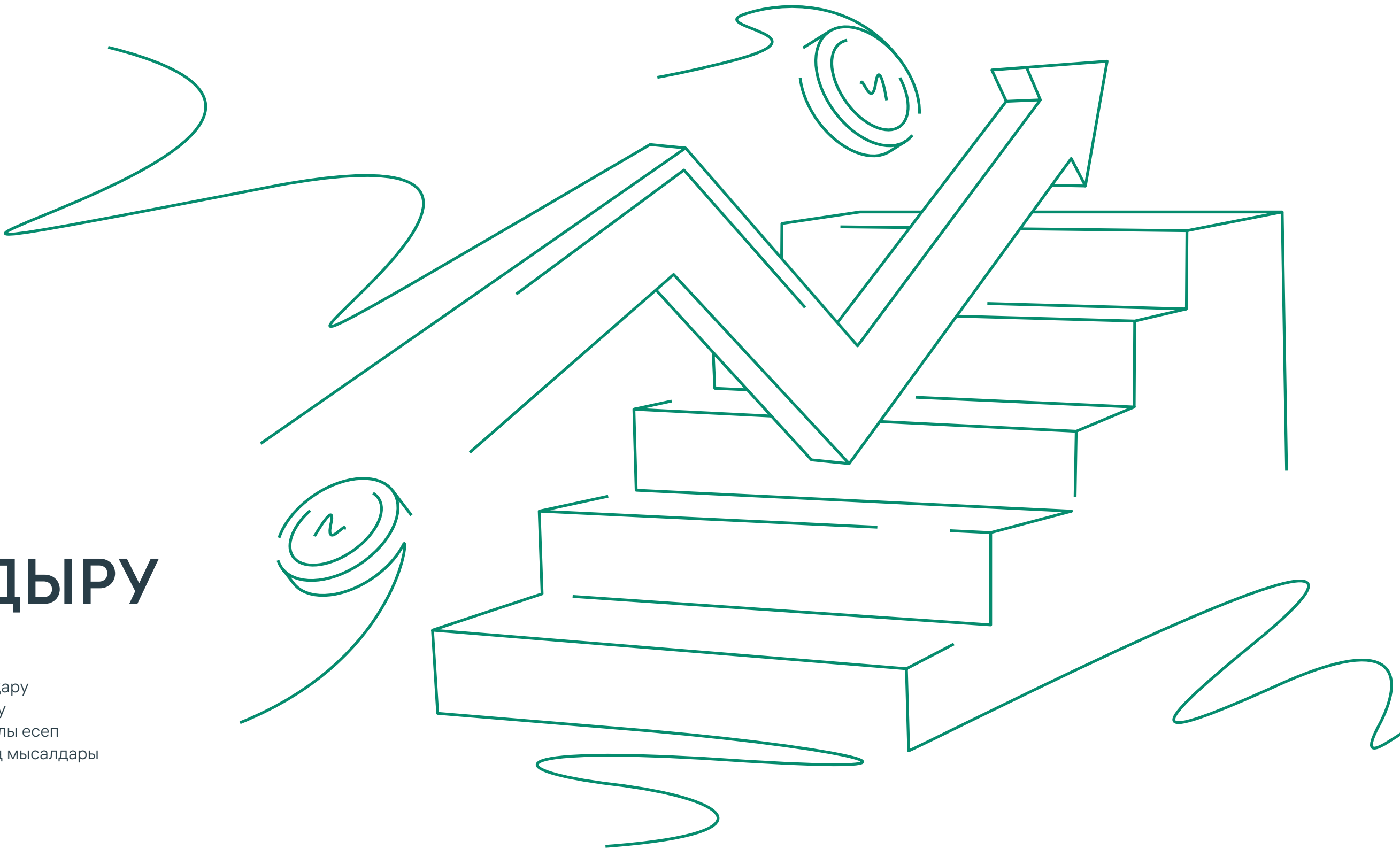

2.

ТҰРАҚТЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

- 38 — Кредиттеудегі ESG-тәуекелдерін басқару
- 39 — Дебюттік жасыл облигациялар шығару
- 40 — Қаражатты нысаналы пайдалану туралы есеп
- 41 — Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары

halykbank.kz

КРЕДИТТЕУДЕГІ ESG-ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ

Банк 2023 жылы Директорлар кеңесі бекіткен жауапты қаржыландыру саясатының бөлігі ретінде ESG-тәуекелдерін басқарудың көп сатылы процесін енгізді.

Саясаттың мақсаты экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын кредиттеу процестеріне дәйекті біріктіру арқылы банктің өзі үшін де, оның клиенттері үшін де ESG-тәуекелдерін азайту болып табылады. Клиентке кредит беру кезінде Банк әлеуметтік және экологиялық әсерге байланысты барлық факторлар мен тәуекелдерді ескеруге тырысады, осылайша экономикадағы тұрақтылық принциптерін ілгерілетуге ықпал етеді.

Банк заемшы қызметінің тұрақты қаржыландыру қағидаттарына (Exclusion List) сәйкестігін минималды тексеруден бастап және ESG саласында іске асырылып жатқан минимизациялау шаралары мен бейімделу бастамаларын (өзін-өзі декларациялау, ESG-скоринг, инвестициялық жобаның скорингі) ескере отырып, клиенттің ESG факторларына ұшырауын бағалауға дейінгі бағалаудың төрт сатысынан тұратын жүйені қолданады. 2024 жылдың басынан бастап ESG-скоринг рәсімі Банктің кредиттік портфелінің бизнес бағыттарының барлық салаларындағы заемшыларға қолданылды.

» [«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ның жауапты қаржыландыру саясаты](#)

1 Exclusion List (Қолайсыз қызмет түрлерінің тізімі)

Exclusion list рәсімі — бұл клиенттің өз қызметінің және ол қолданатын бизнес жүргізу тәжірибесінің Банк жауапты қаржыландыру саясаты шеңберінде айқындаған қолайсыз қызмет түрлерінің тізімімен сәйкес келуін тексеру. Бұл тексеру рәсімі барлық клиенттерге, ерекшеліксіз қолданылады және орнықты даму қағидаттарына және халықаралық нормаларға қайшы келетін қызметті қаржыландыруға жол бермеуге бағытталған.

Егер клиенттің қызметі Exclusion List-ке түссе — кредиттеу алынып тасталады.

2 Заемшының өзін-өзі декларациялауы

Бұл құрал қаржыландыру құралының ең аз мөлшері 1 млрд теңгеден басталатын клиенттер үшін ESG-бағалаудың базалық нысаны ретінде пайдаланылады. Клиент өзінің қызметіне тән экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді тиісті түрде басқаратынын растай отырып, өзін-өзі декларациялау нысанына қол қояды.

Өзін-өзі декларациялау қорытындысы бойынша тәуекелдің төрт деңгейінің бірі — төмен, орташа, жоғары және маңызды деп беріледі. Егер жоғары немесе маңызды тәуекел анықталса, сәйкессіздік аймағын талдаудың қосымша шаралары қолданылады, кредиттеу клиенттің операцияларын талдауға байланысты.

3 Клиенттің ESG-скорингі (Толыққанды ESG-талдауы)

Заемшының өзін-өзі декларацияласы Бұл құрал қаржыландыру құралының ең аз мөлшері 1 млрд теңгеден басталатын клиенттер үшін ESG-бағалаудың базалық нысаны ретінде пайдаланылады. Клиент өзінің қызметіне тән экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді тиісті түрде басқаратынын растай отырып, өзін-өзі декларациялау нысанына қол қояды. Өзін-өзі декларациялау қорытындысы бойынша тәуекелдің төрт деңгейінің бірі — төмен, орташа, жоғары және маңызды деп беріледі.

Егер жоғары немесе маңызды тәуекел анықталса, сәйкессіздік аймағын талдаудың қосымша шаралары қолданылады, кредиттеу клиенттің операцияларын талдауға байланысты.

4 Жоба/транзакция скорингі

Егер кредит сомасы 25 млрд теңгеден асса және күрделі шығындарға инвестиция салуды көздесе, онда ол ірі инвестициялық жобаларда қолданылады.

5 Кешенді ESG-рейтингі және Банк әрекеттері

Клиенттің соңғы рейтингі мыналар негізінде қалыптасады: клиенттің ESG-скорингі және жобаның ESG-бағалауы (егер бар болса).

Осылайша, Halyk Bank кредиттеудегі ESG-талдауы көп деңгейлі сүзгі жүйесі болып табылады — сәйкес келмейтін қызмет бойынша автоматты түрде алып тастаудан бастап, портфельдегі тұрақты тәуекелдерді тиімді басқаруға мүмкіндік беретін терең салалық және клиенттік бағалауға дейін.

КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬДІҢ ESG-ТАЛДАУЫ ЖӘНЕ ПРОЦЕСТЕРДІ ЦИФРЛАНДЫРУ

2025 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша корпоративті және орта бизнестің кредиттік портфелінің ESG-скорингі нәтижесінде салалар ESG-тәуекелінің шартты деңгейлері бойынша жіктелді: өте жоғары, жоғары, орташа, төмен.

ESG-критерийлері (скоринг) бойынша қаржыландырылатын қызмет түрлерін жіктеудің қолданыстағы әдістемесі шеңберінде бизнес-портфель заемшыларының ESG-тәуекелдеріне бағалау жүргізілді.

Мәселен, 01.01.2025 ж. жағдай бойынша: «жасыл» жобаларға — заемшылардың 2%-ы, ESG-тәуекелінің төмен деңгейіне — заемшылардың 48%-ы, ESG-тәуекелінің орташа деңгейіне — заемшылардың 16%-ы, ESG-тәуекелінің жоғары деңгейіне — заемшылардың 34%-ы, ESG-тәуекелінің маңызды деңгейіне — заемшылардың 0,1% жатқызылды.

Банк ESG-тәуекел деңгейі жоғары және өте жоғары санаттағы клиенттермен өзара іс-қимылды жүзеге асырады, атап айтқанда, бекітілген іс-шаралар жоспары негізінде мұндай жобаларға мерзімді мониторинг жүргізіледі, өткізілетін бизнес таңғы ас және кездесулер шеңберінде клиенттерді Банк қолданатын орнықты даму тәсілдері туралы қазақ және орыс тілдерінде оқыту жүргізіледі.

2024 жылы іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде Банк ESG-тәуекелдерді басқару процестерін цифрландыруды бастады. Мыналар автоматтандырылды:

- ▶ Жарамсыз тәжірибелерді жедел анықтау үшін алынып тасталатын қызмет түрлерінің тізімі (Exclusion List) бойынша клиентті тексеру;
- ▶ ESG-өзін-өзі декларациялау сауалнамасы — экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді бағалаудың кешенді процедурасының (ESDD) бөлігі ретінде.

Осы мәліметтер негізінде және салалық ерекшеліктерді ескере отырып, клиентке ESG-тәуекелінің тиісті деңгейі тағайындалады, бұл Банкке қаржыландырудың орындылығы туралы салмақты шешімдер қабылдауға және кредит портфелінде орнықты дамуға басымдық беруге мүмкіндік береді.

ДЕБЮТТІК ЖАСЫЛ ОБЛИГАЦИЯЛАР ШЫҒАРУ

2024 жылы Halyk Bank өзінің алғашқы жасыл облигациялар шығарылымын жүзеге асыра отырып, орнықты дамуға қосқан үлесін күшейту жолында маңызды қадам жасады. 2024 жылғы 3 желтоқсанда Банк Қазақстан қор биржасында (KASE) айналыс мерзімі үш жыл болатын 20 млрд теңге сомасына жасыл облигацияларды сәтті орналастырды. Бұл оқиға Банктің өзі үшін маңызды жетістік қана емес, сонымен қатар қазақстандық тұрақты қаржыландыру нарығын дамытудағы маңызды кезең болды.

Нарық жағдайының құбылмалылығына қарамастан, Halyk Bank-тің өзгермелі купондық мөлшерлемесі бар жасыл облигациялардың дебюттік шығарылымы нарық инвесторларының кең ауқымы арасында орналастырылды, бұл Банкке тұрақтылығы жоғары сенімді эмитент ретінде сенімділіктің жоғары деңгейін көрсетеді.

ҚАРАЖАТТЫ НЫСАНАЛЫ ПАЙДАЛАНУ

Банктің жасыл қаржыландыру саласындағы саясатына сәйкес тартылған қаражат:

- ▶ ресурстық тиімділікті арттыруға және табиғи ресурстарды тұтынуды азайтуға ықпал ететін;
- ▶ қоршаған ортаға теріс әсерді азайтатын;
- ▶ климаттың өзгеруін азайтуға және климаттық тәуекелдерге бейімделуге ықпал ететін;
- ▶ БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуді қолдайтын жобаларды қаржыландыруға бағытталады.

Осы мақсаттарға сәйкес келетін жобалар Қазақстан Республикасының жасыл жобаларының таксономиясы, халықаралық жіктемелер, сондай-ақ Халықаралық капитал нарықтары қауымдастығы (ICMA) әзірлеген жасыл облигациялар қағидаттары (Green Bond Principles, GBP) негізінде айқындалады.

СТАНДАРТТАР ЖӘНЕ СЫРТҚЫ БАҒАЛАУ

Инвесторлардың ашықтығы мен сенімін қамтамасыз ету үшін Halyk Bank сәйкестікті тәуелсіз бағалаушыны (Second Party Opinion, SPO) тартты. Талдауды Green Investment Group жүргізді, ол Банктің ішкі процедуралары мен құжаттары ICMA GBP критерийлеріне сәйкес келетінін растады. Бұл мәмілені құрылымдаудың жоғары сапасын және халықаралық стандарттардың сақталуын көрсетеді.

Банктің еншілес кәсіпорны — инвестициялық банкинг және тұрақты қаржыландыру нарығында айтарлықтай тәжірибесі бар «Halyk Finance» АҚ жасыл облигацияларды шығару және орналастыру бойынша қаржылық кеңесші және андеррайтер болды.

Жасыл облигациялар шығару — бұл Halyk Bank-тің жоғары әлеуметтік және экологиялық жауапкершілігін растау ғана емес, сонымен қатар Қазақстанның тұрақты қаржыландырудың ішкі нарығын дамытуға қосқан үлесі. Банк тұрақты, төмен көміртекті экономиканы құруға ықпал ете отырып, жасыл қаржы құралдарын дамытуды жалғастыруға және экологиялық бастамаларға қатысуды кеңейтуге ниетті.

ЖАСЫЛ ҚАРЖЫ САЛАСЫНЫҢ САЯСАТЫ

2024 жылы Halyk Bank тұрақты қаржыландырудың институционалдық базасын қалыптастыру бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды және жасыл қаржы саласындағы саясатты (Green Finance Framework) бекітті. Құжатты Банктің Директорлар кеңесі 2024 жылдың 26 маусымында мақұлдады және жасыл қаржы құралдары арқылы оң экологиялық әсер ететін жобаларды қаржыландыру тәсілін ресімдейтін негізгі ішкі құрал болды.

Саясат мыналарды ескере отырып жасалған:

- ▶ Халықаралық капитал нарықтары қауымдастығы (ICMA) және кредиттік нарықтың бейіндік қауымдастықтары әзірлеген жасыл облигациялар мен жасыл кредиттеу қағидаттары;
- ▶ Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің және ҚР жасыл жобалар таксономиясының талаптары;
- ▶ тұрақты қаржыландыру саласындағы үздік халықаралық тәжірибелер.

Саясаттың негізгі ережелеріне мыналар жатады:

- ▶ жасыл қаржы құралдары есебінен қаржыландыруға рұқсат етілген жобалардың (қолайлы жобалардың) нысаналы санаттарын айқындау;
- ▶ экологиялық әсерлер мен тәуекелдерді талдауды қоса алғанда, жобаларды бағалау мен іріктеуге қойылатын талаптар;
- ▶ жасыл қаржы құралдарынан алынған қаражатты есепке алу және мониторингілеу ережесі;
- ▶ қаражатты пайдалану және олардың экологиялық әсері бойынша жыл сайынғы есептілік;
- ▶ тиісті процестер мен есептіліктің сыртқы бағалауын (Second Party Opinion) жүргізу.

Саясат қаржыландыруға рұқсат етілген жобалардың санаттарын бекітеді, соның ішінде:

- ▶ жаңартылатын энергетика (күн, жел, биоэнергетикалық қондырғылар);
- ▶ энергия тиімділігі (жабдықты жаңғырту, энергия тұтынуды азайту);
- ▶ жасыл құрылыс және экологиялық қауіпсіз қалалық инфрақұрылым;
- ▶ су ресурстарын тұрақты басқару;
- ▶ ауа мен топырақтың ластануын төмендететін жобалар;
- ▶ таза көлік;
- ▶ тұрақты ауыл шаруашылығы және орман шаруашылығы;
- ▶ климаттың өзгеруіне және айналмалы экономикаға бейімделу жобалары.

Саясатты қабылдау Банктің жасыл қаржыландыру саласындағы барлық бастамаларына, соның ішінде жасыл облигациялар шығаруға және жасыл кредиттер беруге біркелкі және ашық көзқарасты қамтамасыз етеді және Halyk Bank-тің Қазақстандағы орнықты дамудың жетекші институты ретіндегі рөлін нығайтады.

ҚАРАЖАТТЫ НЫСАНАЛЫ ПАЙДАЛАНУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Жасыл облигациялардан түсетін қаражат бағыты бойынша барынша ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ету үшін Halyk Bank тұрақты мониторинг жүргізеді және қаражатты пайдалану және олардың экологиялық әсері бойынша жыл сайынғы есептілікті жариялауды жоспарлап отыр.

Тоқсан сайынғы негізде жобаларға тартылған қаражаттың мақсатты пайдаланылуын растауға мүмкіндік беретін есептер қалыптастырылады: көше жарықтандыру желілерін жаңғырту, басқа электр станцияларының (ЖЭК) электр энергиясын өндіруі, электромобильдерді тарату. Заем сомасын, іске асыру аймағын, белгіленген қуатты, CO₂ шығарындыларының күтілетін төмендеуін және басқа да экологиялық сипаттамаларды қоса алғанда, негізгі параметрлер ескеріледі.

Банк барлық қаржыландырылатын жобалардың Қазақстан Республикасының жасыл жобалар таксономиясында айқындалған санаттарға, сондай-ақ Банктің жасыл қаржыландыру саласындағы саясатында белгіленген өлшемдерге

сәйкес келетіндігін бақылайды. Оларды жүзеге асыру климаттық және ресурстық мақсаттарға, соның ішінде парниктік газдар шығарындыларын азайтуға, ЖЭК үлесін арттыруға және энергия тиімділігін арттыруға ықпал етеді, **Тұрақты қаржыландыру жобаларының мысалдары бөлімін қараңыз.**

Жасыл облигациялар арқылы тартылған қаражатқа қосымша, Банк сонымен қатар жасыл жобаларды тұрақты құрылысты, таза көлік жобаларын және корпоративтік клиенттердің энергияны үнемдейтін бастамаларын қоса алғанда, өз қаражаты есебінен қаржыландырады. Бұл Банктің Қазақстанның тұрақты экономикалық дамуын қолдауға кешенді көзқарасын көрсетеді.

ТҰРАҚТЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖОБАЛАРЫНЫҢ МЫСАЛДАРЫ

ОРНЫҚТЫ ДАМУ ҚАҒИДАТТАРЫНА СӘЙКЕС HALYK BANK ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУҒА, ӨМІР СҮРУ САПАСЫН ЖАҚСARTYҒА ЖӘНЕ ҚАТЫСУ АЙМАҚТАРЫНЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУЫНА ЫҚПАЛ ЕТЕТІН ЖОБАЛАРДЫ ҚОЛДАУҒА ҰМТЫЛАДЫ. 2024 ЖЫЛЫ БАНК АЙҚЫН ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ/НЕМЕСЕ ӘЛЕУМЕТТІК ӘСЕРІ БАР БАСТАМАЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН КОМПАНИЯЛАРҒА ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БЕРУДІ ЖАЛҒАСТЫРДЫ. ТӨМЕНДЕ ОСЫндай ЖОБАЛАРДЫҢ МЫСАЛДАРЫ КЕЛТІРІЛГЕН.

1 Алматыда экологиялық таза қоғамдық көлікті қолдау

Жоба: Алматы қаласында жолаушылар автобусымен тасымалдау қызметтерін көрсету

Клиент: «Ecobus Service» ЖШС

Алматы қаласы үшін өзекті экологиялық күн тәртібін ескере отырып, Halyk Bank қоғамдық көлік паркін жаңарту жобасын қолдап, 2024 жылы сығымдалған табиғи газбен (СТГ) тағы 150 заманауи автобус сатып алуға қосымша қаржы бөлді. Қаржыландыру 2023 жылы Банк бастаған қолдау желісін жалғастырды, оның аясында 150 автобус қаржыландырылды. Нәтижесінде бүгінде қала маршруттарында «Foton» маркалы 397 экологиялық автобус табысты жұмыс істеуде.

«Еуро-5»/«Еуро-6» стандарттарына сәйкес келетін газ автобустары дизельдік аналогтармен салыстырғанда зиянды заттарды бірнеше есе аз шығарады: азот оксидтері 2 есе аз, көміртегі тотығы 10 есе аз және басқа көміртегі оксидтері 3 есе аз. Жобаны іске асыру экологиялық жағдайды жақсартуға, ауаның ластану деңгейін төмендетуге, сондай-ақ Алматыда жолаушылар тасымалының жайлылығы мен қауіпсіздігін арттыруға ықпал етеді.

4 Атырау облысында жел энергетикасын дамыту

Жоба: Қуаты 52,8 МВт жел электр станциясын пайдалану

Клиент: «ВетроЭнергоТехнологии» ЖШС

Жаңартылатын энергия көздерін қолдау аясында Halyk Bank Атырау облысында салынған ЖЭС үшін жеткізілген жабдықтың берешегін өтеуге 3 млрд теңге көлемінде қаржы бөлді. Қуаты 52,8 МВт электр станциясы 2018 жылы пайдалануға берілді және бүгінгі күні тұрақты жұмыс істейді.

Жобаны іске асыру жыл сайын «таза» электр энергиясын өндіруге, CO₂ шығарындыларын азайтуға мүмкіндік береді және Қазақстанның батыс өңірінде тұрақты энергиямен жабдықтауға ықпал етеді.

2 Теңізде қалдықтарды қайта өңдеу инфрақұрылымын дамыту

Жоба: ҚКҚ пиролиздік қайта өңдеу кешенін құру

Клиент: «Caspian Offshore Construction Realty» ЖШС

2024 жылы Halyk Bank «Caspian Offshore Construction Realty» ЖШС үшін қоқыс өңдеу кешені мен қажетті жабдықтарды сатып алуды қаржыландырды. Жаңа пиролиз модулі қатты коммуналдық қалдықтарды (ТКО) термиялық ыдыратуға арналған, бұл пиролиз газын, сұйықтықты және көміртегі қалдықтарын алуға мүмкіндік береді — жылына 12000 тоннаға дейін қалдықсыз өңдеуді қамтамасыз етеді.

Кешен ТШО компаниясының (Теңізшевройл) және оның мердігерлерінің қалдықтарын Теңізде қайта өңдеу қажеттіліктеріне қызмет етеді, жоғары энергетикалық және экологиялық тиімділікпен тәулік бойы жұмыс режимін қамтамасыз етеді. Қондырғы Қазақстан Республикасының барлық экологиялық нормаларына сәйкес келеді, ал оны енгізу қалдықтарды көму көлемін едәуір қысқартуға, шығарындыларды азайтуға және елдің ірі мұнай-газ жобасында қалдықтармен жұмыс істеудің тұйық циклін қалыптастыруға ықпал етеді.

3 Электромобильдердің дистрибуциясын қаржыландыру арқылы тұрақты көлікті ілгерілету

Жоба: Қазақстан Республикасында Zeekr электромобильдерінің дистрибуциясын дамыту

Клиент: «Evolux Auto» ЖШС

Экологиялық таза көлікке деген қызығушылықтың артуын ескере отырып, Halyk Bank 2023 жылдың соңында Қазақстандағы Zeekr электромобильдерінің ресми дистрибьюторы — «Evolux Auto» ЖШС үшін жаңартылатын қаржыландыру лимитін ұсынды. Қаржыландыру автомобильдерді, қосалқы бөлшектерді, аксессуарларды және логистикалық шығындарды сатып алуды қамтиды.

Компания Zeekr 001, Model X модельдерінің электромобильдерін іске асырады, сондай-ақ Zeekr 7X моделін енгізуді жоспарлап отыр. Жоба еліміздің көлік секторында тұрақты ұтқырлық инфрақұрылымын қалыптастыруға және парниктік газдар шығарындыларын азайтуға ықпал етеді.

5 Көкшетаудағы шағын жел энергетикасын қолдау

Жоба: Ақмола облысында қуаты 9 МВт ЖЭС пайдалану

Клиент: «Вичи» ЖШС

Сыйақы бойынша мөлшерлемелерді субсидиялаудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде және Halyk Bank қатысуымен Көкшетау қаласы Красный Яр ауылы ауданында ЖЭС жобасы қолдау тапты. 1 млрд теңге көлемінде қаржыландыру 2021 жылы іске қосылған станцияны тұрақты пайдалануды қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Жоба еліміздің солтүстік өңірінде энергиямен жабдықтауды орталықсыздандыруға және ЖЭК-ті дамытуға ықпал етеді.

6 Жамбыл облысында жел энергетикасын қолдау — «Новотэкс» ЖШС жобасы

Жоба: Көктал кентіндегі қуаты 4,5 МВт ЖЭС

Клиент: «Новотэкс» ЖШС

Жоба мемлекеттік субсидиялау бағдарламасын пайдалана отырып және Halyk Bank қолдауымен іске асырылды — 2024 жылы Банк 700 млн теңге көлемінде қаржыландыру ұсынды. Станция 2021 жылдың соңында пайдалануға берілді.

ЖЭС енгізу дәстүрлі энергия көздеріне тәуелділікті азайтуға және жергілікті энергетикалық тұрақтылықты нығайтуға ықпал етеді.

7 ЖЭК қолдауын жалғастыру: «Wind Electricity» ЖШС жобасы

Жоба: Талас ауданындағы қуаты 4,5 МВт ЖЭС

Клиент: «Wind Electricity» ЖШС

Жамбыл облысында 1,1 млрд теңге көлемінде мемлекеттік бағдарлама бойынша субсидиялау шеңберінде Halyk Bank қолдаған тағы бір жоба — 2020 жылдың соңынан бері жұмыс істеп келе жатқан жел электр станциясы.

Жоба Банктің елдің оңтүстік аймақтарындағы шағын генерация мен тұрақты энергетиканы қолдауға қосқан үлесін көрсетеді.

8 Жамбыл облысында жел энергетикасын қолдау — «Wind power city» ЖШС жобасы

Жоба: Талас ауданындағы қуаты 4,5 МВт ЖЭС

Клиент: «Wind Power city» ЖШС

2024 жылы Halyk Bank шағын жел энергетикасын қолдауды жалғастырып, 1,1 млрд теңге көлемінде қаржы бөлді. Қуаты 4,5 МВт электр станциясы 2020 жылдың соңынан Жамбыл облысы Қызылтау ауылдық округінде жұмыс істейді.

Жоба энергиямен жабдықтауды орталықсыздандыруға және «таза» энергия өндіру есебінен өңірдің тұрақты дамуына үлес қосады.

9 Алматы облысындағы шағын гидроэнергетиканы дамыту

Жоба: Қора өзенінде су электр станцияларын салу

Клиент: «Коринская ГЭС 2» ЖШС

Halyk Bank Алматы облысындағы Қора өзенінде ГЭС каскадын салу жөніндегі инвестициялық жобаны іске асыруға қатысады. Жоба мыналарды қамтиды:

- ▶ ГЭС-3 (қуаты 26 МВт) — белсенді құрылыс сатысында, пайдалануға беру 2025 жылдың II тоқсанына жоспарланған;
- ▶ ГЭС-2 (қуаты 18,5 МВт) — құрылыс 2024 жылы басталды.

Жоба еліміздің энергия теңгеріміндегі жаңартылатын энергия көздерінің үлесін арттыруға мүмкіндік береді.

10 Түркістан облысында қуаты 1000 МВт дейінгі ПГҚ салу

Жоба: Қазақстанның оңтүстік өңірлерін энергиямен қамтамасыз ету

Клиент: «ПГУ Туркестан» ЖШС

Ұлттық энергетика үшін басымдық ретінде Түркістан облысында қуаты 1000 МВт-қа дейінгі бу-газ электр станциясын салу жобасы Halyk Bank-тен қаржыландыруды мақұлдады. Банк тарапынан қаржыландыру 2024 жылы ұлғайтылды.

Жоба электр энергиясын беру кезіндегі шығындарды едәуір азайтуға, оңтүстік өңірлердің энергетикалық қауіпсіздігін арттыруға және қуат бірлігіне шаққандағы шығарындыларды азайтуға мүмкіндік береді. Пайдалануға беру 2026 жылдың тамызына жоспарланған.

11 Атырау қаласындағы тиімді көше жарығы

Жоба: Атырау қаласының көше жарықтандыру жүйесін жаңғырту

Клиент: «Батыс Транзит» АҚ

Мемлекеттік-жекешелік әріптестік аясында Halyk Bank қатысуымен Атырауда көшелерді жарықтандыруды жаңғырту жобасы іске асырылды. 2025 жылдың наурыз айында 319 км-ден астам жаңа желілер салынып, 10 280 энергияны үнемдейтін жарықдиодты шамдар орнатылды.

LED технологияларын пайдалану қуат тұтынуды 80%-ға дейін төмендетуге мүмкіндік береді, осылайша қалалық бюджетке түсетін жүктемені азайтады және 2029 жылға дейінгі кезеңге көшелерді тұрақты жарықтандыруды қамтамасыз етеді.

12 Қызылорда облысының энергетикалық қауіпсіздігі

Жоба: сағатына 240 МВт көлемінде электр қуатының дайындығын қамтамасыз ететін маневрлі бу-газ қондырғысының құрылысы

Клиент: «Aksa Energy Qyzylorda» ЖШС

Қызылорда облысында байқалған электр энергиясының тапшылығына жауап ретінде Halyk Bank маневрлік режимде генерация салу жобасын қаржыландырды. Жобаны Kazanci Holding түрік холдингінің — «Aksa Energy Qyzylorda» ЖШС еншілес құрылымы жүзеге асыруда. Электр станциясы «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырынан табиғи газды пайдаланатын болады.

Нысанды іске қосу 2026 жылға жоспарланған. Жобаны іске асыру өңірді тұрақты энергия көзімен қамтамасыз етеді және маневрлік генерациялау есебінен энергия жүйесінің икемділігін арттырады.

3.

ҚОРШАҒАН ОРТА

- 45
-
- Мониторинг және ақпаратты ашу
- 46
-
- «Жасыл кеңсе» тұжырымдамасы
- 47
-
- Ресурстарды жауапты тұтыну
- 48
-
- Энергия тиімділігі және отын ресурстарын тұтыну
- 49
-
- Парниктік газдар шығарындылары
- 50
-
- Қалдықтарды басқару
- 51
-
- Климаттық тәуекелдерді басқару
- 58
-
- Банктің климаттық мақсаттары

halykbank.kz

Halyk Bank орнықты дамудың ажырамас бөлігі ретінде қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығын мойындайды және өз қызметінде бекітілген экологиялық саясатты басшылыққа алады. Бұл құжат Банктің экологиялық әсерді барынша азайту және экологиялық жауапкершілікті қамтамасыз ету жөніндегі жұмысының негізгі қағидаттарын, мақсаттары мен бағыттарын айқындайды.

Банктің экологиялық саясаты БҰҰ Жаһандық шартының 10 қағидатын және орнықты даму мақсаттарын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына және халықаралық бастамаларға сәйкес әзірленді. Саясат Банктің барлық құрылымдық бөлімшелеріне қолданылады және қоршаған ортаға тікелей және жанама әсерлерді жүйелі басқаруға негіз болады.

Halyk Bank тәсілі келесі негізгі принциптерге негізделген:

- орнықты дамудың басымдығы және қоршаған ортаның ластануына байланысты шығындар мен залалдарға қатысты нөлдік төзімділік принципін ұстану;
- мүдделі тараптардың мүдделерін құрметтеу және ашық диалогқа дайын болу;
- ашықтық пен есептілікті қоса алғанда, экологиялық менеджментті үздіксіз жетілдіру;
- ақылға қонымды жеткіліктілік пен тиімділікке негізделген экологиялық шаралардың пропорционалдығы.

Банктің экологиялық саясатын іске асыру шеңберінде:

- орнықты даму саласында өзінің корпоративтік басқаруын жетілдіреді,
- өзінің басқару жүйесіндегі экологиялық тәуекелдерді ескереді;
- ресурстарды (энергия, су, қағаз) тұтынуды азайту және қалдықтарды азайту бойынша бастамаларды енгізеді;
- энергия тиімді технологиялар мен жауапты тұтынудың дамуын қолдайды;
- парниктік газдардың тікелей және жанама шығарындыларын бағалауды және есепке алуды қамтамасыз етеді;
- қызметкерлер арасында экологиялық хабардарлық пен құзыреттілікті насихаттайды;
- мүдделі тараптардың есеп беруін және Банктің қызметі туралы экологиялық ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

Осылайша, Halyk Bank табиғи ортаны сақтауға және елдің орнықты дамуына үлес қоса отырып, экологиялық аспектілерді өзінің бизнес-процестері мен стратегиялық шешімдеріне біріктіруге ұмтылады. Halyk Bank орнықты дамудың үздік тәжірибелері мен халықаралық стандарттарға сәйкес келетін экологиялық менеджмент жүйесін енгізу жөніндегі жұмысты жалғастырады.

МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫ АШУ

АШЫҚТЫҚ ҚАФИДАТЫ ШЕҢБЕРІНДЕ БАНК ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТАРҒА СӘЙКЕС ДАЙЫНДАЛҒАН ОРНЫҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЖЫЛ САЙЫНҒЫ ЕСЕП ШЕҢБЕРІНДЕ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ЖҮЙЕЛІ ТҮРДЕ АШАДЫ. БІЗ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТІМІЗДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ӘСЕРІ ЖӘНЕ ІСКЕ АСЫРЫЛЫП ЖАТҚАН ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ БАСТАМАЛАРЫ ТУРАЛЫ СЕНІМДІ ЖӘНЕ ТОЛЫҚ АҚПАРАТҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУГЕ ТЫРЫСАМЫЗ.

Қоршаған ортаға әсерді тиімді басқаруды қамтамасыз ету үшін Банк энергия ресурстарын тұтынуды, парниктік газдар шығарындыларын, қалдықтардың пайда болу көлемін және оларды кәдеге жарату деңгейін қоса алғанда, негізгі экологиялық көрсеткіштерге тұрақты мониторингті жүзеге асырады. Бұл деректер прогресті бағалауға және экология саласындағы басқару шешімдерін қабылдауға негіз болады. Біз экологиялық нәтижелерді үздіксіз жақсартуға және қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға бет бұрамыз.

«ЖАСЫЛ КЕҢСЕ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Экологиялық саясат пен ESG стратегиясының ережелерін практикалық іске асыру мақсатында Halyk Bank 2022 жылы «Жасыл кеңсе» қағидаттарын — экологиялық іздерді азайтуға, ресурстарды ұтымды пайдалануға және кеңсе қызметінде экологиялық жауапкершілік мәдениетін ілгерілетуге бағытталған ұйымдастырушылық, техникалық және уәждемелік шаралар кешенін әзірлеп, енгізді.

«Жасыл кеңсе» қоршаған ортаны қорғау және ресурстарды үнемдеу принциптері негізінде жұмыс істейді және электр энергиясын, суды және қағазды тұтынуды азайту, үй-жайларды күтіп ұстау шығындарын азайту, қызметкерлердің денсаулығын жақсарту және табиғи ресурстарды сақтау бойынша жұмыс істеуге көмектеседі.

«Жасыл кеңсе» тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде Банк мынадай негізгі іс-шараларды енгізді:

Қалдықтарды бөлек жинау және кәдеге жаратуға беру, соның ішінде:

- қағаз (оның ішінде мұрағаттық құжаттар мен ұсақталған материалдар);
- пайдаланудан шыққан кеңсе техникасы мен тұрмыстық техника;
- аккумуляторлық батареялардың қалдығы;
- қызметтік автокөліктің тозған шиналары;
- люминесцентті шамдар;
- пластикалық қалдықтар (бөтелкелер, контейнерлер және т. б.);

«My cup, please» бастамасын қолдау — қызметкерлер қайта пайдалануға болатын жеке ыдыстарды (стақандар, термостар) пайдалану кезінде корпоративтік кафеде жеңілдіктер алады, бұл бір реттік пластикті азайтуға ықпал етеді;

Экологиялық көлік провайдерлерімен ынтымақтастық — банк аумағында велосипедтерді, скутерлерді және электр скутерлерді жалға алу және оларға қызмет көрсету ұйымдастырылды;

Осылайша, Halyk Bank-тегі «Жасыл кеңсе» тұжырымдамасы қоршаған ортаға әсерді азайтуға ғана емес, сонымен қатар Банктің іс жүзінде тұрақты дамуға деген ұмтылысын күшейте отырып, қызметкерлердің жауапты мінез-құлқын қалыптастырады.

«Автокөліксіз күн» акциясын өткізу — қызметкерлерді қозғалыстың неғұрлым экологиялық түрлерінің пайдасына жеке автокөліктен уақытша бас тартуға ынталандыру;

«Экологиялық қауіпсіздік» тақырыбы бойынша оқыту материалдарын, энергия үнемдеу және суды ұтымды пайдалану жөніндегі ақпараттық стендтер мен жадынамаларды әзірлеуді және таратуды қоса алғанда, персоналды экологиялық ағарту;

«Тазалық күні» сияқты қызметкерлерді тартуға бағытталған корпоративтік іс-шараларды ұйымдастыру — бас кеңсе қызметкерлерінің күшімен жүзеге асырылатын ауқымды тазалау.

РЕСУРСТАРДЫ ЖАУАПТЫ ТҰТЫНУ

Halyk Bank табиғи ресурстарды тұрақты басқаруға, қоршаған ортаға жүктемені азайтуға және өзінің операциялық қызметінің экологиялық тиімділігін арттыруға ұмтылады. Экологиялық саясат қағидаттарын іске асыру шеңберінде Банк ресурстарды үнемдейтін шешімдерді енгізеді және қызметкерлер арасында экологиялық жауапты мінез-құлық мәдениетін дамытады.

Қағазды тұтыну

Банк қызметіндегі қоршаған ортаға сезімтал ресурстардың бірі қағаз болып қала береді. 2021 жылдан бастап Банк қағаз құжат айналымын қысқарту жөніндегі шараларды дәйекті түрде іске асырып келеді. Электрондық құжат айналымы жүйесін енгізу, ақпаратты сақтау мен өңдеудің цифрлық форматына көшу қағазды тұтыну көлемінің айтарлықтай қысқаруына қол жеткізуге мүмкіндік берді. Бұл ретте Банк макулатураны жинауды және бүкіл филиалдық желі бойынша қайта өңдеуге беруді ұйымдастырады.

2024 жылы Банктің өзінде қағаз тұтыну 300,3^(A) тоннаны құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 12,3%-ға аз. Бұл тұрақты цифрлық трансформациялар мен ішкі процестерді оңтайландыру бағдарламаларының нәтижесі болды. «Халық Банк Грузия» АҚ және «Tenge Bank» АҚБ қағаз тұтыну көлемі 2024 жылы 18,05^(A) тоннаны (2023 жылы 26,4^(A) тоннаны) құрады.

Банк бойынша қағазды тұтыну, тонна

300,3^(A) 12,3%
тонна

Банктегі 2024 жылғы қағаз тұтыну

Пластикалық карталар және пластикті тұтыну

Қоршаған ортаға әсер етудің қосымша көзі — пластикті пайдалану, ең алдымен банк карталарын шығару кезінде. 2024 жылы Банк 2 800,5 мың төлем картасын шығарды (2023 жылмен салыстырғанда 12,7 мыңға аз). Бұл тұтынылған пластиктің 15,4^(A) тоннасына сәйкес келеді, бұл 2023 жылғы деңгейден (15,47^(A) тонна) төмен. 2024 жылы «Халық Банк Грузия» АҚ 6 016 төлем картасын шығарды, Бұл пайдаланылған пластиктің 0,03^(A) тоннасына тең.

Пластикалық карталар шығарылымының төмендеуі және баламалардың біртіндеп кеңеюі (цифрлық карталарға арналған қызметтерді дамыту, қызмет көрсету ақысы жоқ цифрлық карталар) Банкке қоршаған ортаға әсерін азайтуға мүмкіндік береді. Шығарылған жалпы көлемдегі пластикалық карталардың үлесі 34% құрады (2023 жылы 40%).

Банкте пластикалық карталардағы пластикті тұтыну, тонна

15,4^(A) 0,45%
тонна

Банктегі 2024 жылғы пластик тұтыну

Суды тұтыну

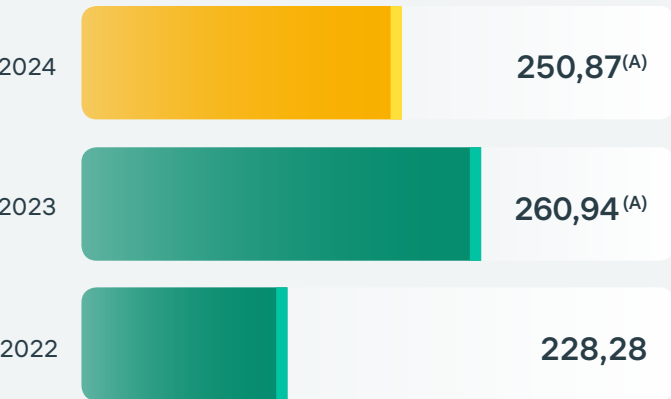
Суды ұтымды пайдалану — Банктің экологиялық менеджмент жүйесіндегі тағы бір басым бағыт. 2024 жылы бас кеңсе мен бүкіл аймақтық желі бойынша суды тұтыну 250,87^(А) мегалитрді құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 3,9%-ға аз (260,94^(А) мегалитр).

«Халық Банк Грузия» АҚ және «Tenge Bank» АҚБ су тұтыну көлемі 2024 жылы 12,43^(А) су мегалитрін (2023 жылы 6,6^(А) су мегалитрін) құрады.

Суды ұтымды тұтыну мақсатында Банктің барлық кеңселерінде су өлшегіш есептегіштер орнатылып, сантехникалық жабдықтар мен су құбыры желілерінің жай-күйіне мониторинг енгізілді. Сондай-ақ, іргелес аумақтарда суару жүйесі автоматтандырылды, бұл судың тиімсіз шығынын азайтуға мүмкіндік берді.

Банк кеңселерінен ағынды сулар табиғи су қоймаларына төгілмейді. Қалалық жерлерде оларды орталық кәріз жүйелеріне, ал ауылдық жерлерде — жасалған шарттар⁴ негізінде мамандандырылған ұйымдар әкетеді.

Суды пайдалану, мегалитр

250,87^(А) мегалитр 3,9%

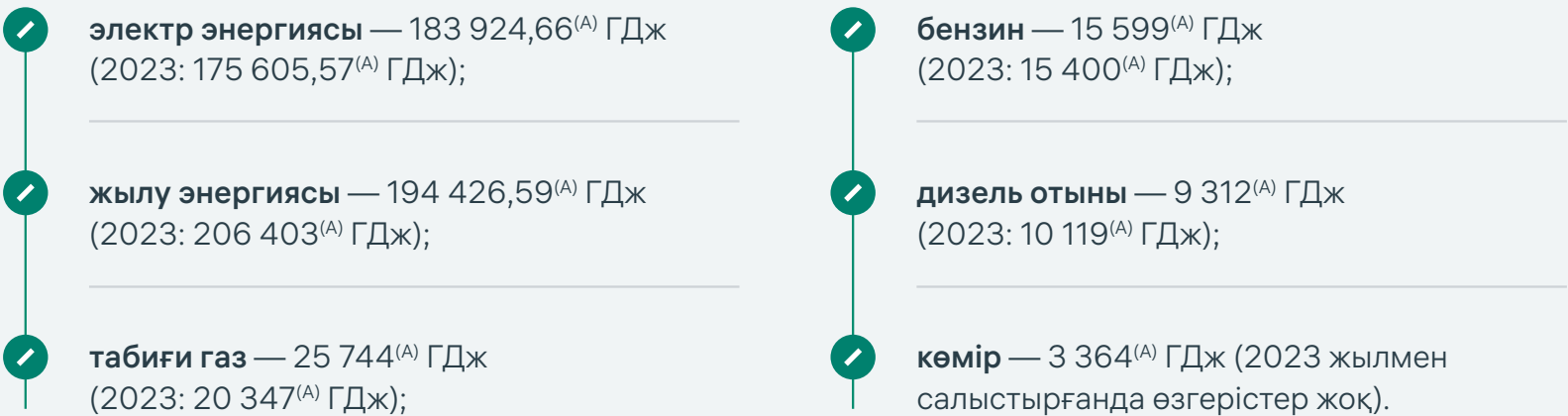
бас кеңсе мен аумақтық желі бойынша 2024 жылғы суды жалпы тұтыну

ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ОТЫН РЕСУРСТАРЫН ТҰТЫНУ

Экологиялық саясатты іске асыру шеңберінде және Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектісі мәртебесіне сәйкес Halyk Bank энергия тұтынуды қысқартуға, энергия тиімділігін арттыруға және климаттық жүйеге әсерді азайтуға бағытталған энергия үнемдеу саясатын дәйекті түрде іске асырады.

2024 жылы Банктің және оның филиалдық желісінің отын-энергетикалық ресурстарын жалпы тұтынуы 432 369^(А) ГДж құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 0,26%-ға өсті (431 239^(А) ГДж). Шамалы өсу маусымдық ауытқуларға және ауа-райының өзгеруіне байланысты.

2024 жылғы энергия тұтыну құрылымы:

⁷ Қазақстанда қолданыстағы экологиялық реттеудің ерекшеліктерін ескере отырып (кәрізге төгу кезінде рұқсат алуға қойылатын талаптардың болмауы), Банк ластаушы заттарды төгуге арналған нормативтерді белгілемейді, алайда суды тұтынуға байланысты барлық операциялардың экологиялық қауіпсіздігін бақылауды жалғастыруда.

Отын энергетикалық ресурстарды түрлері
бойынша тұтыну^(A), ГДж

«Халық Банк Грузия» АҚ
және «Tenge Bank» АҚБ
энергия ресурстарын
тұтыну көлемі 2024
жылы 7 094,07^(A) ГДж
құрады.

Тұтынудың жалпы өсуіне қарамастан, Банк операциялардың энергия сыйымдылығын төмендету және неғұрлым орнықты технологияларға көшу бойынша нысаналы шараларды енгізуді жалғастыруда. 2024 жылы іске асырылған іс-шаралар арасында:

LED-жарықтандыруға көшу: кеңселерді күрделі жөндеу және реконструкциялау шеңберінде құрамында сынабы бар люменесцентті шамдарды жарықдиодты шамдарға кезең-кезеңімен ауыстыру жүзеге асырылады, бұл электр энергиясын тұтынуды бір мезгілде азайтуға және жабдықты кәдеге жарату кезінде ауыр металдармен қоршаған ортаның ластану қаупін азайтуға мүмкіндік береді;

Экологиялық көлікке арналған инфрақұрылымды дамыту: Бас кеңсе аумағында велосипедтер мен электр скутерлерге, соның ішінде қайта зарядтау станцияларына арналған тұрақ орындары жабдықталған. Бұл қызметкерлерді қозғалудың тұрақты әдістерін таңдауға ынталандыру арқылы көміртегі ізін азайтуға көмектеседі.

Климатқа бағытталған энергияны басқару шеңберінде Halyk Bank сонымен қатар осы саладағы ұлттық нормалар мен халықаралық стандарттарға сүйене отырып, энергетикалық ресурстарды пайдаланумен байланысты парниктік газдар шығарындыларының есебін және талдауын жүргізеді. Бұл операциялық қызметті декарбонизациялау бойынша ұзақ мерзімді мақсаттар құруға мүмкіндік береді.

ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ

HALYK BANK КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫН ТҮСІНЕДІ ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТУЫНДАЙТЫН ПАРНИКТІК ГАЗДАР (ПГ) ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН БАҒАЛАУ, БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ АЗАЙТУ ҮШІН ШАРАЛАР ҚАБЫЛДАЙДЫ. ОСЫ ЕСЕПТІ ДАЙЫНДАУ ШЕҢБЕРІНДЕ БАНК ПАРНИКТІК ГАЗДАР ЖӨНІНДЕГІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ХАТТАМАҒА (GHG PROTOCOL) СӘЙКЕС SCORE 1, SCORE 2 ЖӘНЕ SCORE 3 БОЙЫНША 2024 ЖЫЛҒЫ ПГ ТІКЕЛЕЙ ЖӘНЕ ЖАНАМА ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН ТҮГЕНДЕУДІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРДЫ.

2024 жылы негізінен автокөлік құралдарын, жылыту қазандықтарын және генераторларды пайдаланудан туындайтын ПГ (Score 1) тікелей шығарындылары 3 556^(A) тонна CO₂-экв құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 7,2%-ға жоғары (3 298,7^(A) тонна CO₂-экв.). Өсім ауа-райы жағдайлары мен пайдалану қажеттіліктері аясында отын тұтынудың артуымен байланысты.

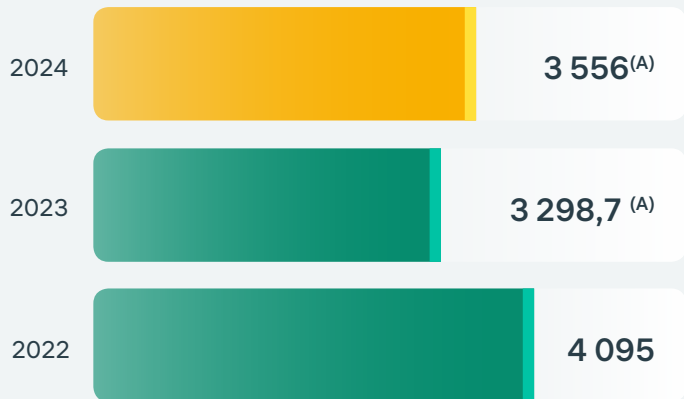
Электр және жылу энергиясын тұтынудан туындаған жанама энергетикалық шығарындылар (Score 2) 61 247,25^(A) тонна CO₂-экв құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 2,8%-ға төмен (63 026,6^(A) тонна CO₂-экв.).

2024 жылы Score 1 және Score 2 жиынтық шығарындылары 64 803,25^(A) тонна CO₂-экв құрады, бұл 2023 жылғы деңгейден 2,3% төмен. Мән күтілетін ауытқулар шегінде болады және климаттық және техникалық факторларды ескереді.

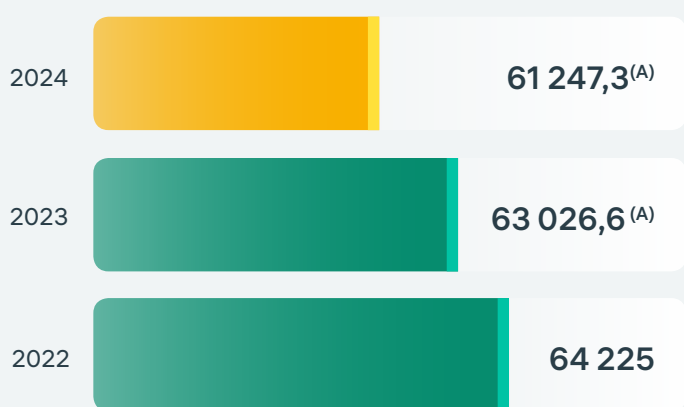

Тікелей шығарындылар, CO₂-экв. тонна
(1-қамту)

Жанама энергетикалық шығарындылар,
CO₂-экв. тонна (2-қамту)

2024 жылы Halyk Bank сонымен қатар Scope 3-ке — операциялық қызметке байланысты, бірақ Банктің тікелей бақылауынан тыс болатын жанама шығарындыларға сандық баға берді.

Score 3 құрылымы:

- ✓ **1-санат.** Сатып алынған тауарлар мен қызметтер — 1,8^(A) мың тонна CO₂-экв. (2023: 1,8^(A) мың тонна CO₂-экв);
- ✓ **3-санат.** Score 1 және 2-ден тыс энергетикалық шығарындылар (отын мен энергияны өндіру, тасымалдау және (T&D) беру және тарату кезіндегі шығындар) — 7,8^(A) мың тонна CO₂-экв. (2023: 8,0^(A) мың тонна CO₂-экв);
- ✓ **5-санат.** Банк қызметінің нәтижесінде пайда болған қалдықтар — 3,0^(A) мың тонна CO₂-экв. (2023: 2,8^(A) мың тонна CO₂-экв);
- ✓ **7-санат.** Қызметкерлерді ауыстыру — 9.4^(A) мың тонна CO₂-экв. (2023: 9,4^(A) мың тонна CO₂-экв).

Score 3-тің кейбір санаттары Банк үшін жарамсыз деп танылды (мысалы, логистика, сатылған өнімдерді қайта өңдеу және пайдалану, downstream жалға алынған активтері және франшизалар) банк қызметінің ерекшелігі мен құн тізбегінің құрылымына байланысты.

Банктің қызметімен байланысты Scope 1, 2 және 3 шығарындыларының жалпы көлемі 86,8^(A) мың тонна CO₂-экв (2023: 88,3^(A) мың тонна CO₂-экв) құрады.

2024 жылы ПГ шығарындыларын түгендеу Банктің климаттық трансформациясының маңызды кезеңі болды. Бағалау нәтижелері алынған деректерді кейіннен көміртегі ізін азайту мақсаттарын қою үшін, оның ішінде ұлттық және халықаралық климаттық міндеттемелер шеңберінде пайдалануға мүмкіндік береді.

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ

ҚАЛДЫҚТАРДЫ ҰТЫМДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ТЕРІС ӘСЕРІН АЗАЙТУ HALYK BANK ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІГІНІҢ АЖЫРАМАС БӨЛІГІ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. 2024 ЖЫЛЫ BANK ҚАЛДЫҚТАРДЫ ӨНДЕУ ЖӘНЕ КӘДЕГЕ ЖАРАТУ ҮШІН БӨЛЕК ЖИНАУДЫ, ҚАУІПСІЗ САҚТАУДЫ ЖӘНЕ БЕ-РУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫ ҚОСА АЛҒАНДА, «ЖАСЫЛ КЕҢСЕ» ҚАФИДАТТАРЫ ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАЛДЫҚТАР-ДЫ БАСҚАРУДЫҢ ЖҮЙЕЛІ ТӘСІЛІН ІСКЕ АСЫРУДЫ ЖАЛҒАСТЫРДЫ.

2024 жылы банк қызметі нәтижесінде 8 457,78 тонна қалдық пайда болды, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 11,4%-ға көп (7 595,44 тонна).

Жалпы көлемнен:

- ✓ **қауіпті қалдықтар** — 5,9 тонна (2023: 6,4 тонна);
- ✓ **қауіпті емес қалдықтар** — 8 451,88 тонна (2023: 7 589,01 тонна).

Қалдықтардың құрылымы:

- ✓ **Қауіпті емес қалдықтар:**
 - ▶ макулатура — 297,38 тонн (2023: 214,71 тонн);
 - ▶ қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ) — 8 154,5 тонна (2023: 7 374,3 тонна).
- ✓ **Қауіпті қалдықтар:**
 - ▶ автомобиль шиналары — 2,61 тонна (2023: 1,51 тонна);
 - ▶ аккумулятор батареялары — 3,06 тонна (2023: 4,09 тонна);
 - ▶ құрамында сынап бар шамдар — 0,19 тонна (2023: 0,83 тонна).

Қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ) көлемінің едәуір ұлғаюы: бас кеңсе қызметкерлерінің санының ұлғаюымен, кеңсе техникасын едәуір сатып алумен және жаңартумен, Бас кеңсе үшін жиһаз сатып алумен, одан кейін қораптар мен орауыш материалдар қалады, сондай-ақ Бас кеңседе жұмыс үй-жайларын қайта жоспарлауға байланысты бөлшектеу жұмыстарын жүргізумен байланысты, содан кейін ҚТҚ қалады (2024 жылы 2023 жылмен салыстырғанда 10,6%-ға көп).

Заңнаманың ішкі стандарттары мен талаптарына сәйкес Банк қалдықтардың барлық түрлерін қайта өңдеуге және кәдеге жаратуға лицензиясы бар мамандандырылған ұйымдарға беруді ұйымдастырады:

- ▶ люминесцентті лампалар демеркуризациядан өтеді (сынап буын алу);
- ▶ автомобиль шиналары ұсақталады және ойын алаңының жабындарына өңделеді;
- ▶ аккумуляторлар электролитті бейтараптандырудан және түсті металдарды шығарудан өтеді;
- ▶ Қатты тұрмыстық қалдықтар лицензияланған полигондарда орналастыру арқылы жойылады;
- ▶ макулатура қайта өңдеуге беріледі.

Мұндай тәсіл қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайтуға мүмкіндік береді, сондай-ақ дөңгелек экономика қағидаттарына сәйкес келетін ресурстармен жұмыс істеудің тұйық моделін қалыптастыруға үлес қосады.

КЛИМАТТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

ESG принциптерін тәуекелдерді басқару жүйесіне интеграциялау шеңберінде Halyk Bank климаттық тәуекелдерді бағалау және басқару тәжірибесін дәйекті түрде енгізеді және дамытады.

2022 жылдан бастап Банк негізгі физикалық және өтпелі тәуекелдерді сәйкестендіру бойынша жұмыс жүргізе бастады, соның ішінде:

- ▶ экстремалды климаттық құбылыстардың жиілігі мен көріну дәрежесінің өсуі,

- ▶ көміртекті реттеу саласындағы ұлттық және халықаралық реттеу талаптарын күшейту.

Физикалық климаттық тәуекелдер: Қазақстанның климаттық бейіні

Қазақстанның климаты температураның маусымдық және тәуліктік ауытқуларымен күрт континенттік сипатта болады. Теңіз ауа массаларына қол жетімділіктің болмауы экстремалды климаттық жағдайларды тудырады: ыстық, ұзақ жаз және суық қыс, тұрақты нөлден төмен температура.

Қыстың орташа температурасы (желтоқсан — ақпан) -9 °C-тан -12 °C-ге дейін, ал жазда (маусым — тамыз) мәндер +22 °C — +23 °C-қа

жетеді. шаңды дауылдар, қатты суық және қатты жауын-шашын.

Бұл ерекшеліктер экономиканың әртүрлі секторларындағы инфрақұрылымға да, қарыз алушылардың қызметіне де әсер ететін физикалық климаттық тәуекелдердің өсуіне алғышарттар жасайды. Төменде Банктің қызметіне әсер етуі мүмкін негізгі климаттық қауіптер келтірілген.

Климаттың өзгеруіне байланысты аймақтың негізгі физикалық тәуекелдері

ТЕМПЕРАТУРАНЫҢ ЖОҒАРЫЛАУЫ ЖӘНЕ СУДЫҢ ОСАЛДЫҒЫ

Метеорологиялық деректер Қазақстанда XX ғасырдан бастап орташа жылдық ауа температурасының көтерілуінің тұрақты үрдісін белгілейді. «Қазгидромет» АҚ деректеріне сәйкес, 1976 жылдан бастап елдегі ауа температурасы әр онжылдықта орта есеппен 0,33 °C-қа артып келеді, бұл сол кезеңдегі жаһандық өсу көрсеткішінен — 0,19 °C-тан едәуір асып түседі.

Табиғи ортаның климаттың өзгеруіне ең осал элементтерінің бірі — соңғы 50-60 жылда ауданы мен құрылымы 30%-дан астам өзгерген Орталық Азия мұздықтары. Бұл мұздықтар ірі өзендерді қоректендіру арқылы аймақтың су ресурстарын қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады, бұл өз кезегінде ауыл шаруашылығында суару үшін негізгі су көзі болып табылады.

Мұз қабатының қысқаруы қазірдің өзінде өзендердегі су деңгейінің төмендеуіне әкеліп соқтырады, бұл ауылшаруашылық қажеттіліктері үшін су ресурстарының қол жетімділігіне теріс әсер етеді. Мұны келесі процестер күшейтеді:

- ▶ топырақтың деградациясы және кедейленуі,
- ▶ жердің шөлейттенуі,
- ▶ ауыл шаруашылығы алқаптарының өнімділігін төмендету.

Сонымен қатар, мұздықтардың одан әрі еруі су тасқыны мен сел қаупін арттырады, олардың жиілігі мен ауқымы артады деп болжануда. Мұндай құбылыстар халыққа, инфрақұрылымға және

экономикалық белсенділік объектілеріне, әсіресе таулы және тау бөктеріндегі аймақтарға қауіп төндіреді.

БҰҰ Азық-түлік және ауыл шаруашылығы ұйымының (FAO) болжамы бойынша, Қазақстан және Орталық Азияның басқа да елдері 2040 жылға қарай су ресурстарының тапшылығына тап болуы мүмкін.

Halyk Bank қоса алғанда, қаржы институттары үшін бұл өзгерістер аграрлық және суға тәуелді секторлардағы клиенттердің қаржылық жағдайының нашарлауына, қамтамасыз ету құнының төмендеуіне, сондай-ақ бірқатар өңірлердегі экологиялық және әлеуметтік шиеленістің күшеюіне қауіп төндіреді.

Қазақстандағы ең жылы жылдар

Ранг	Жыл	Орташа жылдық температураның ауытқуы, Қазақстанның бүкіл аумағы бойынша орташа көрсеткіш, °C
1	2023	2,58
2	2020	1,92
3	2013	1,89
4	2022	1,78
5	1983	1,76
6	2015	1,64
7	2021	1,58
8	2002	1,55
9	2004	1,53
10	2019	1,5

СУ ТАСҚЫНЫ ЖӘНЕ СЕЛ

Су тасқыны мен сел Қазақстан үшін өзекті климаттық тәуекелдердің бірі болып табылады. 1985–2024 жылдар аралығында елде жеті ірі су тасқыны тіркелді, бұл су тасқынын табиғи апаттардың ең қауіпті түрлерінің біріне айналдырды. Жазық өзендер негізінен қар жамылғысының еруіне байланысты қоректенетін солтүстік, орталық және батыс аймақтар әсіресе осал. Көктемде қатты жылыну мен жауын-шашынның көп түсуімен жаппай су тасқыны қаупі едәуір артады.

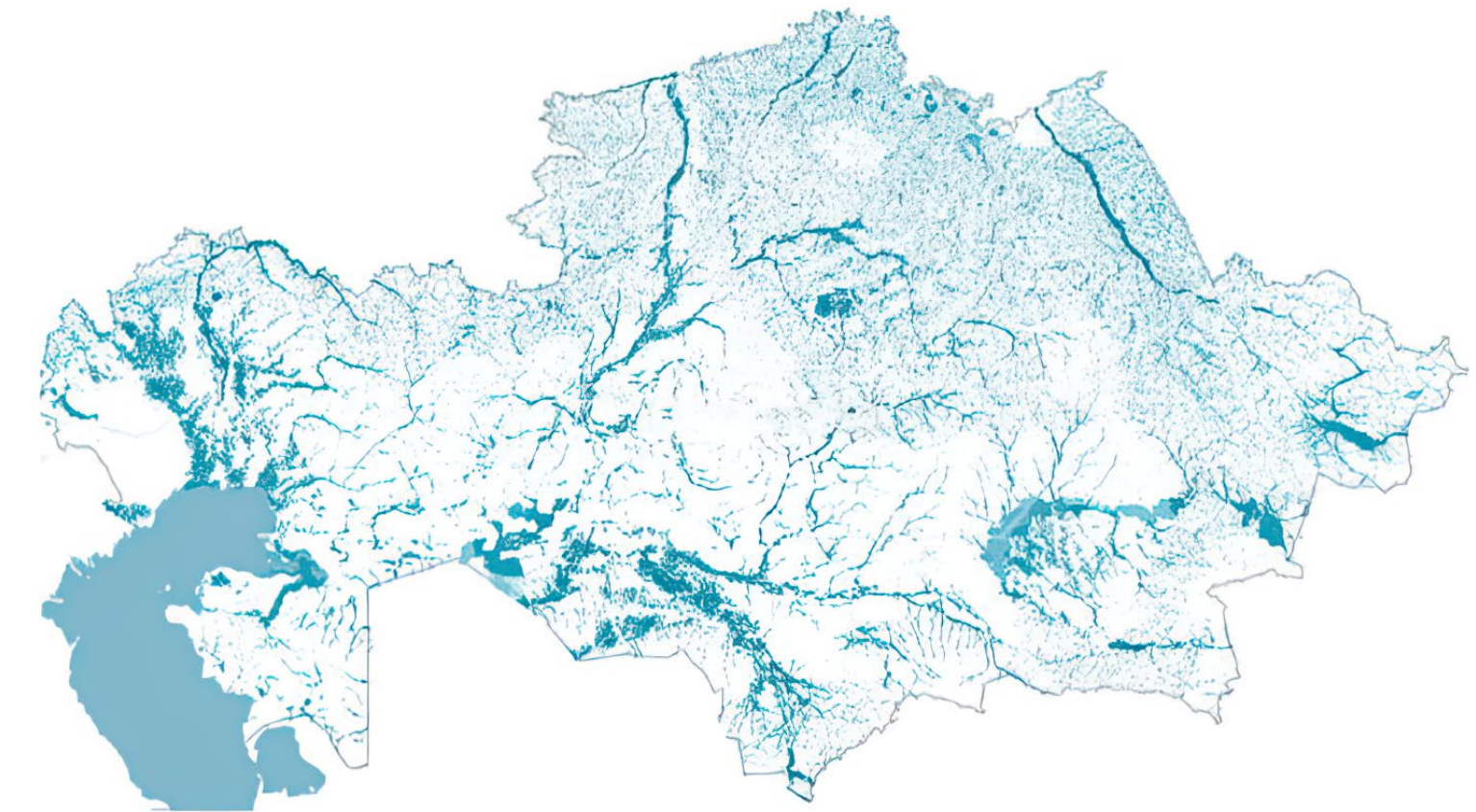
Экономикалық тұрғыдан алғанда, ең көп шығынға ұшырайтындар:

- ▶ су тасқынынан болатын орташа жылдық залал өңірлік ЖІӨ-нің 11% деңгейінде бағаланатын Атырау облысының батыс аудандары;
- ▶ бұл көрсеткіш өңірдің ЖІӨ-нің шамамен 5%-н құрайтын Қызылорда облысының оңтүстік аудандары.

Сонымен қатар, Қазақстан халқының шамамен 26%-ы сел мен су тасқыны бір мезгілде көрінуі мүмкін сел қаупі бар аймақтарда тұрады. Жалпы алғанда, 156 елді мекенге қауіп төніп тұр, бұл өңірлер деңгейінде бейімдеу және инженерлік шешімдерді қоса алғанда, залалдың алдын алу және азайту бойынша жүйелі шаралар қабылдауды талап етеді.

Қазақстандағы ең жойқын су тасқыны, 2000 — 2024 жж.

Жыл	Өңір	Жалпы залал (2019 ж. тұрақты баға- мен млн АҚШ долл.)	Қаза тапқандар	Зардап шеккендер
2000	Денисов, Жітіқара, Таран, Қостанай аудандары (Қостанай облысы)	2,2	1	2 500
2005	Қызылорда облысы	10,0	-	25 000
2008	Сарыағаш, Ордабасы, Арыс, Шымкент қаласының округі, Шардара ауданы (Түркістан облысы), Қызылорда облысы	154,4	1	13 000
2010	Қарасай, Қаратал, Жамбыл, Іле, Панфилов, Көксу, Ұйғыр, Ақсу, Кербұлақ. Талдықорған округі (Алматы облысы)	40,5	44	16 200
2011	Орал қаласы (Зеленов ауданы, Батыс Қазақстан облысы), Ақжайық, Бөрлі, Қазталов, Шыңғырлау, Тасқала, Теректі ауданы (Батыс Қазақстан облысы)	76,1	2	16 000
2015	Теміртау қаласы (Бұхар жырау ауданы, Қарағанды облысы), Қарқаралы, Шет, Абай ауданы (Қарағанды облысы), Ақмола, Павлодар облыстары	5,7	2	12 670
2024	Ақтөбе, Ақмола, Атырау, Қостанай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Ұлытау, Қарағанды, Павлодар, Абай облыстары	400 ⁸	7	43 654

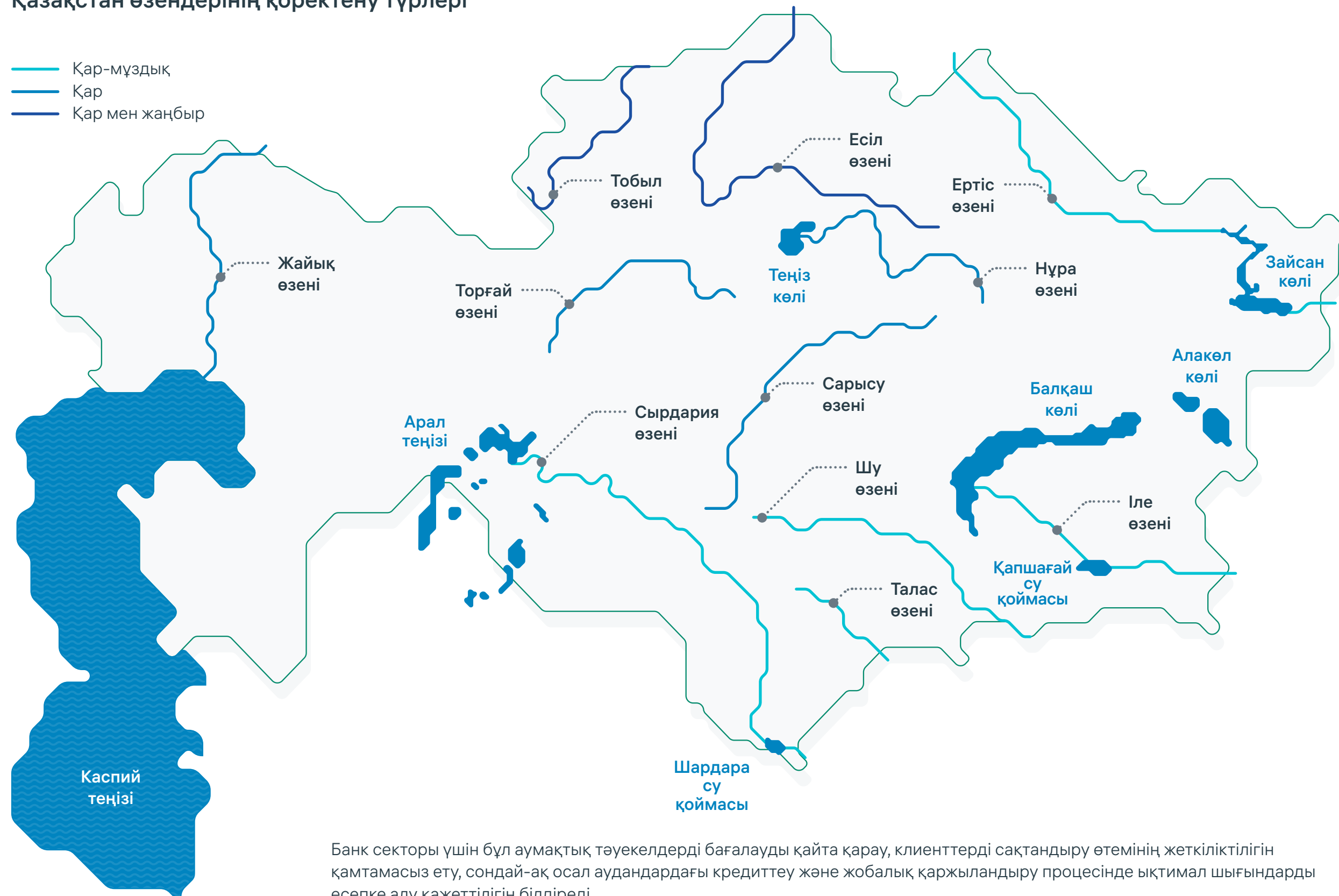
Қазақстандағы су тасқыны тәуекелдерінің географиясы да жоғары аумақтық осалдығын көрсетеді:

- ▶ Еліміздің батысында көптеген өзендер Каспий теңізіне, соның ішінде Атырау арқылы өтетін Жайық өзеніне құяды. Жайық аңғарының батысында су тасқыны қаупі жоғары, бірақ тығыздығы төмен жазық ауылшаруашылық жерлері орналасқан.
- ▶ Елдің орталық бөлігіндегі өзен кең, таяз өзен аңғары солтүстікке қарай Тобыл өзеніне қарай созылып жатыр. Халықтың аздығына қарамастан, тәуекел аймағында шағын елді мекендер бар.
- ▶ Оңтүстікте, Сырдария өзені Тәжікстан мен Өзбекстан тауларынан бастау алып, оңтүстік арқылы Арал теңізіне ағады. Өзен аңғарында Қызылорда қаласы және бірнеше шағын қалалар орналасқан.
- ▶ Қазақстанның шығысындағы кіші өзендер Балқаш көліне құяды және жергілікті тәуекел аймақтарын құрады.
- ▶ Солтүстік-шығыста Өскемен, Семей және Павлодар қалалары арқылы өтетін өңірдің ең ірі өзені –Ертіс өзені ағып жатыр.

⁸ 2024 жылғы су тасқынынан келген экономикалық залал соңғы 30 жылдағы ең ірісі болып табылады | Кәсіби жаңалықтар агенттігі — [AIPN.KZ | Кәсіби жаңалықтар агенттігі \(ҚЖА\) \(aipn.kz\)](#).

Қазақстан өзендерінің қоректену түрлері

- Қар-мұздық
- Қар
- Қар мен жаңбыр

Банк секторы үшін бұл аумақтық тәуекелдерді бағалауды қайта қарау, клиенттерді сақтандыру өтемінің жеткіліктілігін қамтамасыз ету, сондай-ақ осал аудандардағы кредиттеу және жобалық қаржыландыру процесінде ықтимал шығындарды есепке алу қажеттілігін білдіреді.

СУ ТАПШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ СУ РЕСУРСТАРЫНЫҢ ДЕГРАДАЦИЯСЫ

Климаттық өзгерістер шығыс, оңтүстік және орталық Қазақстандағы су балансына және топырақтың жай-күйіне айтарлықтай әсер етеді. 2000–2013 жылдар аралығындағы бақылаулар орташа жылдық температураның жоғарылауы буланудың жоғарылауымен, жауын-шашынның төмендеуімен және нәтижесінде осы аймақтардағы топырақ ылғалдылығының төмендеуімен бірге жүретінін көрсетеді.

Топырақ ылғалдылығының төмендеуі — ауыл шаруашылығы өнімділігінің маңызды факторы — өнімділіктің жоғалу қаупімен және аграрлық аймақтардың осалдығының жоғарылауымен тікелей байланысты. Бұл бірқатар салалардағы агросектордың жоғары үлесін ескере отырып, ел экономикасы үшін ерекше маңызды.

Бұл үрдіс елдің оңтүстік-шығыс бөлігіндегі Балқаш көлі сияқты көл жүйелерінің кебуіне ықпал етуі мүмкін. Көл бассейні Қазақстан халқының шамамен 20%-ы тұратын жер болып табылады және оның тозуы бірқатар экологиялық және әлеуметтік-экономикалық салдарды тудыруы мүмкін: шөлейттену процестерінің күшеюі, құнарлылықты төмендететін топырақтың тұздануы, шаңды дауылдардың жиілігі мен қарқындылығының артуы.

Бұл процестер аграрлық және суға тәуелді бизнестің тұрақтылығына, сондай-ақ зардап шеккен аймақтардағы өмір сапасына елеулі қауіп төндіретін тұрақты су тапшылығын қалыптастыруы мүмкін.

Halyk Bank үшін су тәуекелдері ауылшаруашылық клиенттерінің кредит төлеу қабілеттілігін талдау, жобалық тәуекелдер және қамтамасыз етуді бағалау процестеріне қосымша климаттық факторларды қосу қажеттілігін білдіреді, әсіресе климаттық осалдығы жоғары аймақтарда.

ЖАҒАЛАУ АЙМАҒЫНДАҒЫ ҚАУІПТЕР: КАСПИЙ ТЕҢІЗІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ТӨМЕНДЕУІ

Қазақстан үшін маңызды өңірлік климаттық тәуекелдердің бірі жағалау аумақтарының экологиялық тұрақтылығына, экономикалық белсенділігіне және әлеуметтік инфрақұрылымына әсер ететін Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі болып табылады.

Бақылауларға сәйкес, 1996–2015 жылдар аралығында теңіз деңгейі жылына орта есеппен 6,7 см төмендеді. Бұл процестің негізгі факторы орташа жылдық температураның өсуіне байланысты күшейтілген булану болып табылады. Жылынудың жалғасып жатқан тенденциясын ескере отырып, Каспий теңізіндегі су деңгейінің одан әрі төмендеуі сөзсіз⁶.

Бұл өзгеріс теріс әсер етуі мүмкін және мыналарға қауіп төндіреді:

- ▶ энергетика, көлік және логистика объектілерін қоса алғанда, жағалау инфрақұрылымы;
- ▶ мамандануы жоғары экожүйелер;
- ▶ приморск аудандарындағы балық шаруашылығы және халықты жұмыспен қамту.

Каспий жағалауының деградациясы сонымен қатар Жұмыспен қамту құрылымының өзгеруін, балық өнімдерінің экспортының қысқаруын және жағалаудағы елді мекендерді бейімдеу шығындарының өсуін қоса алғанда, әлеуметтік және экономикалық тәуекелдерді тудырады.

Банк секторы үшін теңіз деңгейінің төмендеуі жағалау аймағындағы ұзақ мерзімді инвестициялық тәуекелдерді бағалауды қайта қарауды, сондай-ақ Қазақстанның батыс өңірлеріндегі көлікке, логистикаға және табиғи ресурстарға байланысты жобаларды талдау шеңберінде экологиялық шектеулер мен климаттық сценарийлерді есепке алуды талап етеді.

⁹ Дереккөз: Climate Risk Country Profile Kazakhstan. World Bank Group. Asian Development Bank.

<https://www.adb.org/sites/default/files/publication/722246/climate-risk-country-profile-kazakhstan.pdf>

<https://kz.kursiv.media/2025-02-21/bzkr-water/>

ЖЕРДІҢ ШӨЛЕЙТТЕНУІ

Шөлейттену Қазақстанның табиғи ортаның тұрақтылығын, аграрлық әлеуетін және ауылдық өңірлердегі өмір сүру сапасын қозғайтын аса өткір экологиялық және әлеуметтік-экономикалық проблемаларының бірі болып табылады. Бұл процесс қуаң, жартылай құрғақ және құрғақ аймақтардағы жердің деградациясын қамтиды және табиғи және антропогендік факторларға, соның ішінде климаттың өзгеруіне, жерді толық пайдалануға және табиғатты ұтымсыз пайдалануға байланысты.

Бүгінгі күнге дейін:

- ▶ еліміздің 182 млн гектар жайылымдық жерінің көлемі — 14 млн гектар толығымен айналымнан шығарылды;
- ▶ бұл деградацияға ұшыраған жерлердің жалпы ауданы 50 миллион гектардан асты.

Шөлейттенудің таралуына ықпал ететін табиғи факторлардың ішінде негізгі болып табылатындар:

- ▶ ішкі континентальды жағдай және күрт континентальды климат;
- ▶ қуаңшылық және су ресурстарының біркелкі еместігі;
- ▶ бұл құмды алқаптардың (30 миллион гектарға дейін) және тұзды жерлердің (127 миллион гектар) кең таралуы;
- ▶ экожүйелердің өзгерістерге әлсіз төзімділігі — топырақ-өсімдік жамылғысының дамымауы және құрғақшылық жағдайында топырақ түзілуінің маусымдық циклдерінің бұзылуы салдарынан.

НАЛҰК BANK ҮШІН ШӨЛЕЙТТЕНУ ПРОЦЕСТЕРІ АГРАРЛЫҚ ЖӘНЕ САБАҚТАС СЕКТОРЛАРДА ЕЛЕУЛІ ТӘУЕКЕЛДЕР ТУҒЫЗАДЫ: ОЛАР ЗАЕМШЫЛАРДЫҢ КІРІСТІЛІГІН ТӨМЕНДЕТУ, КЕПІЛ МҮЛКІНІҢ САПАСЫН НАШАРЛАТУ ЖӘНЕ ПРОБЛЕМАЛЫҚ АКТИВТЕРДІҢ ҮЛЕСІН АРТТЫРУ ЫҚТИМАЛДЫҒЫН АРТТЫРАДЫ. БҰЛ ТӘУЕКЕЛДЕР КРЕДИТТІК ТАЛДАУ, СТРЕСС-ТЕСТІЛЕУ ЖӘНЕ БЕЙІМДЕЛУ СТРАТЕГИЯЛАРЫН ӘЗІРЛЕУ ШЕҢБЕРІНДЕ, ӘСІРЕСЕ ЕЛДІҢ ОҢТҮСТІК, ОРТАЛЫҚ ЖӘНЕ ШЫҒЫС АЙМАҚТАРЫНДА ЖҮЙЕЛІ ЕСЕПКЕ АЛУДЫ ТАЛАП ЕТЕДІ.

¹⁰ Дереккөз: <https://agriecomission.com/news/opustynivanie-kak-vajnaya-ekologicheskaya-problema-kazahstana>

Климаттық тәуекелдердің Банктің кредиттік портфеліне әсері

HALYK BANK-ТИҢ КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛІ МҰНАЙ МЕН ГАЗ ӨНДІРУДІ, ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫН, АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ЖӘНЕ ҚАЙТА ӨҢДЕУ САЛАЛАРЫН ҚОСА АЛҒАНДА, ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҢЫЗДЫ СЕКТОРЛАРЫНДА ШОҒЫРЛАНҒАН. БҰЛ СЕКТОРЛАРДА ЕҢ ҮЛКЕН ОСАЛДЫҚ ТАБИҒИ КЛИМАТТЫҚ ҚҰБЫЛЫСТАРДЫҢ ЖИІЛІГІ МЕН ҚАРҚЫНДЫЛЫҒЫНЫҢ АРТУЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ӨСІП КЕЛЕ ЖАТҚАН КЛИМАТТЫҚ ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА КӨРІНЕДІ.

Климаттың өзгеруіне тікелей әсер ету, сайып келгенде, су тасқынына, көшкінге, сел ағынына, орман мен дала өрттеріне және ұзаққа созылған құрғақшылыққа әкеледі. Бұл құбылыстар дақылдардың зақымдалуына, эрозияға, топырақтың тұздануына және батпақтануына, кең ауылшаруашылық жерлерін уақытша айналымнан шығаруға әкеледі.

Сонымен қатар климаттың өзгеруінің жанама әсерлері инфрақұрылым мен жеткізу тізбегіне әсер етеді:

- ✓ электр қуатының үзілу қаупі артады, әсіресе ең жоғары жүктеме кезеңінде;
- ✓ теңіз және өзен порттарын қоса алғанда, логистикалық маршруттар мен көлік инфрақұрылымының жұмыс істеуі өзгереді;
- ✓ бұл, әсіресе табиғи апаттарға ұшыраған аймақтарда жеткізілімдердің құны мен болжамсыздығын арттырады.

Мәселен, Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі жағалау порттарының жұмысына және интермодальдық байланысқа әсер етеді, бұл батыс өңірлердегі логистикаға әсер етеді. Ал 2024 жылғы мысал көрсеткендей, ауқымды су тасқыны автомобиль жолдарының бұзылуына және жеткізілімдердің бұзылуына әкеледі.

Заемшыларға климаттық апаттардың тікелей әсері Банктен зардап шеккен клиенттермен жұмыс істеу икемділігін талап етеді. Мәселен, 2024 жылы ауқымды су тасқынына жауап ретінде Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі (ҚНРДА) зардап шеккен клиенттерді қолдау бойынша ұсынымдарды екінші деңгейдегі банктерге жолдады. Реттеушінің ұсыныстарына сүйене отырып, Halyk Bank апат аймақтарындағы заемшыларға олардың жеке өтініштері негізінде қайта құрылымдауды ұсынды. Мұндай қайта құрылымдау сыртқы табиғи жағдайлардың салдары бола отырып, мәжбүрлі деп жіктелмегенін және аталған кредиттерге құнсыздану рәсімін қолданумен қатар жүрмегенін атап өткен жөн.

Климаттық қауіптердің жүйелік сипатын түсіну тәуекелдерді басқарудың маңызды элементіне айналады. Halyk Bank тәуекелдерді бағалаудың климатқа сезімтал әдістерін дамытуды жалғастыруда, соның ішінде стресс-тестілеу үлгілерін бейімдеу, заемшылардың климаттық осалдығын талдауды кеңейту және климаттық факторларды кредиттік шешім қабылдау процесіне біріктіру, әсіресе сезімтал салалар мен аймақтарда.

Өтпелі климаттық тәуекелдер және Банктің жауаптары

ҚАЗАҚСТАННЫҢ 2060 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ КӨМІРТЕГІ БЕЙТАРАПТЫҒЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН 2030 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 1990 ЖЫЛҒЫ ДЕҢГЕЙДЕН 15%-ҒА ҚЫСҚАРТУ ЖӨНІНДЕГІ БЕЛГІЛЕНГЕН МАҚСАТЫ ЖАҒДАЙЫНДА ӨТПЕЛІ КЛИМАТТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР КҮШЕЙТІЛУДЕ.

Олар мемлекеттік саясаттағы өзгерістерді, реттеуді қатаңдатуды, көміртегі бағасын енгізуді және нарықтық ортаны өзгертуді қамтиды, бұл бизнес үшін, әсіресе көміртегі сыйымдылығы жоғары секторларда ықтимал сын-қатерлерді тудырады.

Halyk Bank осы тәуекелдердің сипаты мен ауқымын түсінеді және төмен көміртекті өтуді қолдау бойынша белсенді шаралар қабылдайды — «**Жасыл таксономия**» санатына жататын жаңартылатын энергия көздері (жел энергетикасы) саласындағы жобаларды қаржыландыру жүзеге асырылады.

Климаттық тәуекелдерді басқарудың интеграциясы

2023 ЖЫЛДЫҢ 4 ТОҚСАНЫНАН БАСТАП БАНКТЕ ЖОҒАРЫ ЭМИССИЯЛЫҚ СЕКТОРЛАРДАҒЫ: ТАУ-КЕН ӨНДІРУ, МЕТАЛЛУРГИЯ, ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ МҰНАЙ-ГАЗ САЛАЛАРЫНДАҒЫ ЗАЕМШЫЛАРДЫҢ ESG-РЕЙТИНГТЕРІН АЙҚЫНДАУДЫ ҚОСА АЛҒАНДА, ESG-ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАҒАЛАУ ПРОЦЕСТЕРІ ЕНГІЗІЛДІ. СОНЫМЕН ҚАТАР, ЗАЕМШЫЛАРДЫ ТҰРАҚТЫ ТӘУЕКЕЛДЕРГЕ ҰШЫРАУ ДЕҢГЕЙІ БОЙЫНША ЖІКТЕУГЕ МҰМКІНДІК БЕРЕТІН САЛАЛАРДЫ ESG-СЕГМЕНТАЦИЯЛАУ ӘДІСТЕМЕСІ ӘЗІРЛЕНДІ. 2024 ЖЫЛЫ БАҒАЛАУДЫ ҚАМТУ ЭКОНОМИКАНЫҢ БАРЛЫҚ САЛАЛАРЫНА КЕҢЕЙТІЛДІ.

Банк жауапты қаржыландыру саясатын жүзеге асырады, онда шешім қабылдау процесінде әлеуметтік және экологиялық аспектілерді есепке алуға басымдық беріледі.

Осы саясат шеңберінде:

- ✓ сектор деңгейінде және нақты жобалар деңгейінде тәуекелдерге талдау жүргізіледі,
- ✓ қоғам мен қоршаған ортаға ықтимал әсері бағаланады,
- ✓ жауапты қаржыландыру қағидаттарына сәйкес келмейтін қызмет түрлері мен қызмет процесінде қолданылатын практика алынып тасталады.

Осылайша, климаттық тәуекелдер тәуекелдерді басқарудың жалпы жүйесінің ажырамас бөлігі ретінде қарастырылады және Банктің Тұрақты даму саласындағы стратегиялық мақсаттарын іске асырумен тікелей байланысты.

Климаттық тәуекелдерді басқару жүйесін одан әрі дамытудың маңызды элементі үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес келетін климаттық стресс-тестілеуді енгізу болады. Банк қаржылық тұрақтылыққа әсерін бағалау мақсатында

физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдерді қамтитын әртүрлі сценарийлерді пысықтау процесін жүргізуді жоспарлап отыр.

Климаттық стресс-тестілеу нәтижелері негізінде Банк мыналарды жоспарлайды:

- ✓ климаттық тәуекелдерді қолданыстағы тәуекел-менеджмент жүйесіне интеграциялау жөніндегі мақсаттарды қалыптастыру,
- ✓ Банктік қадағалау жөніндегі Базель комитеті белгілеген климаттық қаржылық тәуекелдерді тиімді басқару және қадағалау принциптеріне сәйкестікті қамтамасыз ету,
- ✓ климаттық сценарийлерді ескере отырып, кредиттік тәуекелді кешенді басқару құралдарын бейімдеуді қоса алғанда, тәуекелдерді басқаруда қолданылатын жаңа әдістемелерді әзірлеу.

Бұл шаралар кредиттік портфельдің ұзақ мерзімді тұрақтылығын қамтамасыз етуге, бизнес-модельдің төмен көміртекті даму талаптарына бейімделуін арттыруға және жаһандық нарықтар мен реттеуші ортаның трансформациясымен байланысты тәуекелдерді азайтуға бағытталған.

Көміртекті көп қажет ететін салалар бойынша кредиттік портфельдің құрылымы

ТҰРАҚТЫЛЫҚ ЖӘНЕ КЛИМАТТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР МӘСЕЛЕЛЕРІНЕ НАЗАРДЫ КҮШЕЙТУ ШЕҢБЕРІНДЕ HALYK BANK ЗАЕМШЫЛАР ҚЫЗМЕТІНІҢ БЕЙІНІН ЕСКЕРЕ ОТЫРЫП, КӨМІРТЕКТІ КӨП ҚАЖЕТ ЕТЕТІН САЛАЛАР БӨЛІНІСІНДЕ КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬ ҚҰРЫЛЫМЫНА ТҰРАҚТЫ ТАЛДАУ ЖҮРГІЗЕДІ.

Көрсеткіштерді есептеу Банктің ішкі салалық әдістемесі негізінде жүзеге асырылады, оған сәйкес негізгі сала үлесі заемшы түсімінің көп бөлігін қалыптастыратын және Банк алдындағы міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ететін сала болып табылады.

2024 жылдың қорытындысы бойынша:

- ✓ көміртекті көп қажет ететін салалардағы қарыздардың жалпы көлемі, негізінен корпоративтік бизнесте (КБ) — **72%-ға** немесе **814,67 млрд теңгеге** өсті;
- ✓ бұл салалардың үлесі бүкіл корпоративтік кредиттік портфельдің **32%-на** жетті.

Есепті кезеңде өндіруші, қайта өңдеуші және энергетикалық өнеркәсіптің негізгі салаларында қаржыландырудың өсуі байқалады. Қаражаттың негізгі бөлігі металлургия секторын дамытуға — негізінен мыс өндіруге және өңдеуге байланысты жобаларға (осы салада 17% немесе барлық көміртекті көп қажет ететін салалардың 16%) және алтын өндіру өнеркәсібіне (барлық салалар бойынша жалпы өсімнің 56% немесе 52%) бағытталған.

Алтын өндіру өнеркәсібін қаржыландыру ұлттық және халықаралық деңгейде экономикада маңызды рөл атқарады,

алтын-валюта резервтерінің тұрақтылығын қамтамасыз етеді, сауданы ынталандырады және инвестициялауға мүмкіндік береді, осылайша елдердің қаржылық тұрақтылығын нығайтады. Мыс, өз кезегінде, жаңартылатын энергия көздері, электр көлігі және цифрлық инфрақұрылым үшін маңызды металл ретінде қарастырылады, жасыл энергетиканың негізгі металы болып табылады.

Уран өнеркәсібі инвестициялардың салыстырмалы түрде қарапайым көлеміне қарамастан маңызды болып қала береді: ағымдағы жобалар ядролық отын циклінің кейінгі кезеңдеріне негіз қалап, ұзақ мерзімді энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

Инвестициялардың өсуі негізінен газды қайта өңдеу жөніндегі ауқымды жобаны іске асырумен байланысты болатын мұнай-газ саласына ерекше назар аударылады. Газ өтпелі отын ретінде тұрақты энергетикалық ауысу аясында энергия балансын қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады.

Жиынтығында металлургия өнеркәсібіндегі портфель өсімінің 70%-дан астамы аталған жобаларды қаржыландыруға байланысты, бұл ұлттық даму мен орнықты өсу үшін стратегиялық секторлардың басымдылығын көрсетеді.

Салалық құрылымдағы негізгі өзгерістер:

Металлургия және металл өңдеу өнеркәсібі

Металдарды, әсіресе болатты өндіру үшін қазба отындарын жағу арқылы өндірілетін энергияның көп мөлшері қажет, бұл өз кезегінде көмірқышқыл газының шығарылуына әкеледі.

Негізгі өсім осы салада тіркелді — **512,76 млрд теңге**, бұл жаңа клиенттерді қаржыландыруға және металлургиялық бұйымдарды өндіру және қайта өңдеу бөлігінде қолданыстағы заемшылар бойынша қаржыландыру лимитінің ұлғаюына байланысты, сондай-ақ **220 млрд теңге** өндіруге мамандандырылған ірі жобаларды, атап айтқанда қымбат бағалы металдарды қаржыландыруға берілді.

ОСЫЛАЙША, НАЛҮК BANK МАҢЫЗДЫ САЛАЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУДЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІП ҚАНА ҚОЙМАЙДЫ, СОНЫМЕН ҚАТАР ОЛАРДЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҚ ҚАҒИДАТТАРЫНА СӘЙКЕС КЕЛЕТІН ЖОБАЛАРДЫҢ ПАЙДАСЫНА КАПИТАЛДЫ БІРТІНДЕП ҚАЙТА БӨЛҮДІ ҚОСА АЛҒАНДА, ТӨМЕН КӨМІРТЕКТІ ДАМУҒА ҚАРАЙ ТРАНСФОРМАЦИЯЛАНУЫНА АТСАЛЫСАДЫ.

Банктің сегментациясына сәйкес көміртекті көп қажет ететін салалар бөлінісіндегі кредиттік портфельдің құрылымы

Сала атауы	ОСЗ сомасы		Оның ішінде траншты түпкілікті өтеу кезеңдері бойынша		
	31.12.2023	31.12.2024	3 жылға дейін	3-7 жыл	7 жылдан жоғары
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	299,69 ^(A)	337,03 ^(A)	183,76	137,41	15,87
Көмір және қоңыр көмір өндіру	11,25 ^(A)	16,68 ^(A)	16,68	0,00	0,00
Мұнай және табиғи газ өндіру	121,37 ^(A)	163,12 ^(A)	84,17	29,25	49,70
Мұнай өңдеу өнімдерін өндіру	139,68 ^(A)	140,91 ^(A)	69,05	0,69	71,17
Химия өнеркәсібі өнімдерін өндіру	257,05 ^(A)	241,93 ^(A)	59,76	181,91	0,25
Металлургия өнеркәсібі	156,13 ^(A)	889,89 ^(A)	537,32	351,91	0,65
Құрылыс материалдарын өндіру	49,30 ^(A)	52,70 ^(A)	27,45	25,25	-
Электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауа кондиционері	317,97 ^(A)	343,70 ^(A)	96,00	184,79	62,92
Көміртекті көп қажет ететін салалар, барлығы	1 352,43^(A)	2 185,98^(A)	1 074,19	911,20	200,57
заем мерзімі бойынша бөліністегі көміртекті көп қажет ететін салалардың үлесі			49% ^B	42%	9%
ШОБ және КБ кредиттік портфелі	5 709,43	7 737,70			
ШОБ және КБ кредиттік портфеліне көміртекті көп қажет ететін салалардың үлесі	20%	28%			

¹¹ Кеміртекті көп қажет ететін салалардағы кредиттік портфельдің маңызды бөлігі (49%) үш жыл ішінде өтеу мерзімі бар қысқа мерзімді міндеттемелерді білдіреді.

Көміртекті көп қажет ететін салалар бөлінісінде кредиттік портфельді сегменттеу кезінде берешекті салаларға жатқызу әдістемесі

КӨМІРТЕКТІ КӨП ҚАЖЕТ ЕТЕТІН САЛАЛАР БӨЛІНІСІНДЕ КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬ ҚҰРЫЛЫМЫН ТАЛДАУ ҮШІН БАНК ШАҒЫН, ОРТА ЖӘНЕ КОРПОРАТИВТІК БИЗНЕС ЗАЕМШЫЛАРЫНЫҢ САЛАЛАР БОЙЫНША БЕРЕШЕГІН ЖІКТЕУДІҢ ІШКІ ӘДІСТЕМЕСІН ҚОЛДАНАДЫ.

Сегменттеу процедурасы келесі негізгі қадамдарды қамтиды:

Негізгі сала бойынша жіктеу: Заемшы туралы әрбір жазба Банктің ішкі анықтамалығында анықталған 21 негізгі саланың бірінің кодымен салыстырылады. Бұл салаға деген көзқарасты біріздендіруге мүмкіндік береді.

Салалар бойынша сүзгілеу: Белгілі бір салалардың әрқайсысына жататын заемшыларды бөліп көрсету үшін «Қызмет саласы (МКР)» бағаны бойынша жазбаларды кезең-кезеңімен сүзгілеу жүргізіледі.

ЭҚЖЖ интерпретациясы: «ЭҚЖЖ» жолындағы мәндер ішкі анықтамалықты пайдалана отырып, олардың мәтіндік атауларына түрлендіріледі, бұл заемшының қызмет түрін дәл анықтауға мүмкіндік береді.

Берешек агрегациясы: ЭҚЖЖ ауыزشа атауларының негізінде көміртекті көп қажет ететін қызмет түрлеріне жататын заемшыларды іріктеу жүргізіледі. Бұл қадам Банктің әдістемесінде анықталған көміртегі сыйымдылығы критерийлеріне сәйкес келетін қызмет түрлерін ғана ескереді. Іріктелген заемшылар үшін берешек сомасы жүргізіледі, бұл белгілі бір көміртекті көп қажет ететін сала бөлінісінде кредиттік портфельдің жиынтық көлемін анықтауға мүмкіндік береді.

Мерзімдер бойынша бөлу: Мерзімдер бойынша портфель құрылымын көрсету үшін заемды өтеу күні бойынша деректерді саралау жүргізіледі, бұл көміртекті көп қажет ететін салалармен байланысты кредиттік тәуекелдердің уақыт көкжиегін талдауға мүмкіндік береді.

БҰЛ ТӘСІЛ КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬДІ СЕГМЕНТТЕУДІҢ АШЫҚТЫҒЫ МЕН ҚАЙТАЛАНУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕДІ, СОНДАЙ-АҚ БАНККЕ ПОРТФЕЛЬДІК КРЕДИТТЕУ АРҚЫЛЫ КЛИМАТТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ӘСЕР ЕТУ ДЕҢГЕЙІН НЕҒҰРЛЫМ ТИІМДІ БАҒАЛАУҒА МҮМКІНДІК БЕРЕДІ.

БАНКТИҢ КЛИМАТТЫҚ МАҚСАТТАРЫ

Halyk Bank Қазақстан Республикасының қаржы секторын дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында бекітілген ESG негізгі қағидаттарына сүйене отырып, өз қызметін декарбонизациялау бағытында дәйекті түрде қозғалады.

Біздің стратегиямызда біз келесі ережелерді басшылыққа аламыз:

- ✓ ESG тәуекелдеріне ұшырау дәрежесі туралы ақпаратты ашу;
- ✓ ESG принциптерін тәуекелдерді басқару жүйесіне және корпоративтік басқаруға интеграциялау;
- ✓ ESG тәуекелдерін мониторингтеу және бақылау, оларды қадағалау жүйесіне енгізу;
- ✓ Клиенттерге, сондай-ақ Банк қызметкерлеріне арналған ESG-құзыреттерді дамыту.

Банктің декарбонизация саласындағы болашақ мақсаттары көрсетілген қағидаттарды ескере отырып, сондай-ақ Қазақстанның 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізу жөніндегі ұлттық міндеттемелеріне сәйкес қалыптастырылатын болады.

Банктің төмен көміртекті экономикаға тұрақты көшуге қосқан үлесі мынадай бағыттар бойынша іске асырылатын болады:

- ✓ Кредиттік портфельдегі төмен көміртекті секторлардың үлесін арттыру;
- ✓ Консультациялық сүйемелдеуді және бірлескен шешімдерді дамытуды қоса алғанда, ресурстарды көп қажет ететін клиенттерді декарбонизациялауға жәрдемдесу;
- ✓ Қазақстанның қаржы ұйымдары үшін әзірленген жасыл банк өнімдері таксономиясының талаптарына сәйкес келетін төмен көміртекті жобаларды қаржыландыру.

Осылайша, Halyk Bank өзінің бизнес-моделінің тұрақтылығын қамтамасыз етіп қана қоймай, ұлттық экономиканың климаттық трансформациясына оң әсерін тигізуге ұмтылады.

Климат саласындағы Банктің ағымдағы ТНК

2024 жылға Банк климат саласындағы келесі ТНК-ні өз алдына қойды:

- 1 Физикалық / өтпелі тәуекелдерге ұшыраған портфель үлесін бағалау;
- 2 ESG score және салалардағы қорытынды ESG-рейтинг бойынша портфельді жіктеу бойынша ақпаратты жыл сайын беру;
- 3 Портфельге физикалық/өтпелі тәуекелдердің әсерін азайту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.

Есепті кезеңге жоспарланған климаттық көрсеткіштердің нысаналы мәндеріне толық көлемде қол жеткізілді.

4.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ

- 60 — Қызметкерлерді басқару жүйесі мен кадр саясатына жалпы көзқарас
- 61 — Банктің қызметкерлердің құқықтарына, әртүрлілігіне және инклюзиясына көзқарастары
- 63 — Қызметкерлер санының динамикасы және құрылымы
- 64 — Қызметкерлерді іріктеу және бейімдеу
- 65 — Қызметкерлердің кәсіби және жеке құзыреттерін дамыту
- 67 — Қызметкерлерді ынталандыру және тарту
- 70 — Еңбекті қорғау

halykbank.kz

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ МЕН КАДР САЯСАТЫНА ЖАЛПЫ КӨЗҚАРАС

Қызметкерлерді тиімді басқару Halyk Bank тұрақты дамуының негізгі элементі болып табылады. Қаржы секторының трансформациясы, жеделдетілген цифрландыру және еңбек нарығындағы бәсекелестіктің күшеюі жағдайында қызметкерлер бизнес, қоғам және клиенттер үшін тұрақты құндылықтың негізгі көзіне айналады. Қауіпсіз, инклюзивті, дамытушы және әділ жұмыс ортасын құру қызметкерлердің қатысуының артуына ғана емес, сонымен қатар кең контексте қызмет көрсету сапасын, инновациялық белсенділік пен әлеуметтік тұрақтылықты арттыруға ықпал етеді.

Halyk Bank-тің қызметкерлерді басқару жүйесі Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, «Банктер және банк қызметі туралы» ҚР Заңына, сондай-ақ басқа да қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес құрылған. Банктің қызметкерлерді басқару тәсілі заңдылық, әділеттілік, мүмкіндіктер теңдігі және әр қызметкердің құқықтарын құрметтеу қағидаттарына негізделген.

Банктің кадр саясаты ұйымның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуге, адами капиталды дамытуға және күшті корпоративтік мәдениетті қалыптастыруға бағытталған. Ол «Halyk» тобының жалпы даму стратегиясына сәйкес келеді, ұйымдық құрылымын, тәуекелдер профилін, қол жеткізілген нәтижелер мен орнықты даму басымдықтарын ескереді.

Кадр саясатының негізгі бағыттары:

- ✓ ұйымдық құрылымды қалыптастыру және дамыту;
- ✓ қызметкерлерді жүйелі іріктеу және бейімдеу;
- ✓ қызметкерлердің кәсіби және жеке құзыреттерін дамыту;
- ✓ кадр резервін қалыптастыру;
- ✓ өнімділік пен мотивацияны басқару;
- ✓ қызметкерлерді әлеуметтік қолдауды қамтамасыз ету;
- ✓ корпоративтік мәдениет пен құндылықтарды нығайту.

Корпоративтік мәдениеттің орталық элементі қызметкерлердің ішкі және сыртқы қатынастарын реттейтін, сондай-ақ банктің құндылықтарын, миссиясы мен принциптерін көрсететін Әдеп және іскерлік мінез-құлық кодексі болып табылады. Кодекс негізгі қағидаттарды — адалдық, әділдік, ашықтық, жауапкершілік, мүдделер қақтығысынан қорғау, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл қағидаттарын бекітеді және клиенттерді, акционерлерді, мемлекеттік органдар мен қоғамды қоса алғанда, мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың этикалық негізі ретінде қызмет етеді.

2024 жылы Банк кадрлық процестерді цифрландыруға, ішкі сервистердің тиімділігін арттыруға және қызметкерлердің өзіне-өзі қызмет көрсету мүмкіндіктерін кеңейтуге ерекше назар аудара отырып, қызметкерлерді басқару жүйесін жетілдіруді жалғастырды. Инклюзивтілікті, көшбасшылықты дамытуды, ESG құндылықтарын ілгерілетуді және қызметкерлердің әл-ауқатын қамтамасыз етуді қоса алғанда, адами капиталды тұрақты дамытуға бағытталған тәсілдерді енгізу жалғасуда.

➤ [«Қазақстан Халық Банк» АҚ-дағы әдеп және іскерлік мінез-құлық кодексі](#)

БАНКТИҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫНА, ӘРТҮРЛІЛІГІНЕ ЖӘНЕ ИНКЛЮЗИЯСЫНА КӨЗҚАРАСТАРЫ

Halyk Bank қызметкерлердің құқықтарын құрметтейтін, әртүрлілікті қолдайтын және тең мүмкіндіктердің тұрақты принциптерін қалыптастыратын әділ, қауіпсіз және инклюзивті жұмыс ортасын қалыптастыруға үлкен мән береді. Осыған байланысты Банкте 2021 жылы Директорлар Кеңесі бекіткен және барлық құрылымдық бөлімшелердің орындауы үшін міндетті қауымдастық бостандығын қолдау, ұжымдық келіссөздер жүргізу, қызметкерлердің алуан түрлілігі мен инклюзиясы саласындағы саясат қолданылады.

➤ [Қауымдастықтар бостандығын қолдау, ұжымдық келіссөздер жүргізу, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ қызметкерлерінің алуан түрлілігі мен инклюзиясы саласындағы саясат](#)

Әртүрлілік және инклюзивті орта

Банк саясаты әртүрлілік пен инклюзияны инновацияға, өнімділікке және тұрақтылыққа ықпал ететін стратегиялық актив ретінде қарастырады. Банкте жынысына, жасына, этникалық тегіне, әлеуметтік және мүлктік мәртебесіне, сенімдеріне және өзге де сипаттамаларына қарамастан қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктер қамтамасыз етіледі.

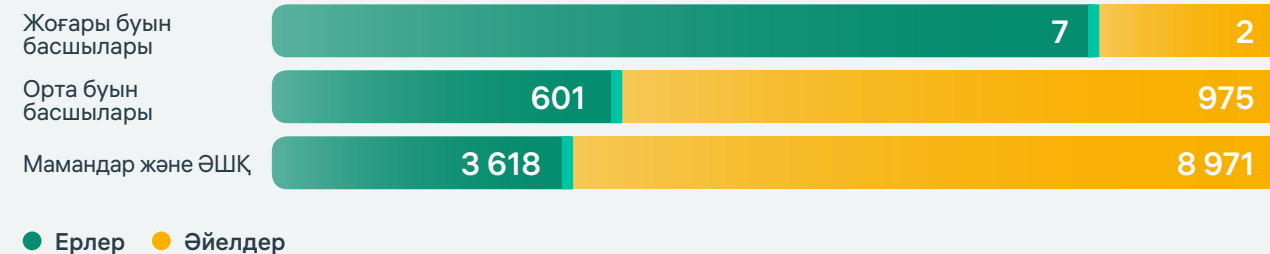
Банктің барлық операцияларына қолданылатын банк саясатының негізгі ережелеріне мыналар жатады:

- ▶ кемсітушілікке жол бермейтін жайлы жұмыс ортасын қамтамасыз ету;
- ▶ жұмыс процестеріне қатысу, оқыту және мансаптық даму үшін тең жағдайлар;
- ▶ кадр резервін тек кәсіби құзыреттер мен жетістіктер негізінде қалыптастыру, әр қызметкердің кадр резервіне өз кандидатурасын ұсыну құқығы;
- ▶ еңбек қатынастарын өзара келісім бойынша ұзарту арқылы зейнеткерлік жастағы қызметкерлерді қолдау;
- ▶ кемсітпеушілік қағидаттарын бұзуға байланысты шағымдар немесе ұсыныстар беру үшін қолжетімді байланыс арналарының (сенім телефонын қоса алғанда) болуы.

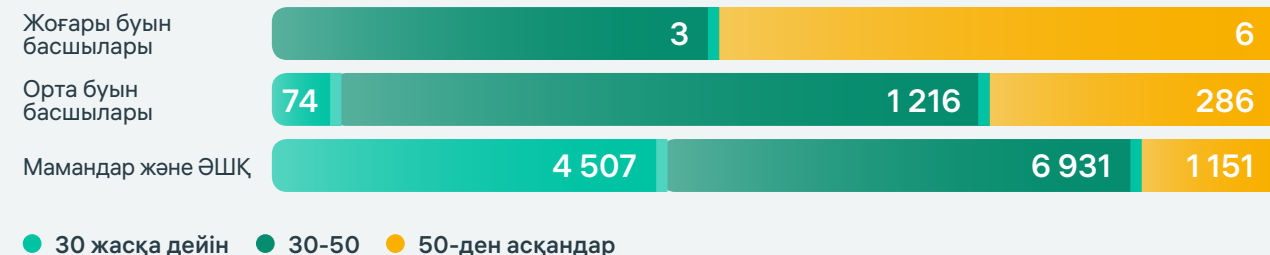
2024 жылдың аяғында қызметкерлердің орташа санының 4%-ы мүмкіндігі шектеулі адамдар (олардың 54%-ы әйелдер, 46%-ы ер адамдар).

Банк сонымен қатар өзін-өзі дамытуды қолдау, тілдік теңдік және әртүрлі корпоративтік мәдениетті дамыту арқылы оқыту мен дамытудағы инклюзивтілікке ұмтылады.

Гендерлік топтар бойынша персоналдың құрылымы, адам^(A)

Жас топтары бойынша персоналдың құрылымы, адам^(A)

Директорлар кеңесін әртараптандыру тәсілдері

HALYK BANK КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУДЫҢ ЖОҒАРЫ ОРГАНДАРЫНДА ӘРТҮРЛІЛІК ПЕН САБАҚТАСТЫҚТЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫН МОЙЫНДАЙДЫ. ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ КЕЗІНДЕ БАНК ГЕНДЕРЛІК ЖӘНЕ КӘСІБИ ӘРТҮРЛІЛІК ҚАҒИДАТТАРЫН ҰСТАНАДЫ, БҰЛ НЕҒҰРЛЫМ САЛМАҚТЫ ЖӘНЕ ЖАН-ЖАҚТЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУҒА ЫҚПАЛ ЕТЕДІ.

Негізгі тәсілдерге мыналар жатады:

- ✓ заңнама талаптарына сәйкес келетін және қажетті білімі мен тәжірибесі бар барлық кандидаттар үшін тең жағдайлар;
- ✓ гендерлік әртүрлілікті қолдау және атқарушы өкілеттіктері жоқ Директорлар кеңесі мүшелерінің лауазымдарына кандидаттардың кең тобын қарауға қосу;
- ✓ кәсіби еңбегі, тәжірибесі, білімі мен дағдылары мен жеке қасиеттері негізінде іріктеу;
- ✓ құзыреттердің, көзқарастардың және стратегиялық көзқарастардың әртүрлілігін есепке алу;
- ✓ Кеңестің құрылымы мен тиімділігін үнемі бағалау, оның одан әрі дамуы мен әртараптандыру жолдарын талқылау.

Мұндай тәсіл корпоративтік мәдениетті сақтау мен басқару органының стратегиялық әлеуетін үнемі жаңартып отыру арасындағы тепе-теңдікті қамтамасыз етеді.

Гендерлік зорлық-зомбылыққа қарсы тұру және жыныстық қудалауға жол бермеу

БАНК ЖҰМЫС ОРТАСЫНДА КЕМСІТУШІЛІКТІҢ, ҚУДАЛАУДЫҢ, ГЕНДЕРЛІК ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚТЫҢ ЖӘНЕ ЖЫНЫСТЫҚ ҚУДАЛАУДЫҢ КЕЗ КЕЛГЕН ТҮРІНЕ НӨЛДІК ТӨЗІМДІЛІК САЯСАТЫН ДӘЙЕКТІ ТҮРДЕ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАДЫ. ӘДЕП ЖӘНЕ ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІНІҢ ЕРЕЖЕЛЕРІНЕ ЖӘНЕ «ҚАЗАҚСТАН ХАЛЫҚ БАНКІ» АҚ ІШКІ ЕҢБЕК ТӘРТІБІНІҢ ЕРЕЖЕЛЕРІНЕ СӘЙКЕС БАНК БАРЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ МӘЖБҮРЛЕУДІҢ, ДҰШПАНДЫҚ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ НЕМЕСЕ ОРЫНСЫЗ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ КЕЗ КЕЛГЕН ТҮРІНЕН БОС ҚАУІПСІЗ ЖҰМЫС АТМОСФЕРАСЫНА КЕПІЛДІК БЕРЕДІ.

Біз жыныстық, жыныстық бағдарды ұстану, гендерлік сәйкестік немесе заңмен қорғалатын басқа белгілер бойынша қысымға қатаң тыйым саламыз және мұндай оқиғаларға қатысты кез келген шағымдарды барынша байыптылық пен құпиялылықпен қарастырамыз. Ықтимал бұзушылықтардың алдын алу және уақтылы ден қою үшін Банкте сенім телефоны жұмыс істейді, ол бойынша өтініштің анонимділігіне кепілдік беріледі.

Барлық қызметкерлер мінез-құлықтың этикалық нормаларын сақтауға, әріптестерімен қарым-қатынаста құрмет пен кәсібилік танытуға міндетті. Басшылар өз ұжымдарында қудалау мен кемсітушілікке нөлдік төзімділік мәдениетін қалыптастыруға, өтініштерге ашықтықты, қолдауды және уақтылы жауап беруді қамтамасыз етуге ерекше жауапты.

Қауымдастық бостандығын қолдау және ұжымдық келіссөздер жүргізу

Банк қызметкерлердің бірлестік, кәсіподақтарға қатысу және ұжымдық келіссөздер жүргізу құқығын ресми түрде мойындайды.

Осы позиция шеңберінде:

- ✓ қызметкерлерге еңбек мүдделерін қорғау үшін кәсіптік одақтар құру және оған қатысу құқығы беріледі;
- ✓ қызметкерлер өкілдерінің ұжымдық келіссөздерге және ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеуге қатысуға мүмкіндігі бар;
- ✓ еңбек дауларын қарау үшін тепе-тең негізде құрылған келісім комиссиясы жұмыс істейді;
- ✓ жыл сайын қызметкерлер мен Банк өкілдеріне еңбек заңнамасы, келіссөздер және медиативтік тәжірибелер саласындағы құзыреттерді дамытуға бағытталған оқу өткізеді.

Осылайша, Банк әлеуметтік әріптестік қағидаттарына және еңбек қатынастары саласындағы ерікті, тең құқылы диалогқа берілгендігін көрсетеді.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫМЫ

Адами капитал Halyk Bank тұрақтылығының негізі болып табылады. Сыртқы ортаның өзгеруіне тиімді ден қою және стратегиялық міндеттерді іске асыру мақсатында Банк ресурстарды теңгерімді бөлуді қамтамасыз ете отырып, ұйымдық құрылымы мен қызметкерлер санын үнемі қайта қарайды.

2024 жылдың қорытындысы бойынша Банктің жалпы штат саны 13 007 бірлікті құрады, бұл өткен жылдың деңгейінен (13 082 бірлік) шамалы төмен, оның ішінде:

9 299

↗ 2,4%

бірлік

филиалдық желінің штат саны

3 708

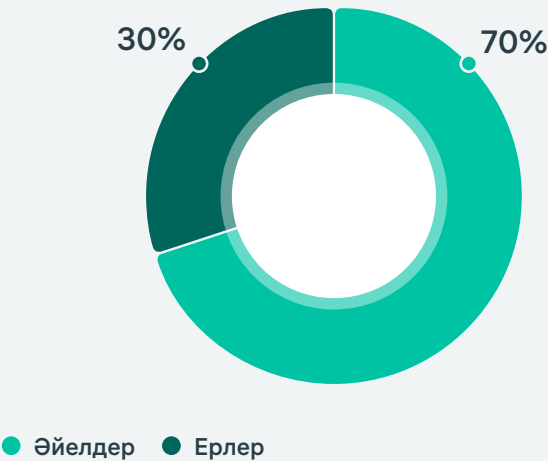
↗ 4,2%

бірлік

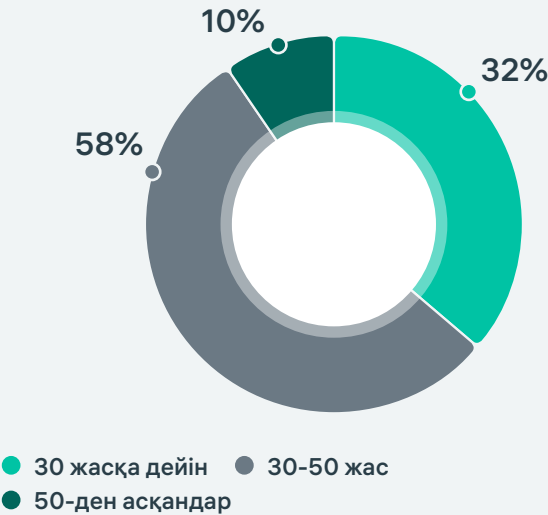
Бас банктің штат саны

Мұндай динамика жеке бөлімшелердің оңтайландырылуын және Бас банктегі негізгі функциялардың параллельді күшейтілуін көрсетеді. Сондай-ақ, 2024 жылы кадрлық цифрлық сервистерді дамыту және қызметкерлер үшін өзіне-өзі қызмет көрсету жүйелерінің функционалдығын кеңейту жалғасты, бұл HR-процестердің басқарылуы мен ашықтығын арттыруға ықпал етті.

2024 года 2024 жылдың соңындағы гендерлік топтар бойынша персонал құрылымы^(A)

2024 года 2024 жылдың соңындағы жас топтары бойынша персонал құрылымы^(A)

2024 жылдың соңына филиалдар бөлінісіндегі персонал құрылымы

2024 жылы Банк 2 723 адамды жұмысқа қабылдады, бұл персоналдың орташа тізімдік санының 19%-ын құрады. Гендерлік бөліністе әйелдер есепті жылы жұмысқа қабылданған қызметкерлердің жалпы санының 40%-ын, ерлер — 60%-ын құрады. Жас құрылымында жаңа жұмысшылар 30 жасқа дейінгі топта ең көп санды құрады — 65%, 30 — 50 жас және 50-ден асқандар топтарда — сәйкесінше 32% және 3%.

Банк бойынша еңбек қатынастары өз бастамалары бойынша 2 302^(A) қызметкермен тоқтатылды. 2024 жылы айналым 16,2%^(A) құрады, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен (14%^(A)) сәл жоғары.

Жұмысқа қабылданған, адам

Бұзылған ЕШ, адам

Тұрақтамау, %

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ІРІКТЕУ ЖӘНЕ БЕЙІМДЕУ

Halyk Bank адами капиталды негізгі бәсекелестік артықшылықтардың бірі және орнықты дамуға қол жеткізудегі стратегиялық ресурс ретінде қарастырады. Еңбек нарығындағы жоғары бәсекелестік жағдайында Банк талантты мамандарды тартуға, ұстап қалуға және дамытуға бағытталған іріктеудің инновациялық әдістерін белсенді түрде енгізуде.

Банк әр түрлі тәжірибесі, білімі, жасы, жынысы және аймақтық байланысы бар үміткерлер үшін мансаптық мүмкіндіктерге тең қол жетімділікті қамтамасыз етуге тырысады. Біз түрлі әлеуметтік және демографиялық топтардан, оның ішінде ЖОО түлектерінен, жас мамандардан, өңірлерден кандидаттардан, сондай-ақ әлеуметтік осал санаттағы өкілдерден таланттарды тартуға бағытталған бастамаларды іске асырамыз. Бұл тәсіл инклюзивті корпоративтік мәдениетті қалыптастыруға және Банк командасының тұрақты дамуына ықпал етеді.

2024 жылы іріктеу процестерін автоматтандыруға және цифрлық түрлендіруге ерекше назар аударылды:

- ▶ RPA технологиясын қолдана отырып үміткерлермен сұхбатты жоспарлау оңтайландырылды;
- ▶ ішкі және сыртқы ресурстарда бос жұмыс орындарын автоматты түрде орналастыру енгізілді;
- ▶ WhatsApp арқылы үміткерлермен өзара әрекеттесу автоматтандырылған, бұл байланысты жеделдетті;
- ▶ роботтандыру аймақтық филиалдарға кеңейтіліп, процестерді біріздендіруге және күнделікті міндеттерді азайтуға мүмкіндік береді;

- ▶ нақты уақыт режимінде жалдаудың барлық кезеңдерінің ашықтығын қамтамасыз ететін робот жұмысына дашборд енгізілді.

Сондай-ақ, Банк үміткерлердің профилін бағалау процесін автоматтандыруға мүмкіндік беретін үміткерлерді бағалаудың заманауи әдістерін қолданады.

2024 жылдың басымдықтарының бірі ішкі тағайындаулардың үлесін арттыру болды. Кадрлық резервті дамыту бағдарламаларының стратегиялық тәсілі мен тиімді іске асырудың арқасында бос жұмыс орындарының 60%-ы ішкі ресурстар, соның ішінде HalykStart тағылымдамадан өту бағдарламасының АТ бағыттары бойынша түлектері есебінен жабылды.

Жұмыс берушінің брендін нығайту үшін коммуникациялық іс-шаралар кешені іске асырылды:

- ✓ Telegram арнасын (10 182 жазылушы) және LinkedIn парақшаын (23 297 жазылушы) белсенді жүргізу;
- ✓ серіктес жоғары оқу орындарымен хака-тондар мен білім беру жобаларына қатысу, соның ішінде:
 - Nudgeathon (мінез-құлық экономикасы, ҚБТУ),
 - Nomad Game Jam (геймификация, ҚазҰТУ),
 - AI дағдылары мен инженерлік мәдениетін дамытуға бағытталған GitHub Copilot AI Hackathon.

Қосымша әлеуметтік және инновациялық HR-жобалар, соның ішінде қызметкерлердің балаларына арналған Halyk Bolashagy кәсіптік бағдарлау бағдарламасы іске асырылуда.

Жаңа қызметкерлерді Halyk Bank корпоративтік ортасына сәтті біріктіру үшін ұжымға кірудің ұйымдастырушылық және мінез-құлық аспектілерін қамтитын жүйелік бейімдеу бағдарламасы жұмыс істейді. Бейімделу сүйемелдеу принципі бойынша құрылған — жаңадан бастаушылар тәлімгерлер мен желілік басшылардан қолдау алады, оқытудан өтеді және корпоративтік стандарттармен танысады.

Бейімделу бағдарламасы жұмыс процестерін тезірек игеруге мүмкіндік беріп қана қоймайды, сонымен қатар корпоративтік мәдениетке қосылуға ықпал етеді. Кіріспе кезеңнен өткеннен кейін қызметкерлер тереңдетілген оқытуға және дамудың жеке траекториясын құруға көшеді.

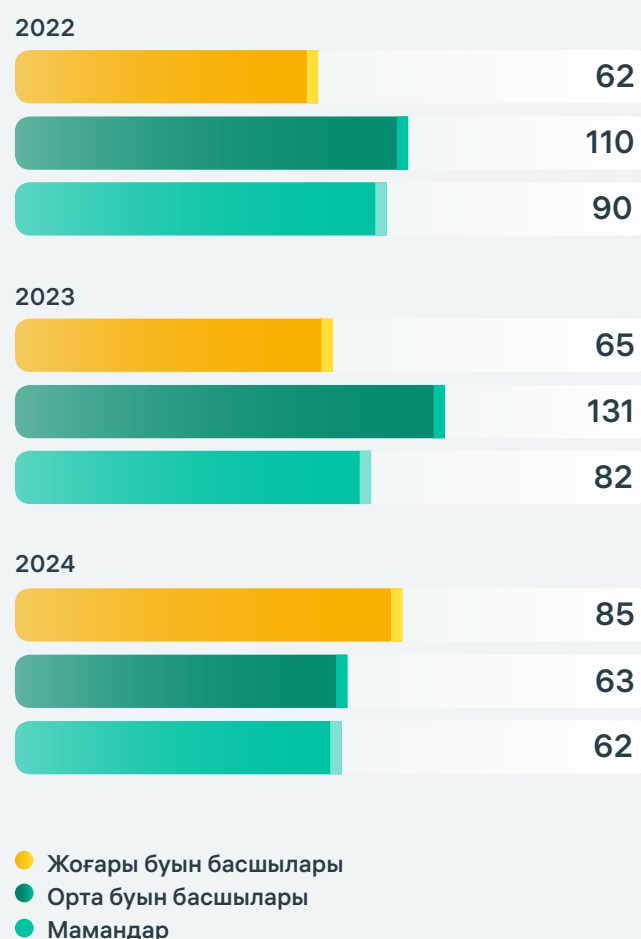
Осылайша, кадрларды іріктеу мен бейімдеудің жүйелі тәсілі Банкке тұрақты штат құрамын сақтауға, қызметкерлердің тұрақтамауын азайтуға және ұйымның стратегиялық мақсаттарын тиімді жүзеге асыруға қабілетті күшті команда құруға мүмкіндік береді.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ КӘСІБИ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ҚҰЗЫРЕТТЕРІН ДАМУҒА

Halyk Bank тұрақты өсудің негізгі факторларының бірі ретінде қызметкерлерді үздіксіз дамыту принципін ұстанады. Қаржылық қызметтерді цифрландыру және трансформациялау жағдайында адами капиталға инвестициялар персоналдың жоғары біліктілігін қолдауға, клиенттік сервис пен инновацияны дамытуға ықпал етеді. Банктегі оқыту стратегиясы қызметкерлердің әртүрлі санаттарының қажеттіліктеріне бейімделген кәсіби және басқарушылық, цифрлық және мінез-құлық құзыреттерін дамытуды қамтиды.

Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны

ЖАППАЙ ОҚИТУ ЖӘНЕ ОНЛАЙН МЕКТЕПТЕР

Банк онлайн және офлайн форматтарды біріктіре отырып, корпоративтік оқыту жүйесін белсенді дамытуда. Негізгі бағыттар:

- ▶ цифрлық дағдыларды дамыту;
- ▶ клиенттермен жұмыс тиімділігін арттыру;
- ▶ сандық және физикалық арналар арқылы қызмет көрсету стандарттарын оқыту;
- ▶ командалық тиімділікті дамыту және мансаптық траекторияларды құру.

Фронт-желі мамандарын даярлау үшін теория мен практиканы біріктіретін онлайн-мектептер іске асырылуда:

- ▶ Цифрлық қызмет көрсету менеджерлері мектебі;
- ▶ Кассирдің кәсіптік мектебі;
- ▶ Менеджер мектебі.

2024 жылы бұл мектептерді 1200-ден астам оқушы (тыңдаушы) бітіріп шықты, олардың 1043-і бөлшек сауда бөлімшелеріне қабылданды.

¹² Tariq Qureishy, футурист, Harvard Business School-дің экономисі, Xponential&Future Readiness Institute негізін қалаушы және жетекшісі болып табылады. Институт ұйымдарды тез өзгеретін әлемдегі болашақ қиындықтар мен мүмкіндіктерге дайындауға бағытталған. Qureshy көшбасшыларды, корпорацияларды және мемлекеттерді болашаққа дайындаумен айналысады, стратегиялық ойлауға, инновацияға және көшбасшылыққа маманданған, өз клиенттеріне жасанды интеллект, деректерді талдау және стратегиялық кеңес беру арқылы технологиялар мен нарықтық жағдайлардың эволюциясына бейімделуге көмектеседі.

Фронт-офистің барлық жаңа қызметкерлері қашықтықтан оқыту мен вебинарларды қоса алғанда, өз бағыттары бойынша бейімделу курстарынан өтеді. Сонымен қатар, бөлімшелерге арналған оқу бағдарламасы үнемі жаңартылып отырады:

- ▶ ШОБ блогы;
- ▶ бөлшек бизнес блогы (ББ);
- ▶ операциялық бөлімшелер (ОПЕРБ).

БАСШЫЛАРДЫ ДАМУҒА

2024 жылы басқарушылық және көшбасшылық құзыреттерді дамытуға ерекше назар аударылды.

- ▶ Назарбаев Университеті ЖБМ көшбасшылықты дамыту бағдарламасы жалғасын тапты — басшылардың төртінші тобы оқытудан өтті;
- ▶ AI, басқару тиімділігі, деректерді талдау, инновация және дизайн-ойлау сияқты тақырыптарды қамтитын жаңа «Цифрлық көшбасшылық» бағдарламасы іске қосылды;
- ▶ Tariq Qureishy¹² қатысуымен топ-менеджерлер үшін Future Readiness Forum өткізілді;

- ▶ FLIGBY тренингі — «ағында» команданы басқару тренажері іске асырылды;
- ▶ «Көшбасшылар көшбасшыларды үйретеді» бірегей жобасы басталды — жеке тиімділік, аналитика, маркетинг және АҚ тақырыптары бойынша топ-менеджерлерден 16 мастер-класс пен дәріс.

2024 жылы Көшбасшылар академиясының дамуы жалғасты, оның шеңберінде алғаш рет «Бакалавриат», «Магистратура» және «PhD Retail» үш деңгейлі даярлау жүйесі енгізілді. Бағдарламаны филиалдық желінің бөлшек бизнесінің кадрлар резервін қалыптастырған 200-ден астам қызметкер өтті.

Кадрлар резервіне кірген Бас банктің қызметкерлері үшін КИМЭП базасында қысқа мерзімді «Цифрлық көшбасшылық» бағдарламасы, ал филиалдық желі үшін — 150-ге жуық қатысушыны қамтыған Jana Leaders модульдік бағдарламасы іске асырылды.

ШОБ және ББ блоктары директорларының орынбасары үшін 2 директорат, 2 семинар-кеңес және бизнес бағыттары бойынша филиалдық желі бөлімшелерінің блоктары басшылары үшін 8 семинар-кеңес өткізілді.

ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТЕРДІ ДАМУ

Цифрлық трансформация — 2024 жылғы білім беру бағдарламаларының негізгі тақырыбы. Data-driven мәдениетін дамыту үшін Банк 600-ге жуық қызметкер қатысқан «Деректер марафонын» өткізді. Марафон қорытындысы бойынша:

- ▶ 50-ден астам қызметкер ішкі сарапшылардан SQL және QLIK бойынша оқудан өтті;
- ▶ деректерді талдау дағдыларын үйрету үшін тұрақты топтар құрылды.

АТ-блоктың қызметкерлері DevOps, Python, .NET Core және т.б. тақырыптар бойынша білім алды. 20 дан астам маман БЖ архитектурасы бойынша курстардан өтті. Киберқауіпсіздік бойынша оқытуға баса назар аударылды, соның ішінде offensive және defensive бағыттар. Сыртқы білім беру платформаларына қол жеткізу (Coursera, Skillbox, Slurm, Яндекс Практикум және т.б.).

КОРПОРАТИВТІК ОҚИТУ

Барлық қызметкерлердің біліктілігін арттыру бағдарламалары шеңберінде мынадай іс-шаралар өткізілді:

- ▶ Филиалдар желісі бойынша бөлшек бизнес басшылары үшін «ReSTART: тиімділікке назар аудару» күндізгі тренингтері –600-ден астам адамға оқу өткізілді.
- ▶ ШОБ блогы үшін «Күрделі сату психологиясы» тақырыбында оқыту өтті — 700-ге жуық қызметкер қамтылды.
- ▶ Үш қалада call-орталық қызметкерлерін оқыту — 500-ден астам адам қамтылды.
- ▶ Негізгі операциялық мәселелер бойынша «Қателермен жұмыс істеу» онлайн курсы — 1600 кассир мен оператор оқытылды.

- ▶ Soft collection департаментінің Өндіріп алу басқармасы қызметкерлеріне «Мерзімі өткен берешекпен жұмыс істеу», «Қиын жағдайларды басқару дағдылары», «Тәлімгерлік» тақырыптары бойынша оқыту.

Бизнес-тренерлер Банктің барлық 25 филиалын корпоративтік тренингтермен екі рет аралап шықты, олар кәсіби құзыреттілікті күшейтіп қана қоймай, мотивация мен команда құрудың тиімді құралына айналды.

Жыл қорытындысы бойынша ішкі оқу бағдарламаларына қанағаттану деңгейі 98%-ды құрады.

Банк қазақ тілінің мәртебесін көтеруде:

- ▶ 1000-ға жуық қызметкер оқудан өтті;
- ▶ топтағы білім алушылардың 83%-ы және білім алушылардың 54%-ы өз бетінше ілгерілеуді көрсетті;
- ▶ тегін тілдік дайындық жалғасуда.

Банк қызметкерлерге конференцияларға, форумдарға, хакатондарға және референс-сапарларға қатысу арқылы кәсіби байланыстарды дамытуға және сараптаманы байытуға мүмкіндік береді. 2024 жылы:

- ▶ қызметкерлер бірқатар салалық іс-шараларға қатысты;
- ▶ басшылар CEMEA Visa Headquarters-ке (Стамбул) және NG/McKinsey-ге (Амстердам) барды.

Кешенді қауіпсіздікке ерекше назар аударылды. Әр филиалда өрт қауіпсіздігі бойынша жаппай оқыту жүргізілді. Сондай-ақ, 795 қызметкер еңбекті қорғау, электр қауіпсіздігі, өнеркәсіптік қауіпсіздік және TMM бойынша оқудан өтті.

ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚИТУ ЖҮЙЕСІ (ҚОЖ)

Қашықтықтан оқыту жүйесі барлық деңгейдегі қызметкерлер үшін ауқымды оқыту мен тестілеуге мүмкіндік береді. 2024 жылы оқытуға 471 332 тағайындау жүргізілді, оның ішінде мынадай тақырыптарды қамтыды:

- ▶ этика, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат, жеке қауіпсіздік, қаржылық алаяқтыққа қарсы іс-қимыл;
- ▶ ішкі бақылау, ақпараттық технологиялар тәуекелдері, операциялық тәуекелдерді басқару, ақпараттық қауіпсіздік;
- ▶ ESG және тұрақты даму және т.б.

ҚОЖ тек Банк қызметкерлеріне ғана емес, еншілес ұйымдарға да қолжетімді (Tenge Bank, Halyk Finance, Халық Актив, KYCA Халық, Halyk Finservice).

Мобильді қосымшаның электрондық кітапханасы қазақ тіліндегі кітаптармен толықтырылады. Жыл соңына қарай мобильді білім беру қосымшасын белсенді қолданушылар саны 4 600 адамнан асты.

Сонымен қатар, курстар кітапханасы, соның ішінде жасанды интеллект тақырыбы бойынша кеңейтілуде. Когнитивті бұзылулардың алдын алу және өнімділікті арттыру мақсатында логика мен зейінді дамыту үшін когнитивті тренажерлер сатып алынды.

HALYK ACADEMY

Адами капиталды дамытуға бағытталған әлеуметтік жауапты Банк бола отырып, біз жас ұрпақты қолдау шеңберінде Halyk Academy бағдарламасы арқылы жетекші жоғары оқу

орындарымен әріптестікті белсенді дамытамыз. Біздің ҚБТУ, ХАТУ, SDU және Satbayev University серіктес жоғары оқу орындарына 2024 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті қосылды, оның Ақпараттық технологиялар факультетінде көпфункционалды зертхана және Halyk коворкинг-аймағы ашылды. Halyk Academy ҚазҰУ студенттеріне ІТ-саланы зерделеу үшін жаңа технологиялар мен мүмкіндіктерді пайдаланып қана қоймай, сонымен қатар Банкте тағылымдамадан өту мүмкіндігімен Halyk ІТ-департаменттері мамандарының дәрістеріне қатысуға мүмкіндік береді. 2024 жылы AlmaU университетінде коворкинг-аймақ ашылды, ол Банктің алғашқы техникалық емес серіктес ЖОО болды. Жаңа шығармашылық кеңістікте студенттер қызықты жобаларды талқылап шығармашылықпен айналыса алады.

Бұл қадамдар білім беру процесін жақсартуға және болашаққа инвестиция салуға деген ұмтылысымызды көрсетеді. 2024 жылы біз Банк қызметкерлерінің серіктестік жоғары оқу орындарында дәрістер оқытудағы бастамасын және болашақ әріптестерді даярлауға қосқан үлесін көтермелеуді жалғастырдық.

Жобаны жалғастыра және жетілдіре отырып, біз серіктес жоғары оқу орындарының студенттеріне іс жүзінде нақты бизнес-міндеттермен тікелей өзара іс-қимыл жасауға мүмкіндік береміз. Бұл біздің әріптестерімізге өздерінің оқытушылық дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді, ал біз өз кезегінде Банкке үздік перспективалы студенттерді тартуды жалғастырамыз.

Жастармен жұмыс нәтижелері — бұл интерндерді кейіннен Банк штатына көбірек алу. 2024 жылы интерндер лауазымына қабылданған жастардың шамамен 80%-ы Банк штатындағы басқа лауазымдарға ауыстырылды.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ЫНТАЛАНДЫРУ ЖӘНЕ ТАРТУ

Қазіргі бәсекеге қабілетті іскерлік ландшафтта жұмысшылардың белсенділігі мен адалдық деңгейі орнықты дамудың негізгі факторына айналады. Halyk Bank қолдау және шабыттандыратын жұмыс ортасын құруға, әрбір қызметкердің әлеуетін дамытуға, жетістіктерді тануға және әл-ауқатқа қамқорлық жасауға бағытталған мотивация стратегиясын дәйекті түрде қалыптастырады.

2024 жылы Банкте корпоративтік құндылықтарға деген адалдықты арттыруға және қызметкерлердің қанағаттанушылығын арттыруға бағытталған көптеген бастамалар болды.

СЫЙАҚЫ ЖӘНЕ ӘДІЛ ЕҢБЕКАҚЫ

Банк жыл сайын жалақы жүйесінің бәсекеге қабілеттілігі мен ашықтығын қамтамасыз ету үшін жалақыны нарықтық зерттеуге қатысады. Тұрақты негізде жалақыны индекстеу жүзеге асырылады, ҚР Тәуелсіздік күніне жылдық бонус және сыйлықақы төленеді.

2024 жылдың мамырында индекстеу жүргізілді, нәтижесінде:

- ▶ барлық қызметкерлердің жалақысы орта есеппен 15%-ға өсті;
- ▶ кассирлер, жүргізушілер, коменданттар, тазалаушылар және жалақысы төмен басқа жұмысшылар сияқты жекелеген санаттар үшін өсім 20% дейін болды.

Сондай-ақ, негізгі тиімділік көрсеткіштері (KPI) бойынша ауыспалы төлемдер жобасын іске асыру жалғастырылды. 2024 жылы:

- ▶ 10 бизнес-бағыттың 9 000-нан астам қызметкері KPI бойынша сыйлықақы беру жүйесімен қамтылды;
- ▶ жоба визуализация функционалдығымен және деректерді жеке жүктеумен толықтырылды, бұл есептеудің ашықтығы мен мотивациялық компонентін арттырды;

- ▶ жүйе 40-қа жуық іскерлік рөлдерді қамтиды және әр қызметкерге олардың үлгерімін бақылауға және нәтижелер мен сыйақылар арасындағы байланысты түсінуге мүмкіндік береді.

Банк орнықты даму және әлеуметтік жауапкершілік стандарттарын қолдай отырып, еңбекақы төлеуде теңдікті қамтамасыз етуге ұмтылады. Hay Group әдіснамасы бойынша грейд жүйесі жұмыс істейді және жалақы деңгейі лауазым дәрежесіне байланысты және гендерлік айырмашылықтарға тәуелді емес. Грейдтер бойынша әйелдердің орташа айлық жалақысы ерлердің жалақысынан орташа есеппен 97% құрайды. Бұл ретте әйелдер сыйақысының (бонустарының) ауыспалы бөлігінің ерлер сыйақысына арақатынасы 116%-ды құрайды.

ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МОТИВАЦИЯ БАҒДАРЛАМАСЫ (LTIP)

2024 жылы акционерлердің жалпы жиналысында корпоративтік басқарудың үздік халықаралық тәжірибесіне сәйкес Банк акцияларын пайдалана отырып, қызметкерлер мен Директорлар кеңесінің мүшелерін ұзақ мерзімді уәждеу тәртібі бекітілді.

Сыйақы немесе көтермелеу ретінде басымдықпен сатып алу құқығын қолданбай, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ қызметкерлері мен Директорлар

кеңесінің мүшелері арасында акцияларды орналастыру (сату) бағдарламасын енгізу қызметкерлердің тиесілілік сезімін күшейтуге және олардың қызығушылығын арттыруға мүмкіндік береді және негізгі мамандарды тарту, ұстап қалу және көтермелеу үшін қуатты құрал бола алады, бұл Банктің қаржылық көрсеткіштері мен корпоративтік мәдениетіне оң әсер етеді.

ҚАТЫСУ ЖӘНЕ КЕРІ БАЙЛАНЫС

Halyk Bank қызметкерлермен кері байланыс бағдарламаларын белсенді дамытуда. 2024 жылы қызметкерлердің қанағаттанушының негізгі аспектілерін: еңбек жағдайларын, сыйақы жүйесін, оқу мүмкіндіктерін және мансаптық өсуді талдайтын жаһандық қатысу сауалнамасы жалғасты. Жыл қорытындысы бойынша қатысу деңгейі 85%-ға жетті.

Ішкі клиенттердің қанағаттанушылығын бағалау тоқсан сайын жүргізіледі, бұл бөлімшелер арасындағы өзара әрекеттесуді талдауға және топтық жұмыстың тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Қызметкерлермен жедел өзара іс-қимыл жасау үшін әртүрлі байланыс арналары, соның ішінде сенім телефоны, корпоративтік пошта және Банк сайтындағы кері байланыс платформасы жұмыс істейді.

ЖЕТІСТІКТЕРДІ ТАНУ ЖӘНЕ ТАНУ МӘДЕНИЕТІН ДАМУҒА БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

2024 жылы жетістіктерді танудың жылдық бағдарламасы жетілдірілді, оның ішінде:

- ▶ грамоталар, стелалар мен сыйлықтар табысталды;
- ▶ қосымша ынталандыру — I және II дәрежелі жеңімпаздарға арналған корпоративті сауда сыйлық қораптары;
- ▶ I дәрежелі жеңімпаздар үшін Halyk Travel қызметі арқылы шетелге саяхат.

Негізгі мамандарды анықтауға және көтермелеуге бағытталған «Банктің үздік қызметкерлерін тоқсан сайын тану» байқауы жаңа маңызға ие болды. Айрықша ерекшелігі-екі турда ашық дауыс беру, оған басшылар қатыспады, бұл ашықтықты күшейтеді.

2024 жылдан бастап жетістіктерді танудың жылдық бағдарламасына жаңа номинациялар енгізілді:

- ▶ «Қызметкерлерді басқару бойынша филиалдың үздік директоры»;
- ▶ «Сапа көрсеткіштері бойынша филиалдың үздік директоры».

Бағдарлама тану мәдениетін нығайтуға, салымды әділ бағалауға ықпал етеді және қызметкерлердің басқарудың үздік тәжірибелерін енгізуді ынталандырады.

Корпоративтік марапаттардан басқа, Банк қызметкерлері мен басшылары 2024 жылы жоғары қоғамдық салалық марапаттарға ие болды, соның ішінде:

- ▶ «Мерей» ордені;
- ▶ «Еңбек сіңірген қаржыгер» атағы;
- ▶ «Үздік қаржыгер» медалі;
- ▶ ҚҚҚ-ның 25 жылдығына арналған медаль;
- ▶ ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің және ҚР Ұлттық Банкінің Теңге күніне арналған алғыс хаттары.

HiPRO БАҒДАРЛАМАСЫ: ӘЛЕУЕТТІ ДАМУ

Мансаптық өсуді қолдау және таланттарды анықтау үшін 2024 жылы HiPRO бағдарламасы — әлеуеті жоғары қызметкерлерді бағалау және сүйемелдеу жүйесі енгізілді. Іріктеу кәсіби және мінез-құлық құзыреттерінің үйлесімі бойынша мыналардың негізінде жүзеге асырылады:

- ▶ жобалардың сәтті нәтижелері,
- ▶ бизнес нәтижесіне бағдарлау,
- ▶ тапсырмаларды орындау сапасы мен сараптамасы,
- ▶ белсенділік пен проактивтіліктің көріністері.

Бағалауды тәуелсіз бөлімшелердің әріптестері жүзеге асырады, бұл жан-жақты және объективті тәсілді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Бағдарлама тұрақты кадр резервін қалыптастыруға және мамандардың мақсатты дамуына ықпал етеді.

КРОСС-ФУНКЦИОНАЛДЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ: ТРАЙБТАРДЫ ДАМУ

Кросс-функционалды командаларды (трайбтарды) дамыту белсенділік

пен мотивацияны арттыруда ерекше орын алды. 2024 жылы бұл бағыттағы жұмыс айтарлықтай дамыды: трайбтар тәжірибе алмасу, идеяларды қалыптастыру және жаңа шешімдерді жеделдету үшін тұрақты платформаға айналды. Бөлшек бизнесте «Деректер фабрикасы» жаңа трайбының іске қосылуы ерекше маңызды болды, оның мақсаты деректерді талдау және пайдалану арқылы клиенттік тәжірибенің тиімділігі мен сапасын арттыру болып табылады.

ТӘЛІМГЕРЛІК ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ

Halyk Bank қызметкерлердің кәсіби дамуының және ішкі оқыту мәдениетін қалыптастырудың негізгі құралдарының бірі ретінде тәлімгерлік практикасын белсенді дамытуда. Банктің әдеп және іскерлік мінез-құлық кодексіне сәйкес, біз тәлімгерлікті қоса алғанда, барлық қолжетімді әдістермен персоналды дамытуды көтермелейміз және басшылардан кадр резервін қалыптастыруға, кеңес беруге және тәжірибе беруге белсенді қатысуды күтеміз.

Әрбір жаңа қызметкерге жұмысқа қабылдау кезінде тиісті бөлімшенің тәжірибелі қызметкерлерінің ішінен тәлімгер тағайындалады. Тәлімгер қызметкерді сынақ мерзімінің үш айында ертіп, ұжымға бейімделуді, кәсіби енуді және қажетті дағдыларды дамытуды қамтамасыз етеді. Осы кезең аяқталғаннан кейін екі жақты бағалау жүргізіледі: тәлімгер бейімделу нәтижелерін бағалайды, ал қызметкердің өзі тәлімгерлік қолдаудың тиімділігін бағалайды.

Сонымен қатар, 2025 жылдың басында Банкте АТ бағытында ішкі оқыту мәдениетін дамытуға бағытталған тәлімгерлік бағдарламасы басталды. Ол білім беру процесін жүйелеуге, қызметкерлердің құзыреттерін дамытуға және ішкі сарапшылар қауымдастығын қалыптастыруға бағытталған.

Біз тәлімгерлікті ұйымда білімді сақтауға, қатысудың өсуіне және команданың кәсіби әлеуетіне ықпал ететін тұрақты кадр саясатының ажырамас бөлігі ретінде қарастырамыз.

ӘЛ-АУҚАТ ЖӘНЕ WELL-BEING БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

Halyk Bank-тегі мотивацияның негізгі бағыттарының бірі — қызметкерлердің физикалық және эмоционалдық әл-ауқатына қамқорлық жасау. 2024 жылы well-being көпфункционалды бағдарламасын жүзеге асыру жалғасты, ол жаңа бастамалармен кеңейтілді.

Ең маңыздыларының арасында:

- ▶ қызметкерлерге тегін психологиялық кеңес беру (екінші жыл қатарынан);
- ▶ психикалық денсаулық апталарын өткізу — йога, тайчи сабақтары, психологиялық дәрістер және пікірталасып кино көру.

Мұндай бастамалар стрессті азайтуға және тұрақтылықты арттыруға ғана емес, сонымен қатар жұмыс кеңістігінде ашық диалог пен қамқорлық мәдениетін қалыптастырады.

КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТТІ ДАМУ

Соңғы үш жыл ішінде қатысудың негізгі көрсеткіштерінің тұрақты өсуі байқалды, бұл жүргізіліп жатқан жұмыстың тиімділігін көрсетеді.

Корпоративтік мәдениетті нығайту жөніндегі іс-шараларға мыналар жатады:

- ▶ жазғы корпоративтік, тимбилдинг және спорттық турнирлер өткізу (үстел теннисі, шағын футбол, шахмат);
- ▶ бизнес, мәдениет және қаржы тақырыптарын қоса алғанда, тақырыптық квиздер, викториналар және зияткерлік ойындар өткізу;
- ▶ филиалдар белсенді қолдаған сыртқы сарапшылармен (өнер, әдебиет, қаржы) дәрістер өткізу;
- ▶ жылдық жұмыс өтілі бар қызметкерлерге арналған «Арнау рәсімі» бағдарламасы;
- ▶ Halyk Super App ең белсенді пайдаланушыларын құрметтеуді қоса алғанда, Банктің цифрлық қызметтерін пайдалануды ынталандыру.

Сонымен қатар, Банк басшылары үшін Halyk IMAX Kinopark 16 кинотеатрына корпоративтік саяхат ұйымдастырылды. Бұл іс-шара бейресми байланыстарды нығайтуға ықпал етті және ішкі коммуникациялар күнтізбесінің бөлігі болды.

Корпоратившілік бастамалар да дамыды:

- ▶ кеңселерде «Кітап алмасу»;
- ▶ Жұмыс ортасын жақсарту, атмосфералық көңіл-күй қалыптастыру және маусымға/мерекеге/іс-шараға байланысты дизайны мен тақырыбын өзгертетін жұмысшылардың рухын көтеру үшін Бас кеңсенің фойесінде «Ағаш» қондырғысын орнату;
- ▶ орталықтандырылған коммуникацияларға арналған жаңа HR қорабын іске қосу;
- ▶ қызығушылық қауымдастықтарын қалыптастыру (тау жорықтары, экологиялық белсенділік).

2024 жылы ақпараттық технологиялар блогы ұйымдастыратын, әсіресе жасанды интеллектке (ЖИ) арналған өзекті және маңызды тақырыптар бойынша басшылардың қатысуымен воркшоптар өткізуге ерекше назар аударылды. Біздің ЖИ воркшоптары қызметкерлерге жаңа технологияларды енгізуге байланысты әлеует пен сын-қатерлерді тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Бұл іс-шаралар кәсіби даму бағдарламасының маңызды элементтеріне айналды және көшбасшылық қасиеттерді нығайтуға және қатысушылар арасында тәжірибе алмасуға ықпал етті.

ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚ ТОПТАРЫ ЖӘНЕ ІШКІ ҚАУЫМДАСТЫҚТАРДЫ ДАМУ

Halyk Bank жалпы хобби мен құндылықтар негізінде қызметкерлерді біріктіретін бейресми қызығушылық топтарын құруды және дамытуды қолдайды. Мұндай қауымдастықтардың қатарында тау жорықтарын сүйетіндер клубтары, эко-бастамалар, сондай-ақ тілдік клубтар бар. Бұл топтар қызметкерлердің бастамасымен пайда болады және командалық рухты нығайтуға, көлденең байланыстарды дамытуға және позитивті, инклюзивті корпоративті мәдениетті құруға ықпал ететін қызметкерлерді басқару бөлімшесі тарапынан белсенді түрде бақыланады.

Біз оларды тіркеуге немесе қызметіне ресми талаптар қоймай, осы бастамалардың икемді және органикалық сипатын саналы түрде сақтаймыз. Бұл тәсіл қызметкерлердің жоғары қатысуын қамтамасыз етеді және қауымдастықтардың өз мүдделеріне сәйкес дамуына мүмкіндік береді. Болашақта Банк тұрақты, адамға бағдарланған корпоративтік орта элементтерінің бірі ретінде өзін-өзі ұйымдастырудың осы нысандарын дамытуға жәрдемдесуді жалғастырады.

ӘЛЕУМЕТТІК ҚАТЫСУ ЖӘНЕ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫ НЫҒАЙТУ

2024 жылы Halyk Bank қызметкерлері соңғы 80 жылдағы ең үлкен су тасқыны болған табиғи апатқа жауап ретінде жоғары деңгейдегі ынтымақта-

стықты көрсетті. Қызметкерлер зардап шеккендерге көмектесу үшін бір күндік жалақыны өз еркімен аударды, нәтижесінде 200 млн теңге жиналды. Банк бұл соманы екі есеге арттырып, жалпы салымды 450 млн теңгеге жеткізді.

Жыл бойы жауапкершілік пен өзара көмек мәдениетін көрсететін көптеген әлеуметтік бастамалар жүзеге асырылды:

- ▶ «Тілектер ағашы» акциясына қатысу — қызметкерлер аз қамтылған отбасылардан шыққан балаларға сыйлықтар дайындады;
- ▶ балалар үйіне қайырымдылық сапарлары ұйымдастырылды және Банк зейнеткерлеріне көмек көрсетілді;
- ▶ өмірлік қиын жағдайда онкологиялық орталықтарды, балалар үйлері мен отбасыларды қолдау үшін Бас банктің күшімен 5,9 млн теңгеден астам қаражат жиналды;
- ▶ экологиялық акцияларға қатысу — ағаш отырғызу, сенбіліктер, Дүниежүзілік тазалық күніне арналған кеңселерді жинау;
- ▶ экологиялық сауаттылық бойынша тренингтер және ESG-күн тәртібі бойынша қызметкерлердің хабардарлығын арттыру.

Осылайша, ынталандыру және Halyk Bank-ке тарту жүйесі құрмет, даму, тану және қамқорлық принциптеріне сүйенеді. Бұл жоғары өндірістік нәтижелерге қол жеткізіп қана қоймайды, сонымен қатар ұйым ішіндегі ұзақ мерзімді тұрақтылық пен сенімділіктің берік негізін құрайды.

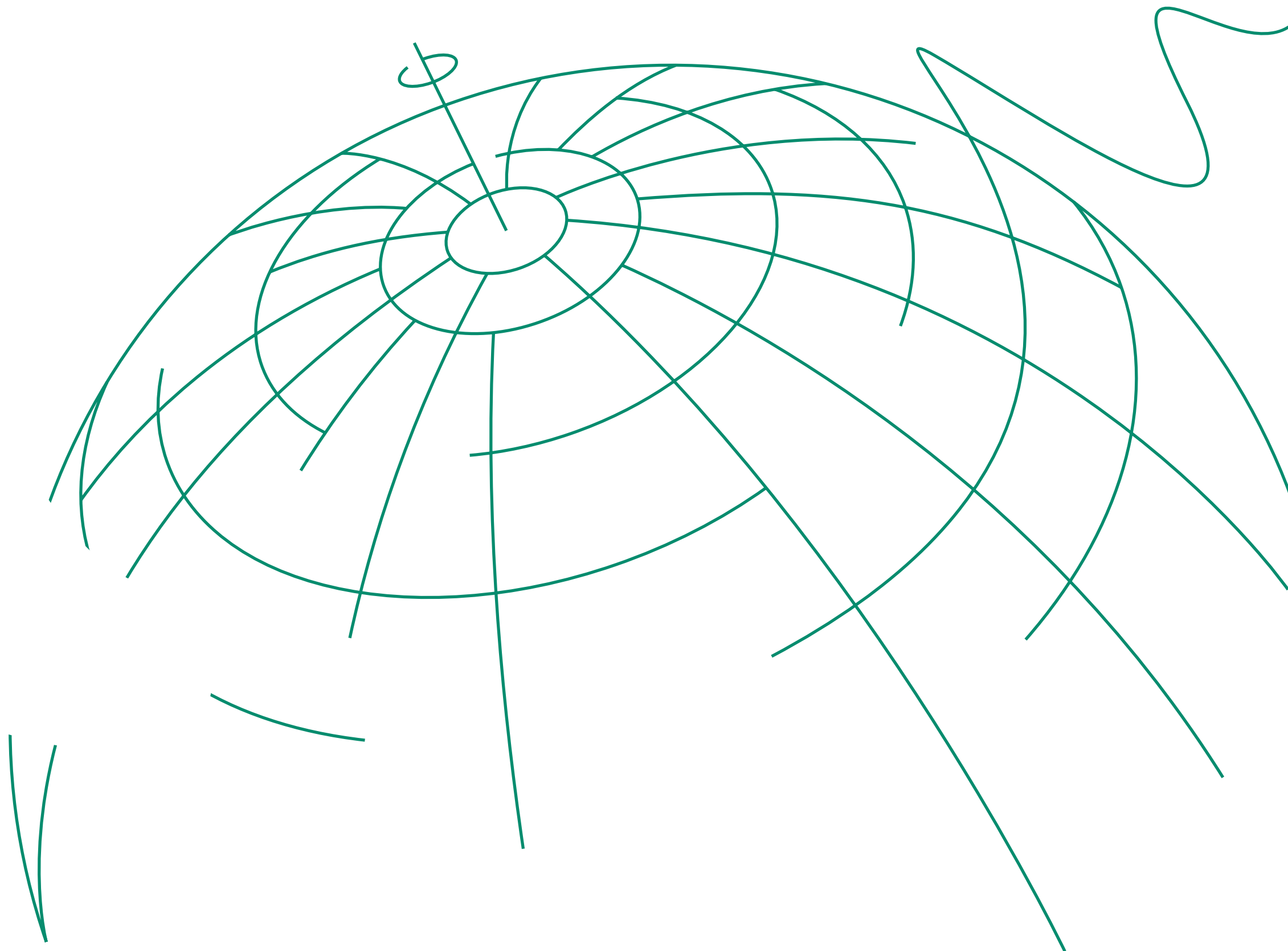

5.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫ

- 72 — Қазақстан спортын қолдау
- 74 — Тұрақты жеткізу тізбегі

halykbank.kz

2024 жылы Halyk Bank спорт, мәдениет, білім беру және әлеуметтік бастамалар саласында елеулі қолдау көрсетуді жалғастыра отырып, демеушілік және қайырымдылық көмекке 5,4 млрд теңгеден астам қаражат бөлді. Қаражат былайша бөлінді: 2 млрд теңге «Халық» қайырымдылық қорына, 1,3 млрд теңгеден астам қаражат Банктің өз жобаларына, 2 млрд теңгеге жуық қаражат басқа демеушілік және қайырымдылық бастамаларына аударылды.

ҚАЗАҚСТАН СПОРТЫН ҚОЛДАУ

Astana Half Marathon

Halyk Bank «Бірінші болу — батылдық» КҚ-мен Astana Half Marathon өткізудегі бас әріптестік туралы бес жылдық шарт жасасты. Іс-шараға әлемнің 37 елінен 6 мыңнан астам қатысушы жиналды. Банк қызметкерлері жеке жарыстар мен Экиден эстафетасына да белсенді қатысты.

Бюджет: 41 млн теңге

Халық лигасы

2023 жылы пандемиядан кейін жаңартылған ҚР Ұлттық баскетбол федерациясымен бірлескен жоба ҚР 16 өңіріндегі балалар үйлері мен интернат тәрбиеленушілеріне қолдау көрсетеді. 2024 жылы 346 бала қатысты. 16 жыл ішінде жобаға 3500-ден астам бала қатысты. Банк жаттығуларды, спорттық экипировкалар мен жабдықтарды қамтамасыз етті.

Бюджет: 59,8 млн теңге

Үміт кубогы

18-22 маусым аралығында Алматыда «Халық лигасы» қатысушылары арасында финалдық чемпионат өтті. Турнирге 16 өңірден 283 бала қатысты. Банк барлық логистикалық шығындарды, соның ішінде тұру, трансфер, тамақтану, спорт кешендерін жалға алу және марапаттау атрибуттарын қамтыды.

Бюджет: 73,5 млн теңге

Гимнастика федерациясын қолдау

Банк Қазақстандық гимнастика федерациясын қолдауды жалғастыруда. 2024 жылы қазақстандық гимнаст Нариман Құрбанов Париждегі Олимпиада ойындарының күміс жүлдегері атанды — ҚР тарихындағы гимнастикадағы алғашқы медаль. Банк федерация қызметкерлерінің жалақысын, жабдықта-рын, спортшылар мен төрешілердің халықаралық жарыстарға қатысуын өз мойнына алды.

Бюджет: 150 млн теңге

Halyk Arena

Банк баннерлерді, брендтік конструкцияларды және имидждік материалдарды орналастыру арқылы брендті танымал етуді қаржыландыра отырып, Halyk Arena мұз сарайымен ынтымақтастықты жалғастырды. Көпфункционалды кешеннің жалпы ауданы 39500 шаршы метрді құрайды, онда 2 мұз айдыны орналасқан. Кешенге ай сайын 5 мыңнан астам адам, оның ішінде спорт мектептерінен 350 бала келеді.

Бюджет: 90 млн теңге

Мәдениет пен өнерді қолдау

Astana Opera

2013 жылдан бастап Halyk Орталық Азияның ірі театры — «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрының бас серіктесі болып табылады. Қолдау театрдың жарғылық міндеттерін іске асыруға бағытталған. 2013 жылдан бастап Банк театрды қолдауға 1 млрд теңге бөлді.

Бюджет: 50 млн теңге

«Сүйікті қаладағы жаз музыкасы» фестивалі

Тамыз айында Банк Тараз және Атырауда Open Air форматында тегін концерттер ұйымдастырды. Фестиваль музыканы, өнерді және қоғамдық кеңістікті біріктіріп, аймақтардың мәдени саласын қолдауға ықпал етті.

Бюджет: 65 млн теңге

Әлеуметтік жобалар

Алматы мен Астанада тегін газдандыру

Банк халықтың әлеуметтік осал санаттарындағы үйлерді газға тегін қосу жобасын жалғастырды. Операциялық басқару «Халық» ҚҚ-ға берілді.

Бюджет: 200 млн теңге

Су тасқынынан зардап шеккендерге көмек

2024 жылдың көктемінде су тасқыны 60 елді мекендегі үйлерді қиратып, 119 мыңнан астам адамды үйлерінен кетуге мәжбүр етті. Қайғылы оқиға әсіресе Атырау облысына қатты әсер етті, атап айтқанда Құлсары қаласы табиғи апаттан зардап шекті. Halyk зардап шеккендерге тұрғын үй салуға және жөндеуге қаражат бөлді.

Бюджет: 1,2 млрд теңге

«Аяла» ҚҚ-ны қолдау

2009 жылдан бері Банк «Аяла» қорын қолдап келеді. 2024 жылы 4 аудиологиялық құрылғы сатып алынды. Жоба есту бойынша балалардың мүгедектігін төмендетуге бағытталған және Алматыдағы 5 медициналық мекемені қамтиды.

Бюджет: 18 млн теңге

Жеңіс марафоны

Жеңіс күніне орай Банк бүкіл ел бойынша ҰОС-ның 42 ардагеріне–Банктің клиенттеріне материалдық көмек көрсетті.

Бюджет: 4,2 млн теңге

«Мектепке жол»

Halyk жыл сайын балалары бірінші сыныпқа баратын аз қамтылған отбасыларға көмектеседі. 2024 жылы 2 900 отбасы кеңсе тауарлары мен спорттық сөмкелері бар балаларға арналған ортопедиялық сөмкелер алды.

Бюджет: 62,3 млн теңге

Имидждік және қоғамдық маңызы бар жобалар

5-ші Дүниежүзілік көшпенділер ой- ындары ДКО)

Halyk Bank ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұра тізіміне енген этникалық спорт түрлері бойынша әлемдегі ең ірі жарыстардың бас серіктесі болды. Ойындар Астанада 100-ден астам елден 4000 спортшының қатысуымен өтті. Іс-шараға спорттық, мәдени және ғылыми бағдарламалар кірді, ал Банк стендіндегі белсенділікке 10 мыңнан астам адам қатысты.

Бюджет: 1 млрд теңге

fbk 2024 конференциясы

Банк 2024 жылы шағын және орта бизнесті дамыту мен цифрландыруға арналған қаржы нарығының мамандарына арналған жыл сайынғы конференцияны қолдады.

Бюджет: 3 млн теңге

Digital Almaty 2024 форумы

«Индустрия X: Болашақтың цифрлық эволюциясы» ұранымен форум мемлекеттік органдардың, бизнес өкілдерін және ШЫҰ мен ЕАЭО сарапшыларын біріктірді. Үш күн ішінде 200-ден астам спикер мен 30 мың келушінің қатысуымен іс-шара цифрлық болашақты талқылау үшін маңызды алаңға айналды.

Бюджет: 30 млн теңге

Іскер әйелдер форумы

Әйелдер кәсіпкерлігін тұрақты қолдау аясында Halyk Алматының іскер әйелдер кеңесі ұйымдастырған «Women in Business» форумының демеушісі болды.

Бюджет: 12 млн теңге

Қаржылық сауаттылықты арттыру

Халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру Halyk Bank әлеуметтік жауапкершілігінің басым бағыттарының бірі болып табылады. Банк жеке қаржыға саналы көзқарасты қалыптастыруға, үй шаруашылықтарының қаржылық тұрақтылығын нығайтуға және кәсіпкерлік дағдыларды дамытуға ықпал ететін жобаларға жүйелі түрде инвестициялайды. 2024 жылы келесі бастамаларға ерекше назар аударылды:

«Қарызсыз қоғам» бағдарламасы

«Қарызымыз қоғам» білім беру-ағарту жобасы Halyk Bank қолдауымен жүзеге асырылуда және халық арасында қаржылық мәдениетті дамытуға бағытталған. Бағдарлама Қазақстанның барлық өңірлерін және Республикалық маңызы бар үш қаланы қамтиды. 2024 жылы оқудан өткендердің жалпы саны 170 000-нан асты.

Курс аяқталғаннан кейін қатысушылардың сауалнамасының нәтижелері бойынша:

- ✓ Респонденттердің **85,5%-ы** өздерінің қаржылық жағдайының жақсарғанын атап өтті;
- ✓ **59%** жинақтаушы депозиттер ашты;
- ✓ Олардың **75%-ы** өздерін интернет пен телефон алаяқтығынан қорғай алды;
- ✓ **38%-ы** қолданыстағы кредиттер санын азайтты;
- ✓ **65%** ай сайынғы төлем сомасын азайтты;
- ✓ Қатысушылардың **90%-ы** төлем қабілеттілігін есептей отырып, кредит алуға саналы түрде жүгіне бастады.

Бюджет: 100 млн теңге

«Қамқоршы AMANAT» қоғамдық қоры

«Қарызымыз қоғам» бағдарламасын дамытуға Halyk Bank «Қамқоршы AMANAT» қоғамдық қорын құруға бастамашы болды. Қордың мақсаты — оқу-өндірістік кооперативтерді іске қосу және ресурстар мен жабдықтарға қолжетімділікті қамтамасыз ету арқылы азаматтардың, әсіресе ауылдық өңірлерде экономикалық өзін-өзі жүзеге асыруына жәрдемдесу. Құрылатын кооперативтерге өндірістік жабдықтар лизингке беріледі және қайтарымды гранттар төленеді.

2024 жылы Жамбыл облысы Меркі ауданында алғашқы «Агросауат» әдістемелік орталығы ашылды. Оның қызметіне мыналар кірді:

- ✓ 4 000 адамға оқыту жүргізу (3 000 — Жамбыл облысында, 1 000 — Алматы облысында);
- ✓ ауыл шаруашылығының әртүрлі бағыттарында 9 қолдау көрсетілетін жеке қосалқы шаруашылықты іске қосу: жидектер мен тас жемістерді өсіру, қызылша, мал шаруашылығы және құс шаруашылығы.

Бюджет: 100 млн теңге

Қазақ тілді БАҚ арасында өткен «Еркін сөз» конкурсы

2015 жылдан бастап Halyk Bank жыл сайынғы «Еркін сөз» байқауы арқылы қазақ тілді журналистиканың дамуын қолдайды. Бастаманың мақсаты-сапалы жарияланымдар арқылы қаржы журналистикасын дамыту және халықтың медиа сауаттылық деңгейін арттыру.

2024 жылы конкурсқа қатысуға Астана, Алматы, Атырау, Семей, Қызылорда қалаларынан және басқа өңірлерден 1000-нан астам өтінім берілді. Жеңімпаздар үш негізгі номинация бойынша марапатталды:

- ✓ «Үздік мақала» (баспа БАҚ),
- ✓ «Сайттағы ең жақсы мақала»,
- ✓ «Үздік телесюжет».

Конкурс қаржы саласында сараптамалық орта құруға жәрдемдеседі, кәсіби журналистикада қазақ тілінің дамуын қолдайды және жас мамандарды осы тақырыпта жұмыс істеуге ынталандырады.

Бюджет: 8 млн теңге

ТҰРАҚТЫ ЖЕТКІЗУ ТІЗБЕГІ

Банк қазақстандық тауарлар мен қызметтерді өндірушілерді басым тартуға ұмтыла отырып, отандық бизнесті қолдау саясатын дәйекті түрде іске асырады. Барлық сатып алу рәсімдері тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу тәртібі мен шарттары туралы қағидаларға, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, сондай-ақ Банктің ішкі регламенттеріне қатаң сәйкес жүзеге асырылады.

Жеткізушілермен өзара іс-қимыл құрмет, ашықтық және теңдік қағидаттарына негізделеді. Серіктестерді таңдау кезінде Банк әділ және адал бәсекелестікке жағдай жасай отырып, объективті және бейтарап өлшемдерді басшылыққа алады. Сатып алу қызметінің негізгі қағидаттары жиынтық шығындарды азайту, сатып алудың барлық кезеңдерінің ашықтығын қамтамасыз ету, сондай-ақ барлық әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беру болып табылады.

2024 жылы Банктің Қазақстан Республикасының резидент-компанияларынан сатып алу көлемі шамамен 114,5^(A) млрд теңгені құрады, бұл жалпы сатып алу көлемінің 94,3%^(A) сәйкес келеді (2023 жылы — 84,8^(A) млрд теңге немесе 94,4%^(A)). Бұл көрсеткіштер Банктің отандық жеткізушілермен ынтымақтастықты дамытуға және ұлттық экономиканың тұрақты дамуына үлес қосуға деген ұмтылысын растайды.

Жеткізушілер мен іскери серіктестерге арналған әлеуметтік стандарттар

Halyk Bank өз қызметінде ғана емес, жеткізілім тізбегінде де әлеуметтік жауапкершіліктің жоғары деңгейін қамтамасыз етуге тырысады. Біз жеткізушілеріміз бен серіктестерімізден этика және іскерлік мінез-құлық кодексінде бекітілген принциптерге ұқсас принциптерді сақтауды күтеміз.

6.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

- 77
- 78
- 80
- 81
- 81
- 81
- 81
- 81
- 82
- 83
- 85
- 85
- 86
- 86
- 87
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- Корпоративтік басқару құрылымы
- Директорлар кеңесінің құрамы
- Директорлардың дағдылары мен тәжірибесі
- Директорларды тағайындау
- Жоғары басқару органының қызметін бағалау
- Сыйақы
- Мүдделер қақтығысы
- Басқарма құрамы
- ESG басқару
- Әдеп және іскерлік мінез-құлық кодексі
- Нақты және ықтимал бұзушылықтар туралы хабарлау
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
- Кірістерді заңдастыруға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл
- Тәуекелдерді басқару

halykbank.kz

Қарқынды өзгертін қаржылық орта жағдайында Банк үздік халықаралық тәжірибелерге сүйене отырып және реттеушілердің талаптарын сақтай отырып, корпоративтік басқару жүйесін дәйекті түрде жетілдіреді. Біздің басымдықтарымыз акционерлердің құқықтарын қорғау, клиенттердің сенімін нығайту, сондай-ақ әдептілік пен жауапкершілік қағидаттарын сақтау болып қала береді.

Банктегі корпоративтік басқару барлық мүдделі тараптардың құқықтары мен мүдделерін құрметтеуге негізделеді, бұл тұрақты және тиімді қызметке, қаржылық тұрақтылықты сақтауға, бизнес құнының өсуіне және инвесторлар мен акционерлердің қаражатын ашық және ұтымды пайдалануды қамтамасыз етуге ықпал етеді.

Есепті жылы Банк корпоративтік басқару органдарының тиімділігін арттыруға, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесін дамытуға, сондай-ақ ESG-күн тәртібін интеграциялауға бағытталған бірқатар бастамаларды іске асырды. Бұл шаралар ұзақ мерзімді тұрақтылықты қамтамасыз етеді және Банктің бәсекелестік позицияларын нығайтуға ықпал етеді.

Банк өз қызметінде Директорлар кеңесі мен Басқарма, акционерлер мен лауазымды тұлғалар арасындағы өзара іс-қимыл тәртібін қоса алғанда, басқарудың негізгі стандарттары мен қағидаттарын айқындайтын, сондай-ақ Банк органдарының жұмыс істеуі мен шешім қабылдауын регламенттейтін қолданыстағы Корпоративтік басқару кодексін басшылыққа алады.

Банктің корпоративтік басқару кодексі, оның ішінде Банктің бизнесті тұрақты және әдепті жүргізуге бейілділігін көрсететін бірқатар негізгі қағидаттарды бекітеді. Олардың ішінде:

- ✓ лауазымды тұлғалар қызметінің ашықтығын қамтамасыз ету және акционерлердің этикалық нормаларды сақтауы,
- ✓ мүдделі тараптар үшін ұзақ мерзімді экономикалық құндылық құру,
- ✓ адам құқықтарын құрметтеу, инклюзивтілік және барлығына тең көзқарас,
- ✓ қоршаған ортаға ұқыпты қарау,
- ✓ ESG тәуекелдерін жауапты қаржыландыру мен тиімді басқаруды дамыту.

Аталған қағидаттар корпоративтік басқару мен орнықты дамудың кешенді аспектілерін қамтитын неғұрлым кең тізбенің бөлігі болып табылады. Бұл ережелер Кодекске енгізілген, өйткені Банк ESG-күн тәртібін дәйекті түрде жүзеге асырады және өз қызметінің барлық аспектілерінде орнықты даму қағидаттарына стратегиялық бағдарланған.

2024 жылы Ішкі аудит департаменті консультация өткізді, оның негізгі мақсаты Банктің корпоративтік басқару жүйесінің негізгі компоненттерінің алдыңғы қатарлы халықаралық практикаларға сәйкестігіне талдау жүргізу, сондай-ақ оның тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар беру болды. Осы консультацияның нәтижелері бойынша тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленді.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУ МЕН ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТИІМДІЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕ ОТЫРЫП, ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МЕН БАСҚАРМАНЫҢ РӨЛДЕРІ МЕН МІНДЕТТЕРІН НАҚТЫ АНЫҚТАЙДЫ.

Банктің Директорлар кеңесі жанынан мынадай консультациялық-кеңесші органдар құрылды

және жұмыс істейді: Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет, Аудит жөніндегі комитет, Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитет, Орнықты даму жөніндегі комитет және Тәуекелдер жөніндегі комитет. Қазақстан заңнамасына сәйкес комитеттердің мүшелері Директорлар кеңесінің мүшелері және сарапшылар болып табылады. Корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелерін енгізу үшін Директорлар кеңесіне

ішкі және сыртқы аудиторлар, ішкі аудит басшысы, тәуекел-менеджмент басшысы, бас комплаенс-бақылаушы, бас заң кеңесшісі, корпоративтік хатшы және т.б. жәрдем көрсетеді.

Басқарманың қызметін қолдау мақсатында дирекциялар, комитеттер және жұмыс топтары атынан бірқатар жұмыс органдары жұмыс істейді. Бұл әрбір жеке сегмент бойынша үлкен сұрақтарды

егжей-тегжейлі қарастыруға мүмкіндік береді. Қажет болған жағдайда және заңнама талаптары болған жағдайда, осындай мәселелер бойынша жұмыс органдары қабылдаған шешімдерді Басқарма немесе Директорлар кеңесі бекіту үшін шығарады.

Директорлар кеңесі мен Басқарма арасында функцияларды бөлу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізілді.

78

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

6

ҚОСЫМШАЛАР

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Банктің Директорлар кеңесінің құрамы келесідей болды:

Павлов Александр Сергеевич

Директорлар кеңесінің төрағасы, тәуелсіз директор, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің төрағасы

Арман Ғалиасқарұлы Дунаев

Аудит жөніндегі комитеттің төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі — тәуелсіз директор

Фрэнк Кайларс

Кадрлар және сыйақылар жөніндегі комитеттің төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі — тәуелсіз директор

Жақсыбек Әбдірахметұлы Күлекеев

Директорлар кеңесінің мүшесі — тәуелсіз директор

Жомарт Досанқұлұлы Нұрабаев

Директорлар кеңесінің мүшесі, «АЛМЭКС» холдингтік тобы» АҚ өкілі

Герман Тишендорф

Орнықты даму жөніндегі комитеттің төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі — тәуелсіз директор

Петр Романовски

Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі — тәуелсіз директор

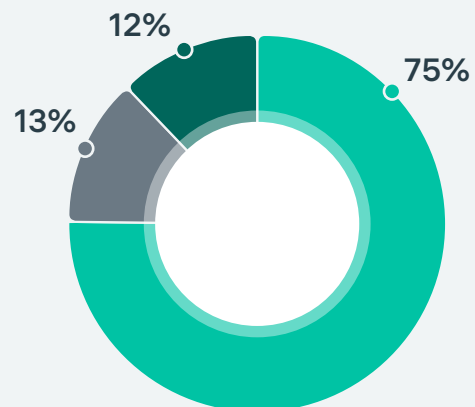

Үміт Болатханқызы Шаяхметова

Директорлар кеңесінің мүшесі, Басқарма Төрағасы

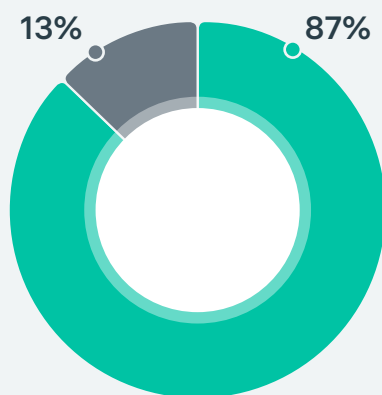
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАҢНАМАСЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫНА СӘЙКЕС ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫНДА ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАРДЫҢ КЕМІНДЕ ҮШТЕН БІРІ БОЛУҒА ТИІС. АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСТАРЫ 2023 ЖЫЛДЫҢ 25 МАМЫРЫНДА ЖӘНЕ 2023 ЖЫЛДЫҢ 1 ЖЕЛТОҚСАНЫНДА САЙЛАҒАН ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫНА СЕГІЗ ДИРЕКТОРДАН ТҰРАТЫН АЛТЫ ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР КІРЕДІ. ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІН АЙҚЫНДАУ КЕЗІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢНАМАСЫНДА БЕЛГІЛЕНГЕН КРИТЕРИЙЛЕР ПАЙДАЛАНЫЛДЫ.

Банктің Директорлар кеңесінің құрылымы

- Тәуелсіз директорлар
- «Алмэкс» холдингітік тобы» АҚ ірі акционері өкілі
- Атқарушы директор (Басқарма төрағасы)

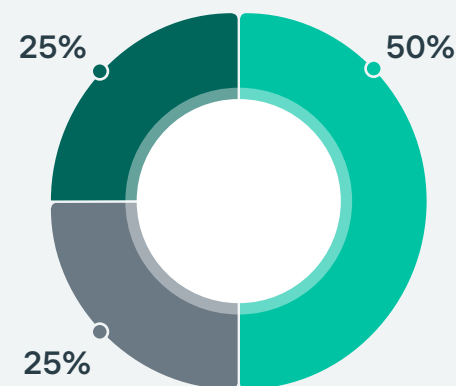
Банктің Директорлар кеңесінің гендерлік құрылымы

- Ерлер
- Әйелдер

2025 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша Банктің Директорлар кеңесінің гендерлік құрылымының құрамы — ерлер 87% және әйелдер 13% (Директорлар кеңесінің гендерлік құрылымындағы шамалы өзгерістер 2023 жылы Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының 7 адамнан 8 адамға дейін ұлғаюы нәтижесінде болды).

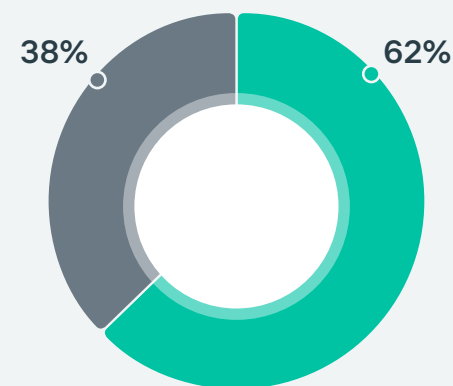
Банктің Директорлар кеңесінің жас бойынша құрылымы келесідей

- 55 жасқа дейін
- 56 жастан 66 жасқа дейін
- 67 жастан 72 жасқа дейін

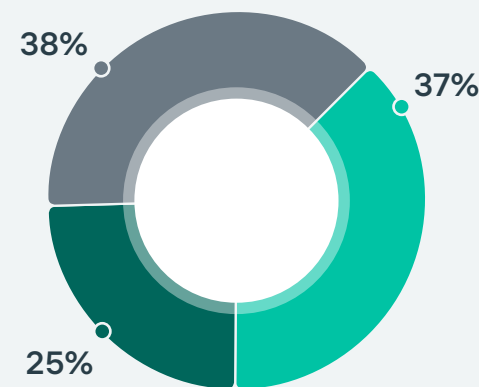
Банктің Директорлар кеңесі мүшелерінің орташа жасы 60 жасты құрайды (салыстыру үшін, 2023 жылғы есепте Директорлар кеңесі мүшелерінің орташа жасы 59 жасты құрады).

Директорлар кеңесі құрамындағы Қазақстан азаматтарының және шетел азаматтарының үлесі

- Қазақстан азаматтаты
- Шетел азаматтары

Банктің Директорлар кеңесінің лауазымда болу ұзақтығы жөніндегі құрылымы

- 12 жылдан астам
- 4 жылдан 11 жылға дейін
- 1 жылдан 3 жылға дейін

ДИРЕКТОРЛАРДЫҢ ДАҒДЫЛАРЫ МЕН ТӘЖІРИБЕСІ

Банк Директорлар кеңесі құрамындағы кәсіби тәжірибенің, дағдылар мен көзқарастардың оңтайлы үйлесімін қамтамасыз етуге ұмтылады. Пікірлердің әртүрлілігі жақсы талқылауға және шешім қабылдауға, сондай-ақ акционерлердің мүдделерін қорғау функцияларын тиімді орындауға ықпал етеді.

Директорлар кеңесінің мүшелері банк ісі, қаржы, тәуекелдерді басқару, халықаралық бизнес, корпоративтік басқару және орнықты даму (ESG) саласында кең сараптамаға ие. 2024 жылы біліктілікті арттыру мақсатында арнайы ESG курстарын қоса алғанда, үздіксіз оқыту ұйымдастырылды.

Тәуелсіз директорлар халықаралық басқару тәжірибесінің, стратегиялық ойлаудың, Банк қызметін жүзеге асыратын салаларды білудің, сондай-ақ корпоративтік басқару және тәуекел-менеджмент саласындағы құзыреттердің арқасында үлес қосады.

Кеңестің барлық мүшелері банктік және қаржылық қызметтер, адами ресурстарды басқару және сыйақы жүйелері саласында білімге ие.

Одан әрі дамытудың басым бағыттарының қатарында ақпараттық технологиялар, киберқауіпсіздік, жасанды интеллект, аудит, ESG, банк саласындағы үлкен деректер мен инновациялық шешімдерді талдау саласындағы құзыреттерді арттыру бар.

2024 жылы Банк корпоративтік басқару және орнықты даму бойынша оқыту бағдарламаларын бастамашылық етті, сондай-ақ корпоративтік хатшылар мен «Halyk» тобының басшылары үшін мамандандырылған семинарлар ұйымдастырды.

Төменде Директорлар кеңесі мүшелерінің дағдылары мен тәжірибесі туралы жиынтық ақпарат беріледі:

7 Директор

Банк ісі

4 Директор

Мұнай-газ және тау-кен саласы

6 Директор

Нақты сектордың басқа да салалары

8 Директор

Қаржы

8 Директор

Көшбасшылық

4 Директор

Тәуекелдерді басқару

1 Директор

Медицина және биотехнологиялар

5 Директор

Халықаралық тәжірибе

8 Директор

Стратегиялық көзқарас

8 Директор

Корпоративтік басқару

8 Директор

Адами ресурстарды басқару

8 Директор

Орнықты даму

1 Директор

Ақпараттық технологиялар және телекоммуникация

ДИРЕКТОРЛАРДЫ ТАҒАЙЫНДАУ

НАЛҰК БАНК ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ ДАҒДЫЛАРДЫҢ, ТӘЖІРИБЕ МЕН ТӘУЕЛСІЗДІКТІҢ ОҢТАЙЛЫ ТЕҢГЕРІМІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕ ОТЫРЫП, АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫМЕН АНЫҚТАЛАДЫ. ДИРЕКТОРЛАР ЛАУАЗЫМҒА ТАҒАЙЫНДАЛУЫ РЕТТЕУШІМЕН КЕЛІСІЛЕДІ.

Директорлар кеңесінің мүшелері ретінде сайлау үшін кандидаттарды таңдаудың негізгі критерийлері: мінсіз іскерлік беделдің болуы, стратегиялық міндеттерді тиімді орындау үшін тиісті тәжірибе мен біліктілік, тәуелсіздік (тәуелсіз директорларға қатысты) және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына толық сәйкестік болып табылады.

Акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімін белгілеу кіреді. 2023 жылғы 25 мамырда өткізілген акционерлердің жалпы жиналысында Директорлар кеңесінің ағымдағы құрамының үш жылдық өкілеттік мерзімі белгіленді.

ЖОҒАРЫ БАСҚАРУ ОРГАНЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІН БАҒАЛАУ

2024 жылы Директорлар кеңесі мүшелерінің өзін-өзі бағалауы үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес жүргізілді. Жүргізілген бағалау (өзін-өзі бағалау) нәтижелері акционерлердің жылдық жалпы жиналысы (АЖЖЖ) шеңберінде Банк

акционерлерінің қарауына ұсынылды. Бұл рәсімдер ашықтықты, есептілікті қамтамасыз етеді және Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

СЫЙАҚЫ

КАДРЛАР ЖӘНЕ СЫЙАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТТИҢ ҚҰЗЫРЕТІНЕ БАНКТИҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МЕН БАСҚАРМАСЫ МҮШЕЛЕРІНІҢ СЫЙАҚЫЛАР ЖҮЙЕСІ, ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСТЕРІ МЕН АТҚАРУШЫ ОРГАНДАРЫНЫҢ ЕҢБЕГІНЕ АҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАР ӨЗІРЛЕУ КІРЕДІ.

Банк Басқармасы мүшелерінің еңбегіне ақы төлеу жүйесі үш негізгі факторға негізделеді:

1. Ұйым үшін оның маңыздылығын және жұмыс нәтижелерінің Банктің қорытынды тиімділігіне әсер ету дәрежесін анықтауға мүмкіндік беретін лауазымды бағалау;
2. Өңірлік еңбек нарығындағы салыстырмалы лауазымдарға ақы төлеу деңгейін талдау;

3. Жылдық сыйақы жүйесінде қолданылатын менеджерлер қызметінің жеке нәтижелерін бағалау.

Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысына қатысты негізгі қағидаттар — сыйақы деңгейінің Банк қызметінің нәтижелеріне деген жеке біліктілігімен және атсалысуымен, сондай-ақ олардың Банк пен оның акционерлерінің мүдделеріне сәйкес келетін өз міндеттерін адал орындауымен және міндеттерді шешумен өзара байланысы болып табылады.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫ

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН ШЕШУ МӘСЕЛЕЛЕРІ БАНКТИҢ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ САЯСАТЫМЕН, СОНДАЙ-АҚ КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТТИҢ ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙІН ҰСТАП ТҰРУҒА ЖӘНЕ ОБЪЕКТИВТІ БАСҚАРУ ШЕШІМДЕРІН ҚАБЫЛДАУҒА ЫҚПАЛ ЕТЕТІН ӘДЕП ЖӘНЕ ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІМЕН РЕТТЕЛЕДІ.

Кеңес құрамында оның қызметінің тиімділігіне әсер ететін мүдделер қақтығысы жоқ. Директорлар кеңесінің барлық мүшелері алқалы

басқару органының үйлесімді және нәтижелі жұмысына бағытталған.

82

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

6

ҚОСЫМШАЛАР

БАСҚАРМА ҚҰРАМЫ

Үміт Болатханқызы Шаяхметова

Басқарма Төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі

Дәурен Жанкісейұлы Сартаев

Басқарма Төрағасының бірінші орынбасары (Корпоративтік бизнес, Шағын және орта бизнес, маркетинг, PR, эквайринг)

Мұрат Ұзақбайұлы Көшенов, CFA, FRM

Басқарма Төрағасының орынбасары (Халықаралық қызмет, қаржы, бухгалтерлік есеп, еншілес компаниялар, комплаенс)

Ертай Исмайылұлы Сәлімов

Басқарма Төрағасының орынбасары (Операциялық қызмет, байланыс орталығы)

Вурос Ольга Владимировна

Басқарма Төрағасының орынбасары (Корпоративтік бизнес)

Нариман Нұрланұлы Мұқышев

Басқарма Төрағасының орынбасары (Цифрлық мем.қызметтер және экожүйе, бөлшек бизнес)

Машчык Роман Александр

Басқарма Төрағасының орынбасары, риск-менеджмент басшысы (Тәуекелдер және Data Science)

Заварзин Андрей Владимирович

Басқарма Төрағасының орынбасары (АТ блогы)

Тілеген Советұлы Маткенов

Басқарма Төрағасының орынбасары (АТ блогы)

ESG БАСҚАРУ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ БАНКТИҢ ЖОҒАРЫ БАСҚАРУ ОРГАНЫ РЕТІНДЕ ОРНЫҚТЫ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІН СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАДЫ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫЛЫҚ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛАР МЕН БАСТАМАЛАРДЫҢ ESG ОРЫНДАЛУЫН БАҚЫЛАЙДЫ.

БАНК ТИІСТІ МАҚСАТТАРДЫ, ҚЫЗМЕТ БАҒЫТТАРЫ МЕН ҚҰРАЛДАРЫН АЙҚЫНДАЙ ОТЫРЫП, КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУ ФАКТОРЛАРЫНЫҢ СТРАТЕГИЯҒА ИНТЕГРАЦИЯЛАНУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІ ЖОСПАРЛАП ОТЫР. БАСҚАРУ ТҰРҒЫСЫНАН ФИЗИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ӨТПЕЛІ КЛИМАТТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ФАКТОРЛАРЫН БАСҚАРУДЫҢ БАРЛЫҚ ДЕҢГЕЙЛЕРІНЕ КАСКАДТАУ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТІЛЕДІ.

Роль	Негізгі функциялар	Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді жоспарлы каскадтау
Директорлар кеңесі	▶ Орнықты даму факторларын Банк стратегиясына интеграциялау тәсілдерін айқындайды, Директорлар кеңесінің жұмысында тиісті рәсімдер мен практикаларды бекітеді және іске асыруға ықпал етеді, тиісті функционалдық салалардағы орнықты даму мәселелерінде Директорлар кеңесі комитеттерінің міндеттерін, Банк қызметінің тақырыптық түйінді көрсеткіштерін айқындау және мониторингілеу тетіктерін айқындайды; ▶ Орнықты даму саясатын қоса алғанда, жоғарғы деңгейдегі құжаттарды бекіту; ▶ Даму стратегиясының іске асырылуын, оның ішінде ESG-күн тәртібін іске асыру мәселелерін бақылауды жүзеге асырады	▶ Климаттың өзгеруі жөніндегі мәселелердің даму стратегиясына интеграциялануын бақылау; ▶ Банктің негізгі стратегиялық мақсаттарын (KPI) анықтау және оларға қол жеткізуді бақылау.
Басқарма	▶ Банк стратегиясын іске асыру; ▶ ESG және орнықты даму саласындағы іс-шаралар жоспарын әзірлеу және бекіту, сондай-ақ Банктің құрылымдық бөлімшелерінің оның орындалуын жедел бақылау.	▶ Климаттың өзгеруі жөніндегі стратегияның жұмыс істеуін қамтамасыз ету, климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару.
Процестер иелері — Корпоративтік бизнес	▶ Портфель санаттары бойынша қызметтің негізгі бағыттарын әзірлеу және қолдау.	▶ ESG және климат бойынша сауалнама нысандарын клиенттік ақпаратты жинау және бағалау жүйесіне біріктіру; ▶ Климаттық тәуекелдерді бағалаудың әзірленген тәсілдеріне сәйкес клиенттер мен қаржыландырылатын жобаларды бағалау; ▶ Клиенттерді орнықты даму тәжірибесін ұстануға және тұрақты экономикалық қызметті қамтамасыз етуге ынталандыруға бағытталған қаржыландыру өнімдері мен құралдарын әзірлеу.

Роль	Негізгі функциялар	Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді жоспарлы каскадтау
Қаржы институттары және халықаралық қатынастар басқармасы	ESG күн тәртібін іске асыруды үйлестіру	- Мониторингті жүзеге асыру; - Есептілікті қалыптастыру; - Банк ішінде ESG-құзыреттерін дамыту.
Кредиттік тәуекелдер департаменті — Кредиттік талдау департаменті, №1,2 корпоративтік клиенттермен жұмыс жөніндегі департаменттер	Қаржыландырылатын жобаларды бағалау және мониторингілеу процесіне ESG-компоненттерін енгізу	Климаттық тәуекелдерді басқаруды жанама әсер ету бөлігінде Банктің тәуекелдерді басқару жүйесіне интеграциялау.

2024 жылы Директорлар кеңесінің тұрақты отырыстарында ESG бастамаларын және корпоративтік басқарудың басқа да маңызды аспектілерін іске асыру мәселелері белсенді талқыланды, бұл қажетті түзету шараларын уақтылы қабылдауға мүмкіндік берді. 2024 жылы Директорлар кеңесі, атап айтқанда, Банктің 2025-2027 жылдарға арналған ESG-стратегиясын қарады және бекітті, сондай-ақ Орнықты дамудың 2022-2024 жылдарға арналған қағидаттары мен мақсаттарын енгізу жөніндегі іс-шаралар жоспарының іске асырылу барысы туралы есептерді қарады. Осылайша, жоғары басқару органдары Банктің осы бағыттағы жұмысына тұрақты негізде мониторинг жүргізеді. Директорлар кеңесі сондай-ақ үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес орнықты даму саласындағы қызмет туралы ақпаратты жүйелі түрде ашуға және мүдделі тараптар үшін ашықтықты арттыруға бағытталған Банктің 2023 жылғы орнықты дамуы туралы есебін қарады.

Банктің ESG-басқаруы Директорлар кеңесі бейінді комитеттердің: Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитеттің, Орнықты даму жөніндегі комитеттің және Тәуекелдер жөніндегі комитеттің жұмысы арқылы жүзеге асырады.

Стратегиялық жоспарлау жөніндегі комитет орнықты даму стратегиясының мәселелеріне жетекшілік етеді, орнықты даму саласындағы тиімділік-

тің мақсаттары мен негізгі көрсеткіштерін (KPI) айқындайды, сондай-ақ сыртқы ортаның әсерін ескере отырып, стратегиялық жоспардың орындалуын талдайды.

Орнықты даму жөніндегі комитет орнықты даму қағидаттары мен ESG-ді Банк қызметіне интеграциялауға жәрдемдеседі, демеушілік және қайырымдылық саласындағы тиісті іс-шаралар мен бастамалардың іске асырылу барысы туралы есептерді қарайды.

Тәуекел комитеті ESG-тәуекелдерін кредиттік және инвестициялық саясатқа енгізуді қамтамасыз етеді, сонымен қатар сценарийлік талдау мен стресстік тестілеуді қоса алғанда, климаттық тәуекелдерді бағалау процесіне жетекшілік етеді.

Банк Басқармасы ESG және орнықты даму саласындағы іс-шаралар жоспарын әзірлеуді және бекітуді, сондай-ақ Банктің құрылымдық бөлімшелерінің оның орындалуын жедел бақылауды жүзеге асырады.

Кредиттік комитет (Коммерциялық дирекция, Филиалдар желісінің кредиттік комитеті, Филиалдың кредиттік комитеті, ШБ бойынша шешімдер қабылдау орталығы) — жасыл қаржы құралдарынан түскен қаражаттан қолайлы

жобаларды¹³ қаржыландыру және/немесе қайта қаржыландыру туралы шешімдер қабылдау жөніндегі өкілеттіктері бар Банктің алқалы органы.

ESG бастамаларын іске асыруға жауапты Банктің дербес құрылымдық бөлімшесі ESG және орнықты дамуды басқаруға жүйелі тәсілді енгізетін, корпоративтік стандарттар негізінде іс-қимыл жоспарын іске асыруды басқаратын, ESG саласындағы басқа бөлімшелерге сараптамалық қолдау көрсететін, осы бағыт бойынша мониторинг пен есептілікті ұсынуға жауапты негізгі үйлестіруші құрылымдық бөлімше болып табылады.

Тәуекелдерді басқару қызметі ESG тәуекелдерін басқару процесін үйлестіреді, осы Саясат шеңберінде ESG тәуекелдерін анықтау және бағалау бойынша ұсыныстарды әзірлейді және ұсынады.

ESG-күн тәртібіне қатысатын дербес құрылымдық бөлімшелер — тақырыптық ESG-бастамаларды іске асыратын және өздерінің мақсатты аудиторияларына пәндік қолдау көрсететін Банктің бизнес-қызметінің бағыттары бойынша жауапты.

Банктің ESG-күн тәртібіне қатысатын филиалдары мен оның еншілес ұымдары өңірлік қолдау көрсетеді және өңірлік ESG-бастамаларын, оның ішінде пилоттық жобаларды іске асырады.

¹³ Қолайлы жоба — бұл жасыл қаржы құралдарынан алынған және/немесе қайта қаржыландырылған қаражат есебінен жүзеге асырылатын, қолданыстағы табиғи ресурстарды тиімді пайдалану деңгейін арттыруға, қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға, климаттың өзгеруінің салдарын жұмсартуға және климаттың өзгеруіне бейімделуге, сондай-ақ ОДМ-на қол жеткізуге жәрдемдесуге бағытталған жасыл жоба болып табылады. Банк қолайлы жобаларды «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ның жасыл қаржыландыру саласындағы саясатына (Green Finance Framework) қосымшада көрсетілген жасыл жобалар санаттарына сәйкес жіктейді.

ӘДЕП ЖӘНЕ ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІ

БАНКТИҢ ӘДЕП ЖӘНЕ ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ КОДЕКСІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТАРҒА, ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢНАМАСЫНА ЖӘНЕ БАНКТИҢ ІШКІ НОРМАТИВТЕРІНЕ СӘЙКЕС ӘЗІРЛЕНДІ.

Кодекс Банктің барлық қызметкерлері мен өкілдері үшін міндетті миссияны, құндылықтар мен мінез-құлық нормаларын бекітеді. Ол бірыңғай корпоративтік мәдениетті қалыптастыруға, мүдделі тараптардың сенімін нығайтуға және Банктің мінсіз беделін қолдауға бағытталған.

Құжат іскерлік мінез-құлықтың міндетті стандарттарын қамтиды және шешім қабылдауда нұсқаулық ретінде қызмет етеді. Оның ережелері ішкі құжаттарды әзірлеу және клиенттермен,

серіктестермен және мемлекеттік органдармен өзара қарым-қатынасты реттеу кезінде ескеріледі.

Басшылық этикалық принциптерге жеке үлгі ретінде берілгендігін көрсетеді, ортақ құндылықтармен біріктірілген топты қалыптастырады және кадрлық әлеуетті дамытуға ықпал етеді. Қолданыстағы заңнаманың немесе іскерлік тәжірибенің талаптарынан асып кетсе де, Кодекс стандарттарына әрқашан басымдық беріледі.

➤ [«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-дағы әдеп және мінез-құлық кодексі](#)

НАҚТЫ ЖӘНЕ ЫҚТИМАЛ БҰЗУШЫЛЫҚТАР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАУ

БАНК ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ КЕЗ КЕЛГЕН УАҚЫТТА ЗАҢНАМАНЫҢ, ӘДЕП КОДЕКСІНІҢ ЖӘНЕ ІШКІ НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАРДЫҢ НАҚТЫ ЖӘНЕ ЫҚТИМАЛ БҰЗУШЫЛЫҚТАРЫ ТУРАЛЫ НЕМЕСЕ ЫҚТИМАЛ ЭТИКАҒА ЖАТ НЕМЕСЕ ОРЫНСЫЗ ІСКЕРЛІК ТӘЖІРИБЕ ТУРАЛЫ ӨЗІНІҢ ТІКЕЛЕЙ НЕ ЖОҒАРЫ ТҰРҒАН БАСШЫСЫНА, НЕ ҚАУІПСІЗДІК ДЕПАРТАМЕНТІНЕ, ІШКІ ҚАУІПСІЗДІК БАСҚАРМАСЫНА, КОМПЛАЕНС-БАҚЫЛАУ ДЕПАРТАМЕНТІНЕ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ ДЕПАРТАМЕНТІНЕ ХАБАРЛАЙ АЛАДЫ.

Банк қызметкері болып табылмайтын, бірақ жоғарыда аталған бұзушылықтар туралы білетін кез келген бөгде адам олар туралы Банктің аталған қызметтеріне де хабарлай алады.

Ақпаратты келесі тәсілдер арқылы хабарлауға болады:

- ▶ Банқтың ішкі порталы «Халық-инфо» сайтында орналастырылған сенім телефоны арқылы хабарласуға болады: +7-727-259-68-78;
- ▶ WhatsApp/Telegram мессенджерлері арқылы +7-778-978-54-18 нөмірі бойынша;
- ▶ электрондық пошта мекенжайы бойынша: helpline@halykbank.kz.

Өтінішті орыс, қазақ және ағылшын тілдерінде беруге болады.

2024 жылы 9 өтініш келіп түсті, өтініштердің негізгі тақырыптарына корпоративтік мәдениет және психологиялық ахуал мәселелері, еңбек жағдайлары мен еңбек қатынастарына байланысты өтініштер, көрсетілетін қызметтердің сапасы бойынша кері байланыс кірді. Барлық келіп түскен өтініштер белгіленген тәртіппен қаралды, олардың әрқайсысы бойынша тиісті тексерулер жүргізілді.

Ақпарат берушілерді қорғау мақсатында Банк Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы шеңберінде өтініштің құпиялылығы мен анонимділігіне (қажет болған жағдайда) кепілдік береді. Банк болжамды бұзушылық туралы немесе ықтимал этикалық емес немесе тиісінше іскерлік практика туралы ақылға қонымды негізде хабарлайтын кез келген адамды қудалауға тыйым салады, бұл оның ішінде «Қазақстан Халық Банкі» АҚ бастамашылық ақпараттандыру саясатында көрсетілген.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Банк Директорлар кеңесі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты басшылыққа ала отырып, сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік саясатын дәйекті түрде іске асырады. Саясат сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтауға қойылатын негізгі талаптарды айқындайды және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бақылау және алдын алу тетіктерін көздейді.

Саясат барлық қызметкерлер үшін қолайлы мінез-құлықтың нақты нұсқауларын қамтиды. Атап айтқанда:

- ▶ кез келген нысанда (соның ішінде үшінші тұлғалар арқылы) пара беруге және алуға қатаң тыйым салынады;
- ▶ әкімшілік рәсімдерді жеделдету үшін кез келген төлемдерді білдіретін төлемдерге тыйым салынады;
- ▶ сыйлықтар мен өкілдік шығындарға қатысты шектеулер белгіленді, оның ішінде ақшалай сыйлықтарға тыйым салу және ықтимал мүдделер қақтығысының болуы/болмауына міндетті тексеру;
- ▶ Банк атынан саяси немесе діни ұйымдарға кез келген жарналарға тыйым салынады;
- ▶ қайырымдылық қызметі ашықтық пен мүдделер қақтығысы болмаған жағдайда ғана мүмкін болады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат шеңберінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін күнделікті тиімді басқаруды, тәуелсіз бақылауды және ішкі аудит қызметі тарапынан тұрақты тексерулерді қамтамасыз ететін үш деңгейлі қорғау жүйесі енгізілді.

▶ [«Қазақстан Халық Банкі» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл](#)

Контрагенттерді тексеруді, сатып алу рәсімдерінің сақталуын бақылауды және ықтимал мүдделер қақтығысын анықтауды қамтитын сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің мониторингі бойынша жүйелі жұмыс ұдайы жүргізіліп отырады, бұл Банкті басқарудың барлық деңгейлерінде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушіліктің тұрақты корпоративтік мәдениетін қалыптастыруға мүмкіндік береді.

2024 жылы Банк қызметкерлерді оқытуға, ішкі бақылауды күшейтуге және тәуекелдер туралы хабардарлықты арттыруға баса назар аудара отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың кешенді тәсілін іске асыруды жалғастырды.

Қашықтықтан оқыту жүйесі арқылы 10 мыңнан астам қызметкер сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат бойынша курстан өтті, оның 99%-ы оқуды сәтті аяқтады. Әрбір жаңа қызметкер жұмысқа қабылдау кезінде міндетті сыбайлас жемқорлыққа қарсы нұсқаулықтан өтеді. Сонымен қатар, филиалдардың қауіпсіздік қызметінің басшылары үшін сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және азайту дағдыларын дамытуға бағытталған мамандандырылған семинарлар ұйымдастырылды.

Ашықтықты қамтамасыз ету және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бақылауды күшейту мақсатында Банк жыл сайын Директорлар кеңесіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың іске асырылуы туралы есеп береді.

2024 жылы Банкте сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілері тіркелген жоқ.

КІРІСТЕРДІ ЗАҢДАСТЫРУҒА ЖӘНЕ ТЕРРОРИЗМДІ ҚАРЖЫЛАНДЫРУҒА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ

Банк, әрине, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруды (жылыстатуды) және терроризмді қаржыландыруды (АЖ/ТҚҚ) айыптайды және өз қызметтерін, өнімдерін және операцияларын заңсыз мақсаттарда пайдалануды болдырмауға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асырады.

Банкте Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, FATF халықаралық стандарттарына, Вольфсберг қағидаттарына, сондай-ақ Базель Банктік қадағалау комитетінің ұсынымдарына сәйкес әзірленген АЖ/ТҚҚ тәуекелдерін ішкі бақылау және басқару жүйесі жұмыс істейді. Бұл жүйе Банк қызметінің барлық деңгейлерін қамтиды және оның филиалдарына, еншілес және үлестес ұйымдарына қолданылады.

АЖ/ТҚҚ жүйесінің негізгі элементтеріне мыналар жатады:

- ▶ АЖ/ТҚҚ тәуекелдерін бағалау мен басқаруға тәуекелге бағдарланған тәсілді қолдану;
- ▶ клиенттер мен бенефициарлық меншік иелеріне міндетті түрде тиісті тексеру жүргізу;
- ▶ қаражаттың шығу көзін анықтауды қоса алғанда, жоғары тәуекел белгілері болған кезде тереңдетілген тексеру;
- ▶ клиенттердің операцияларын бақылау, оның

ішінде күдікті транзакцияларды анықтау және талдау;

- ▶ БҰҰ, ЕО, OFAC санкциялық тізімдерін қоса алғанда, халықаралық санкцияларды сақтау;
- ▶ компаниялармен және қалқа банктермен, сондай-ақ АЖ/ТҚҚ шараларын сақтамайтын ұйымдармен іскерлік қатынастар орнатудан бас тарту;
- ▶ клиенттік ақпаратты үнемі жаңартып отыру;
- ▶ есептілікті қолданыстағы заңнама шеңберінде уәкілетті органдарға жіберу;
- ▶ АЖ/ТҚҚ мәселелері бойынша Банк қызметкерлерін тұрақты оқытуды жүргізу;
- ▶ ішкі бақылаудың кешенді бағдарламаларын іске асыру және олардың тиімділігін бағалау.

АЖ/ТҚҚ шеңберіндегі барлық қызметті қызметі операциялық және аудиторлық функциялардан бөлінген комплаенс-бақылаудың тәуелсіз бөлімшесі үйлестіреді. Бұл Банктің осы саладағы заңнамасы мен ішкі регламенттерінің сақталуын бақылау кезінде тәуелсіздік пен объективтілікті қамтамасыз етеді.

Заңдылық, ашықтық және заңсыз қызметке нөлдік төзімділік қағидаттарын ұстану Банктің корпоративтік мәдениетінің ажырамас бөлігі болып табылады.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі

Банк сыртқы сын-қатерлерге және климаттық тәуекелдерге төзімділікті қоса алғанда, тәуекелдердің барлық түрлерін қадағалаудың тәуелсіздігін, толықтығын және жүйелілігін қамтамасыз ете отырып, үш қорғаныс желісі қағидаты негізінде тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылауды құрады.

Рөлдер мен міндеттерді бөлу корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерін қамтиды:

Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау мәселелері бойынша стратегиялық басшылықты жүзеге асырады. Кеңес деңгейінде тиісті бағыттар бойынша оның жұмыс органдары болып табылатын Тәуекелдер жөніндегі комитет және Аудит жөніндегі комитет жұмыс істейді. Кеңес тәуекелдерді басқару саясатын бекітеді және жүйелі түрде қайта қарайды, сондай-ақ ірі мәмілелерді, мүдделі мәмілелерді және үлестес тұлғалармен операцияларды нарықтық жағдайлардың сақталуы және преференциялардың болмауы тұрғысынан қарастырады.

Банк Басқармасы тәуекелдерді басқарудың бекітілген саясаттары мен стратегияларын іске асыру процестерін басқарады. Операциялық басқару мамандандырылған комитеттер арқылы жүзеге асырылады, соның ішінде:

- ▶ Бас банктің Кредит комитеті;
- ▶ Филиалдар желісінің Кредит комитеті;
- ▶ Бөлшек кредит комитеті;
- ▶ Проблемалық активтер жөніндегі комитет;
- ▶ Активтер мен пассивтерді басқару комитеті;
- ▶ Тәуекел жөніндегі комитет.

Банктің құрылымдық бөлімшелері олардың қызметіне тән тәуекелдерді бастапқы сәйкестендіруге және бағалауға, сондай-ақ қолданылатын бақылау тетіктерінің тиімділігін мониторингтеуге және бизнес-процестердің үздіксіздігін қамтамасыз етуге жауапты.

Тәуелсіз тәуекел-менеджмент және комплаенс қызметтері кредиттік, нарықтық, операциялық, комплаенс-тәуекелдер мен өтімділік тәуекелдерін сәйкестендіруді, бағалауды, мониторингтеуді және бақылауды қамтитын жүйенің жұмыс істеуін қамтамасыз етеді. Бұл функциялардың қызметін тәуекел-менеджмент басшысы және сәйкесінше бас комплаенс-бақылаушысы басқарады.

Ішкі аудит қызметі тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерінің жұмыс істеу тиімділігін тәуелсіз бағалауды жүзеге асырады. Оның қызметі Банк тәжірибесінің заңнама, ішкі саясат және тұрақтылық қағидаттарының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Тәуекелдерді басқару тәсілі

Банктің тәуекел-менеджмент саласындағы саясаты қабылданатын тәуекелдердің ауқымына, күрделілігіне және бейініне сәйкес келетін тәуекелдерді басқарудың тұтас және бейімделген жүйесін қалыптастыруға бағытталған. Бұл жүйе тек нормативтік талаптарды сақтауға ғана емес, сонымен қатар бизнестің тұрақты дамуы мен стратегиялық мақсаттарын қолдауға бағытталған.

Өзгермелі сыртқы орта жағдайында, оның ішінде тұрақты даму талаптары мен климаттық сын-тегеуріндердің өсуі жағдайында Банк тәуекелдерді басқару тәсілдерін дәйекті түрде күшейтеді. Тәуекелдерді ерте анықтау тетіктерін жетілдіруге, бағалаудың прогрессивті әдістерін қолдануға және басқарудың барлық деңгейлерінде белсенді бақылауға ерекше назар аударылады. Бұл тәсіл өзгерістерге уақтылы бейімделуге және Топтың ішкі және сыртқы қиындықтарға төзімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

ТӘУЕКЕЛ-ТӘБЕТТІ БАСҚАРУ

Halyk Bank Топ қызметінің мақсаттары мен ауқымына сәйкес елеулі тәуекелдердің рұқсат етілген деңгейін айқындай отырып, тәуекел-тәбетті басқарудың жүйелі тәсілін іске асырады. Тәуекел-тәбет стратегиясы бизнес-стратегияны іске асыру мен Банктің қаржылық жағдайының тұрақтылығы арасындағы тепе-теңдікті қамтамасыз ете отырып, тәуекелдерді қабылдау үшін негіз қалыптастырады.

Директорлар кеңесі бекіткен тәуекел-тәбет стратегиясы ұйымдық құрылымның барлық деңгейлерінде тәуекел-тәбетті белгілеу, бақылау және енгізу рәсімдерін қоса алғанда, басқарудың негізгі қағидаттары мен тетіктерін бекітеді.

Осы стратегия шеңберінде тәуекелдің әрбір елеулі түрі бойынша бизнес-модельдің ерекшелігін, операциялардың ауқымын және қабылданатын тәуекелдердің бейінін көрсететін сандық шектер белгіленеді. Белгіленген деңгейлердің сақталуын бақылау тәуекелдер бойынша басқарушылық есептілік жүйесі шеңберінде тұрақты негізде жүзеге асырылады.

КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Halyk Bank бизнес-процестерді регламенттеуді, сату және тәуекел-менеджмент функцияларын институционалдық бөлуді, сондай-ақ алқалы органдарды да, бейінді бөлімшелерді де қамтитын құрылған ұйымдық құрылымды қамтитын кредиттік тәуекелдерді басқарудың кешенді жүйесін іске асырды.

Кредиттік тәуекелдерді басқару келесі негізгі тетіктер арқылы жүзеге асырылады:

- бастамашыл бөлімшелердің кредиттік тәуекелдерді бастапқы тексеруін, тәуекел-менеджмент функциясы тарапынан тәуелсіз бағалауды және кейіннен ішкі аудитті бақылауды қоса алғанда, үш қорғау желісінің моделін қолдану;
- операциялар мен өнімдер түріне байланысты контрагенттерге лимиттер белгілеу;
- шоғырлану тәуекелдерін төмендету мақсатында заемшылар, салалар және өңірлер бойынша портфельді әртараптандыру;
- нашарлау белгілерін ертерек анықтауға бағытталған портфель сапасының тұрақты мониторингі;
- ықтимал шығындар үшін барабар резервтерді қалыптастыру.

Директорлар кеңесі бекіткен тәуекел-тәбет стратегиясы шеңберінде негізгі бағыттар: кредиттік, нарықтық, өтімділік және операциялық бағыттар бойынша тәуекелдің рұқсат етілген деңгейінің сандық шектері айқындалды. Бұл деңгейлер бизнестің ауқымына, операциялардың ерекшеліктеріне және Банктің даму моделіне сәйкес келеді. Белгіленген тәуекел-тәбеттің сақталуына мониторинг басқару есептілігі арқылы тұрақты негізде жүргізіледі.

Банкте кредиттік шешімдер қабылдау жүйесі олардың әрқайсысы деңгейінде лимиттер белгілей отырып, өкілеттіктерді алқалы органдарға беруге негізделген. Атап айтқанда:

- корпоративтік заемшылар бойынша өтінімдерді Бас банктің Кредиттік комитеті (КК) қарайды; оның өкілеттігі асып кеткен немесе Банкпен байланысы болған жағдайда — шешімдерді Директорлар кеңесі қабылдайды;
- орта және шағын бизнес (ШОБ) бойынша шешімдерді Шешімдер қабылдау орталығы (ШБ ШҚО), филиалдарды кредиттеу комитеттері (ФКК) және филиалдық желінің кредиттік комитеті (ФЖКК) қабылдайды;
- бөлшек сегмент бойынша — ШҚО және Бөлшек Кредиттік комитеті (БКК).

Жеке тұлғаларға кредит беру өтініш берушіні ішкі және сыртқы базалар бойынша тексеруді, скорингтік бағалауды және Risk-Based Pricing-ті қамтитын автоматтандырылған андеррайтингті қолдану арқылы да жүзеге асырылады. Бұл заемшының тәуекел-профилін (жалақы жобаларына қатысу, зейнетақы мәртебесі және т.б.) ескере отырып, жеке кредиттік ұсыныстарды да, баламалы шешімдерді де қалыптастыруға мүмкіндік береді.

ШОБ-тың стандартты кредиттік өтінімдері үшін ішкі және сыртқы деректерді пайдалана отырып, шешімдер қабылдаудың цифрлық процесі көзделген. Тәуекел модельдері кредиттік қабілеттілікті, төлем қабілеттілігін, лимит мөлшерін және мөлшерлемені есептейді. Цифрлық кредиттік өнімдер (ЦӨ) онлайн режимінде автоматтандырылған режимде ұсынылады.

Еншілес банктердің кредиттік комитеттеріне шешім қабылдау үшін белгілі бір өкілеттіктер берілген. Банк олардың қызметіне үнемі мониторинг жүргізеді, ал қажет болған жағдайда өкілеттіктердің лимиттері мен матрицасын, әсіресе келісім бұзылған немесе макроэкономикалық орта өзгерген жағдайда қайта қарайды.

Кредиттік шешімдер қабылдауға автоматтандырылған тәсіл клиенттердің тәуекел-бейініне жеделдігі мен сәйкестігін қамтамасыз ете отырып, ШҚО мен БКК жұмысын толықтырады. Бұл тәсіл заемшылардың ерекшеліктерін ескереді және жаппай бөлшек кредиттеу кезінде тәуекелдерді азайтуға бағытталған.

2024 жылы кредиттік портфельдің тұрақтылығын бағалау мақсатында Банк теріс макроэкономикалық сценарийлерді: жаһандық экономикалық өсудің төмендеуін, инфляциялық қысымды, мұнай бағасының төмендеуін және геосаяси тәуекелдердің өсуін ескеретін бірқатар стресс-тесттер өткізді. Тестілеу нәтижелері Банк капиталының активтер сапасының нашарлауына тұрақтылығын растады.

Бағалаудың дәлдігін және нақты дефолт деңгейіне сәйкестігін арттыру мақсатында Банк корпоративтік және орташа клиенттердің дефолт ықтималдығын бағалау үшін пайдаланылатын Risk Rate ішкі рейтингтік моделін қолданады. Бұл модель салалық талдау, Банк клиенттерін олардың кредиттік қабілеттілігіне қатысты неғұрлым нақты саралау, Банктің кредиттік портфеліне тәуекел-талдау жүргізу, стресс-тесттер жүргізу және құнсыздануды бағалау құралы ретінде қызмет етеді. 2024 жылы деректерді ауқымды талдау негізінде модель калибрленді және 2025 жылдың 1 қаңтарынан бастап жаңартылған нұсқасы жүйеге сәтті енгізілді.

АКТИВТЕР МЕН ПАССИВТЕРДІ БАСҚАРУ

2024 жылы Банк «тәуекел–кірістіліктің» оңтайлы арақатынасына баса назар аудара отырып, активтер мен пассивтерді басқарудың теңдестірілген тәсілін жүзеге асыруды жалғастырды. Топ активтерінің негізгі көлемін несие портфелі (61,8%), бағалы қағаздар портфелі (24,3%) және ақша қаражаттары мен олардың баламалары (7,9%) құрайды. Несие портфелі мен бағалы қағаздар портфелінің ұлғаюы есебінен активтердің жылдық өсуі 19,7%-ды құрады.

Өтімділікті басқару негізінен клиенттердің қаражатына негізделген міндеттемелердің әртараптандырылған құрылымымен қамтамасыз етіледі, олардың үлесі 2024 жылдың аяғында 83,9% құрады. Halyk Bank қорландыру нарығында жетекші орынды сақтайды: жеке тұлғалардың қаражаты бойынша үлестің 28,6% және заңды тұлғалардың қаражаты бойынша 31,0%.

Контрагенттерге тұрақты мониторинг және нарықтық және кредиттік тәуекелдерді төмендету үшін лимиттерді жедел реттеу жүргізіледі.

61,8%

несие портфелі

24,3%

бағалы қағаздар портфелі

НАРЫҚТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Банк бейтарап валюталық позицияларды ұстап тұру және пайыздық және бағалық тәуекелдерді бақылау арқылы нарықтық тәуекелдерді басқарудың консервативті тәсілін сақтайды. 2024 жылы теңгелік активтердің үлесі 70,3%-ға, ал теңгедегі депозиттердің үлесі 69,1%-ға дейін өсті. Пайыздық тәуекел активтер мен міндеттемелердің теңдестірілген құрылымы мен ішкі лимиттер жүйесі арқылы бақылауда қалады.

Инфляциялық тәуекелдер жағдайында базалық мөлшерлеменің 15,25%-ға дейін өсуі аясында Банк пайыздық маржаның тұрақтылығын және тәуекел-тәбетке сәйкестігін қамтамасыз етті.

Лимиттерді үнемі бақылау және икемді реттеу нарықтық өзгерістерге уақтылы жауап беруге және ықтимал шығындарды азайтуға мүмкіндік береді.

70,3%

2024 жылы теңгеленген активтер үлесінің өсуі

69,1%

2024 жылы теңгедегі депозиттер үлесінің өсуі

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Банк ішкі процестердің, АТ жүйелерінің, адами фактордың немесе сыртқы оқиғалардың бұзылуынан туындаған шығындарды болдырмауға бағытталған операциялық тәуекелдерді басқарудың кешенді тәсілін қолданады. Басқарудың негізгі құралдары — ORAP жүйесі, жаңа өнімдер мен процестерді бақылау, Basel стандарттарына сәйкес оқиғаларды жинау және талдау және тәуекелдің негізгі көрсеткіштерін пайдалану. Сонымен қатар, сценарийлік талдау және тәуекелдерді өзін-өзі бағалау қолданылады. Жүйе қауіптерді ерте анықтауға және ықтимал қаржылық және беделді шығындарды азайтуға бағытталған.

КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

Банк тұрақтылықты қамтамасыз ету және Базель III нормалары мен қағидаттарына сәйкес оның жеткіліктілігі бойынша талаптарды сақтау мақсатында капиталды салмақты басқаруды жүзеге асырады. Капиталдың жеткіліктілігін бағалаудың ішкі процесінің (КЖБІП) бөлігі ретінде барлық маңызды тәуекелдер мен стратегиялық мақсаттар ескеріледі. 2023 жылы Банк кредиттік, нарықтық және операциялық тәуекелдерді қамтитын ішкі (экономикалық) капиталды есептеу әдістемесін енгізді. Қолданылатын тетіктер қаржылық тұрақтылықты сақтауға және сыртқы ортаның өзгеруіне уақтылы бейімделуге мүмкіндік береді.

АТ ТӘУЕКЕЛДЕРІ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК

2024 жылы Банк АТ инфрақұрылымының тұрақтылығын және клиенттік деректерді қорғауды қамтамасыз ете отырып, АТ тәуекелдері мен ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесін дамытуды жалғастырды. Тәуекелдерді басқару тәсілі жаңартылды, киберқауіптерді бақылау күшейтілді. Бұдан басқа, маңызды ақпараттық активтердің тізбесі жыл сайын қайта қаралады және тәуекелдің негізгі индикаторларын тұрақты жаңарту жүзеге асырылады. Алаяқтық пен рұқсатсыз кірудің алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізілуде. Заманауи мониторинг технологиялары мен кешенді тәсіл осалдықтарды азайтуға және клиенттердің сенімін жоғары деңгейде ұстауға мүмкіндік береді.

ҚЫЗМЕТТІҢ ҮЗДІКСІЗДІГІН БАСҚАРУ

Банк нормативтік құқықтық құжаттарды, инфрақұрылымды, дайындалған персоналды және басқа элементтерді қамтитын қызметтің үздіксіздігін басқарудың кешенді жүйесі есебінен бизнестің процестердің тұрақтылығын қамтамасыз етеді. Негізгі қызметкерлердің қашықтықтан жұмыс істеуімен аралас формат енгізілді. Хабарлау және инциденттерге ден қою жүйесі жұмыс істейді. 2023 жылдан бастап дағдарыс жағдайындағы іс-қимыл бойынша қызметкерлерді тұрақты онлайн оқыту жүргізілуде. Қабылданған шаралар операциялық тәуекелдерді азайтуға ықпал етеді және төтенше жағдайларға дайындықты қамтамасыз етеді.

7.

ҚОСЫМШАЛАР

- 92 — 1-қосымша. Осы есеп туралы
- 95 — 2-қосымша. Негізгі ESG көрсеткіштері
- 103 — 3-қосымша. GRI индексі
- 107 — 4-қосымша. TCFD мазмұнының индексі
- 108 — Тәуелсіз тексеру туралы есеп
- 110 — Байланыс деректері

halykbank.kz

1-ҚОСЫМША. ОСЫ ЕСЕП ТУРАЛЫ

ОСЫ ОРНЫҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕПТІ «ҚАЗАҚСТАН ХАЛЫҚ БАНКІ» АҚ (БҰДАН ӨРІ — «БАНК») GRI (GRI STANDARDS) СТАНДАРТТАРЫНА ЖӘНЕ TCFD ҰСЫНЫМДАРЫНА СӘЙКЕС ДАЙЫНДАДЫ. ЕСЕП БАНКТИҢ ЖӘНЕ ОНЫҢ ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРЫНЫҢ (БІРЛЕСІП «НАЛҮК ТОБЫ» НЕМЕСЕ «ТОП» ДЕП АТАЛАТЫН) 2024 ЖЫЛҒЫ 1 ҚАҢТАРДАН 31 ЖЕЛТОҚСАНҒА ДЕЙІНГІ ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ҚЫЗМЕТІН ҚАМТИДЫ. ЕГЕР МӘТІНДЕ ӨЗГЕШЕ КӨРСЕТІЛМЕСЕ, ҚАРЖЫЛЫҚ АҚПАРАТ ХҚЕС БОЙЫНША ДАЙЫНДАЛҒАН ТОПТЫҢ АУДИТТЕЛГЕН ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ СӘЙКЕС ҰСЫНЫЛАДЫ.

Есепті дайындау кезінде KASE және Лондон қор биржасының листингтік қағидаларының талаптары, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің ESG-ақпаратты ашу жөніндегі ұсынымдары ескерілді. Есептілік Топтың 2022-2024 жылдарға арналған стратегиясына сәйкес келетін БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына (ОДМ) қол жеткізуге ықпал ететін көрсеткіштерді қамтиды.

Қамту шекаралары Halyk тобының шоғырландырылған қаржылық есептілігінің периметріне кіретін барлық заңды тұлғаларды қамтиды. Қаржылық және қаржылық емес есептіліктің периметрі арасында айтарлықтай ауытқулар жоқ. Еншілес ұйымдар туралы ақпарат Топтың жылдық есебінде көрсетілген (https://halykbank.kz/about/shareholders_investors/investoram).

Есеп жыл сайынғы негізде дайындалады және жылдық қаржылық есептілікпен бір мезгілде жарияланады. Есептің 2023 жылғы алдыңғы нұсқасы 2024 жылдың шілдесінде шығарылды.

Парниктік газдар шығарындылары бойынша деректерді қоса алғанда, негізгі қаржылық емес көрсеткіштер бойынша сенімділіктің шектеулі деңгейін сыртқы тексеруді тәуелсіз тәжірибеші жүргізеді. Қорытынды осы есептің тиісті бөлімінде ұсынылған.

Маңызды тақырыптарды анықтауға көзқарас

Ашықтық пен есептілікті арттыру мақсатында, сондай-ақ GRI 3: Material Topics 2021 қоса алғанда, орнықты дамудың халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес Банк маңызды тақырыптарға бағалау жүргізді. Бұл бағалау біздің қызметіміздің экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға әсер етуінің негізгі бағыттарын анықтау және ашылған ақпараттың өзектілігі мен фокусын қамтамасыз ету үшін қажет.

Банктің ең маңызды нақты немесе ықтимал әсерлерін, соның ішінде адам құқықтарына әсерін көрсететін және мүдделі тараптар үшін ең маңызды тақырыптар маңызды тақырыптар болып саналады. Мұндай тақырыптар осы есептің мазмұнының негізін құрайды және Банктегі тұрақтылықты басқарудың негізі болып табылады.

Маңызды тақырыптарды анықтауға көзқарас

GRI 3: Material Topics 2021 стандартының талаптарына сәйкес Банк төрт негізгі кезеңді қамтитын маңызды тақырыптарды анықтауға жүйелі тәсілді қолданды:

1

1-қадам. Ұйым қызметінің мәнмәтінін түсіну

Банк өзінің операциялық, салалық және реттеуші контекстіне жан-жақты талдау жүргізді, соның ішінде:

- ▶ бизнес-модель мен қызмет түрлерінің сипаттамасы;
- ▶ операциялардың географиялық таралуы;
- ▶ клиенттер мен серіктестердің профилі;
- ▶ БҰҰ-ның орнықты даму мақсаттары мен БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарын ұстануды қоса алғанда, институционалдық міндеттемелер;
- ▶ Ұлыбританияның корпоративтік басқару кодексін, KASE және LSE листингтік талаптарын қоса алғанда, халықаралық стандарттарға сәйкестік.

2

2-қадам. Нақты және ықтимал әсерлерді анықтау

Ішкі талдау мен сыртқы контекст нәтижелерін ескере отырып, Банктің экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға оң және теріс әсерлері анықталды. Негізгі ақпарат көздеріне мыналар кірді:

- ▶ инвесторлар мен рейтингтік агенттіктердің ESG-сұраныстары;
- ▶ БАҚ-тағы жарияланымдарға шолу;
- ▶ банк секторының мегатрендтерін талдау;
- ▶ ұқсас банктердің қызметін талдау (бенчмарк-талдау);
- ▶ сұхбат негізінде банк менеджментінің пікірі.

Объективтілікті арттыру үшін әр көздің салымының пайыздық бағасын қамтитын рейтинг қолданылды.

3

3-қадам. Әсердің маңыздылығын бағалау

Әрбір ықтимал тақырып екі негізгі критерий бойынша бағаланды:

- ▶ Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік әсер, оның ауқымы, қол жетімділігі және қайтымсыздығы
- ▶ Тақырыптың мүдделі тараптарға, атап айтқанда олардың шешімдері мен үміттеріне әсері.

4

4-қадам. Әсерлерге басымдық беру және маңызды тақырыптарды анықтау

Соңғы кезеңде Банк анықталған әсерлерді тақырыптарға топтастырды және есепке тақырыптарды қосу үшін маңыздылық шегін анықтады. Нәтижесінде экономика, экология, әлеуметтік сала және банк секторының ерекшелігі саласындағы 15 аспектіні қамтитын маңызды тақырыптар матрицасы болды. Бұл тізім сауалнамалар, сенім телефондары, клиенттерді бағалау және жиналыстар сияқты өзара әрекеттесу арналары арқылы сарапшылардың және негізгі мүдделі тараптардың (соның ішінде клиенттердің, қызметкерлердің, акционерлердің және инвесторлардың) пікірлерін ескере отырып сыналды.

Маңызды тақырыптар тізбесі

Экономикалық	Әлеуметтік	Экологиялық
Экономикалық тиімділік	Жұмыспен қамту	Ресурстарды пайдалану және қалдықтар
Жанама экономикалық әсерлер	Оқыту және дамыту	Климаттың өзгеруі
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер	
Қаржылық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасы	Жергілікті қауымдастықтар	
Цифрландыру және инновация	Дербес деректерді қорғау	
ІТ жүйелері және кибер тәуекелдерге төзімділік	Әлеуметтік жобалар	
Жауапты қаржыландыру		

Деректерді жинау, шоғырландыру және есептеу әдістемесі

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ

Банктегі және еншілес ұйымдардағы кадрлардың тұрақтамау коэффициенті мына формулаға сәйкес есептеледі:

$$КТ = A / B \times 100\%,$$

Мұндағы:

A — есепті кезеңде өз бастамасы бойынша еңбек шартын бұзған қызметкерлердің саны;

Тұрақтамау есебінен мынадай көрсеткіштер алынып тасталды:

- ▶ аутсорсингке көшуге байланысты еңбек шартын өз бастамасы бойынша бұзу;
- ▶ Банктің еншілес ұйымдарына ауысу себебі бойынша;
- ▶ зейнеткерлікке шығу себебі бойынша;
- ▶ от жағушы лауазымын атқаратын қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу;
- ▶ маман (интерн) лауазымын атқаратын қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу;
- ▶ сынақ мерзімі кезеңінде (қабылданған күннен бастап 3 ай ішінде) қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу;

B — есепті кезеңдегі Банк және еншілес ұйымдар қызметкерлерінің орташа тізімдік саны.

ҚОРШАҒАН ОРТА

Суды тұтыну көлемі сумен жабдықтау және су бұру қызметтеріне жұмсалатын жиынтық шығындардың қолданылатын тарифтерге арақатынасына негізделген есептік әдіспен айқындалған. Есептеулерде су тұтыну және су бұру жөніндегі қызметтердің жиынтық шығындары туралы деректер, сондай-ақ қызметтердің екі түріне негізделген тиісті тарифтер пайдаланылды.

Суды тұтыну есептеулерін жүргізу кезінде жергілікті жағдайлардың ерекшелігін көрсететін қол жетімді ішкі көздер негізінде тарифтік мәндер пайдаланылды. 2024 жылғы есептеулерде әрбір филиал үшін орташа жылдық тариф қолданылды, бұл көрсеткіштердің алдыңғы кезеңдермен салыстырылуын қамтамасыз етті және ағымдағы кезеңде тарифтеу ерекшеліктерін егжей-тегжейлі маусымдық өзгерістерсіз ескеруге мүмкіндік берді.

Есептеулердің дәлдігін арттыру және біріздендіру мақсатында бастапқы құжаттама негізінде заттай көлемде тұтынуды тіркеуге біртіндеп көшумен есепке алу жүйесін одан әрі дамыту, сондай-ақ бас офис деңгейінде бірыңғай әдіснама мен бақылау жүйесін енгізу көзделген.

Парниктік газдар шығарындыларын есептеу ҚР аумағында электр энергиясын өндіру көздерін бөлу туралы өзекті деректерді пайдалана отырып жүзеге асырылды. Әдістемелік тәсілді жетілдіру шеңберінде есептеулерден парниктік газдар шығарындыларының көлемі бойынша нөлдік ретінде ескерілетін жаңартылатын энергия көздерінен (ЖЭК) өндірілген электр энергиясымен байланысты шығарындылар алынып тасталды. Сондай-ақ, еншілес ұйымдар үшін шығарындыларды есептеу эмиссиялардың жаңартылған коэффициенттерін қолдана отырып орындалды, бұл шығарындыларды бағалаудың дәлдігін арттыруға мүмкіндік берді.

«Халық Банк Грузия» АҚ және «Tenge Bank» АҚБ үшін жанама энергетикалық шығарындыларды есептеу (Scope 2) Халықаралық энергетикалық агенттіктің (ХЭА) статистикалық деректеріне негізделген CO₂ шығарындыларының халықаралық коэффициенттерін пайдалана отырып орындалды.

ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ДЕНСАУЛЫҚ

Жұмыс уақытын жоғалтумен жарақаттану коэффициентін (LTIFR) есептеу үшін Банк «GRI 403: Occupational Health and Safety» 2018 жылғы нұсқасы ұсынған әдіснаманы пайдаланды. Банк пен еншілес ұйым қызметкерлерінің санына қатысты коэффициентті дұрыс көрсету үшін Банк 1 млн жұмыс істеген адам-сағат факторын қабылдады. Төменде деректерді есептеу формуласы берілген:

$$LTIFR = \text{Жарақаттар} / \text{Жұмыс істеген адам-сағат} * 1\,000\,000.$$

Банк және «Halyk Инкассация» ЖШС бойынша LTIFR 0,08^(A) құрады. Бұл ретте 2024 жылы өндірістік қызметпен байланысты жұмыс уақытын жоғалтқан жарақаттар саны «Halyk Инкассация» ЖШС үшін 2-ні құрайды. 2024 жылы жұмыс істеген адам-сағат: Банк бойынша 24 151 008¹⁴, «Halyk Инкассация» ЖШС үшін 2 385 088. 2024 жылы Банк бойынша еншілес ұйымды есептемегенде, еңбек қызметіне байланысты бірде-бір жазатайым оқиға болған жоқ.

¹⁴ Банк бойынша адам-сағат саны есептік жолмен айқындалады және бұл ретте келесі жорамал негізге алынады: қызметкерлер (2024 жылғы 31 желтоқсандағы нақты саны бойынша) бес күндік жұмыс аптасы кезінде 2024 жылға арналған жұмыс уақытының нормасын (өндірістік күнтізбеге сәйкес 1 992 сағат, демалыс пен ауру күндерін есепке алмай) толық жұмыс істеген деп болжанады.

Әлеуметтік көрсеткіштер

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН САНЫ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қызметкерлердің тізімдік саны	14 440	14 415 ^(A)	14 174 ^(A)
Гендерлік топ бойынша			
Ерлер	4 063	4 173 ^(A)	4 226 ^(A)
Әйелдер	10 377	10 242 ^(A)	9 948 ^(A)
Жасы бойынша			
30 жасқа дейін	4 958	4 742 ^(A)	4 581 ^(A)
30-50	8 333	8 265 ^(A)	8 150 ^(A)
50-ден асқандар	1 149	1 408 ^(A)	1 143 ^(A)

Көрсеткіш		Жоғары буын басшылары	Орта буын басшылары	Мамандар	Әкімшілік-шаруашылық қызметкері
Барлығы	адам	9 ^(A)	1 576 ^(A)	12 358 ^(A)	231 ^(A)
Гендерлік топ бойынша					
Ерлер	адам	7 ^(A)	601 ^(A)	3 391 ^(A)	227 ^(A)
	%	78% ^(A)	38% ^(A)	27% ^(A)	98% ^(A)
Әйелдер	адам	2 ^(A)	975 ^(A)	8 967 ^(A)	4 ^(A)
	%	22% ^(A)	62% ^(A)	73% ^(A)	2% ^(A)
Жасы бойынша					
30 жасқа дейін	адам	0 ^(A)	74 ^(A)	4 495 ^(A)	12 ^(A)
	%	0% ^(A)	5% ^(A)	36% ^(A)	5% ^(A)
30-50 жас	адам	3 ^(A)	1 216 ^(A)	6 822 ^(A)	109 ^(A)
	%	33% ^(A)	77% ^(A)	55% ^(A)	47% ^(A)
50-ден асқандар	адам	6 ^(A)	286 ^(A)	1 041 ^(A)	110 ^(A)
	%	67% ^(A)	18% ^(A)	8% ^(A)	48% ^(A)

Көрсеткіш	Өлшем бірлігі	Өлшем бірлігі	Совет директоров
Барлығы	адам	8	8
Гендерлік топ бойынша			
Ерлер	адам	6	7
	%	75%	88%
Әйелдер	адам	2*	1*
	%	25%	13%
Жасы бойынша			
30 жасқа дейін	адам	0	0
	%	0	0
30-50 жас	адам	4	0
	%	50%	0
50-ден асқандар	адам	4*	8*
	%	50%	100%

* Басқарма төрағасы Басқарма және ДҚ мүшесі болып табылады.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ЖАЛДАУ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ТҰРАҚТАМАУЫ БОЙЫНША КӨРСЕТКІШТЕР

Санат	Жұмысқа қабылданған, адам	Бұзылған ЕШ, адам	Тұрақтамау, %	Жыл соңындағы саны, адам
Барлығы	2 723	2 302 ^(А)	16,2% ^(А)	14 174 ^(А)
Жасы бойынша				
30 жасқа дейін	1 866	1 212	23,6%	4 581 ^(А)
30-50 жас	794	1 045	13,4%	8 150 ^(А)
50-ден асқандар	63	45	3,5%	1 443 ^(А)
Гендерлік топ бойынша				
Ерлер	1 098	748	7,4%	4 226 ^(А)
Әйелдер	625	1 554	37,5%	9 948 ^(А)
Өңірлер бойынша				
Бас банк	993	642	18,2%	3 603
Алматы қалалық филиалы	361	314	20,5%	1 504
Астана қалалық филиалы	111	135	16,5%	815
Ақтөбе ОФ	78	73	12,5%	589
Қарағанды ОФ	76	115	20,1%	543
Жамбыл ОФ	61	57	11,8%	488
Костанайский ОФ	100	85	18,2%	463
Шымкент қалалық филиалы	76	72	15,4%	460
Атырау ОФ	72	66	14,3%	457
Түркістан ОФ	72	49	11,0%	454
Ақмола ОФ	96	78	17,7%	446
Шығыс Қазақстан ОФ	55	62	13,7%	446
Маңғыстау ОФ	35	56	12,5%	436
Батыс Қазақстан ОФ	30	42	9,7%	419
Қызылорда ОФ	43	42	10,5%	408
«Абай» ОФ	35	49	11,7%	404
Павлодар ОФ	42	60	14,9%	391
Солтүстік Қазақстан ОФ	64	52	14,6%	347
«Жетісу» ОФ	67	49	16,5%	304
Алматы ОФ	80	46	16,1%	295
«Ұлытау» ОФ	34	39	18,6%	199
Теміртау ӨФ	33	25	12,9%	191

Санат	Жұмысқа қабылданған, адам	Бұзылған ЕШ, адам	Тұрақтамау, %	Жыл соңындағы саны, адам
Екібастұз ӨФ	47	44	25,8%	172
Жаңаозен ӨФ	19	22	15,0%	143
Балхаш ӨФ	27	23	21,1%	107
Байқоңыр ӨФ	16	5	5,9%	87
АХҚО-дағы филиал	-	-	0,0%	2
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде	-	-	-	1

ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМУ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны	96	87	63*
Гендерлік топ бойынша			
Ерлер	82	75	53
Әйелдер	103	93	68
Қызметкерлердің санаты бойынша			
Жоғары буын басшылары	62	65	85
Орта буын басшылары	110	131	63
Мамандар	90	82	62

* білім беру бағдарламалары санының өсуіне қарамастан, оқу сағаттарының орташа санының төмендеуі микрооқыту үрдісін көрсетеді- оқу материалдарының көлемін қысқарту және оқытудың тиімділігін қамтамасыз ету мақсатында олардың назарын арттыру.

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өнімділік пен мансаптық дамудың тұрақты бағасын алған қызметкерлердің үлесі, %	70%	71%	72%
Гендерлік топ бойынша			
Ерлер	78%	79%	79%
Әйелдер	66%	68%	69%
Қызметкерлер санаты бойынша			
Басқарма мүшелері	100%	100%	100%
Жоғары буын басшылары	99%	97%	100%
Орта буын басшылары	90%	90%	91%
Мамандар	67%	69%	70%

Қызметкерлерді басқару саласындағы әлеуметтік көрсеткіштер

Көрсеткіш	Ерлер	Әйелдер	Итого
Жүктілік және босану немесе бала күтімі бойынша демалысқа құқығы бар қызметкерлердің саны (ҚР ЕК сәйкес)	Қызметкерлердің 100%-ы бала күтімі бойынша демалысқа құқылы. ҚР Еңбек кодексінің нормалары қызметкерлерге ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, не қамқоршы болып табылатын, не жаңа туған баланы асырап алған баланы іс жүзінде тәрбиелеп отырған әйел ғана емес, сонымен қатар ер адам, сондай-ақ әжесі, атасы немесе басқа да туыстары ретінде бала күтімі бойынша демалысқа өз құқықтарын пайдалануға мүмкіндік береді.		
Жүктілік және босану бойынша демалыс және бала күтімі бойынша демалыс ресімдеген қызметкерлердің саны	Бала күтімі бойынша демалыс — 2	Жүктілік және босану — 883; Бала күтімі бойынша демалыс — 974*	1 859
2024 жылы ана/әке демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің саны	5	933	938
2023 жылы ана/әке демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің саны (есептеу үшін)	10	1 024	1 034
Өткен жылы ана/әке демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған және 12 айдан кейін жұмысын жалғастырған қызметкерлердің саны	2	535	537
Есепті жылы ана/әке демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа қайта оралуы тиіс қызметкерлердің саны	5	360	365
Қайтару коэффициенті	100	39	39
Ұстау қалу коэффициенті	20	52	52

* Оның ішінде жүктіліктен және босанғаннан кейін ресімдегендер.
2024 жылы бала күтімі бойынша демалыстағы қызметкерлер орта есеппен 240 күн болмады.

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Жүктілік және босану бойынша демалыс және бала күтімі бойынша демалыс ресімдеген қызметкерлердің саны	3 009	1 215	1 859
Ерлер	Бала күтімі бойынша демалыс — 12	Бала күтімі бойынша демалыс — 3	Бала күтімі бойынша демалыс — 2
Әйелдер	Жүктілік және босану — 1088; Бала күтімі бойынша демалыс — 1909*	Жүктілік және босану — 266; Бала күтімі бойынша демалыс — 946*	Жүктілік және босану — 883; Бала күтімі бойынша демалыс — 974*

* оның ішінде жүктіліктен және босанғаннан кейін ресімдегендер.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Өндірістік қызметпен байланысты жарақаттардың және жоғалтқан жұмыс уақытының жалпы саны	3	11	2
Жазатайым оқиғалар салдарынан жоғалтқан күндер саны:	123	320	14
Жарақаттану және жұмыс уақытын жоғалту коэффициенті (LTIFR):	0,12	0,42 ^(A)	0,08 ^(A)

ТОПТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ (А)

Индикатор			«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	«Халық Банк Грузия» АҚ	«Tenge Bank» АҚБ	«Казтелепорт» АҚ	«Халық-Лизинг» АҚ	«Halyk Finance» АҚ	«Halyk Global Markets» АҚ	«Halyk Инкассация» ЖШС	«Halyk-Life» АҚ	«Халық СК» АҚ	«КУСА Халық» ЖШС	«Халық АКТИВ» ЖШС	«Halyk FinService» ЖШС	
Кадрлардың тұрақтамау коэффициенті, %			16,20%	13,60%	20,70%	12,90%	9,60%	2,40%	0,00%	13,80%	23,10%	27,00%	12,90%	18,40%	12,90%	
Қызметкерлердің жыныс құрамы бойынша алуантүрлілігі, %	Ерлер		29,80%	39,00%	57,30%	71,60%	52,70%	48,20%		95,20%	34,80%	29,10%	59,50%	37,50%	55,40%	
	Әйелдер		70,20%	61,00%	42,70%	28,40%	47,30%	51,80%		4,80%	65,20%	70,90%	40,50%	62,50%	44,60%	
Қызметкерлердің жас құрамы бойынша алуантүрлілігі, %	30 жасқа дейін		32,3%	14,8%	41,3%	33,0%	9,1%	29,4%		13,6%	20,6%	18,1%	2,4%	6,3%	60,1%	
	30-50		57,5%	60,8%	52,3%	56,3%	60,0%	62,4%		51,4%	66,1%	61,7%	76,2%	71,9%	37,0%	
	50-ден асқандар		10,2%	24,4%	6,4%	10,7%	30,9%	8,2%		35,0%	13,3%	20,2%	21,4%	21,9%	2,8%	
Қызметкерлердің лауазым санаттары бойынша гендерлік алуантүрлілігі	Ерлер	Басқарма басшысы	7	6	2	3	1	3		2	2	3	4	1	2	
		Басшы	601	17	104	23	3	19		43	38	47	7	8	9	
		Маман	3391	96	353	111	25	54		1233	111	200	14	14	164	
		ӘШҚ	227	7	18	4	0	6		2	6	8	0	1	0	
	Әйелдер	Басқарма басшысы	2	4	3	0	3	1		2	5	5	1	1	1	
		Басшы	975	24	43	11	2	21		2	45	62	5	10	4	
		Маман	8967	157	303	43	21	66		60	244	563	11	29	136	
		ӘШҚ	4	13	7	2	0	0		0	0	0	0	0	0	
Қызметкерлердің жасы мен лауазым санаттары бойынша гендерлік алуантүрлілігі	Ерлер	Басқарма басшысы	30 жасқа дейін	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	
			30-50	2	3	1	1	1		0	2	3	4	1	2	
			50-ден асқандар	5	3	1	2	0		2	0	0	0	0	0	
	Ерлер	Басшы	30 жасқа дейін	40	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	
			30-50	489	2	1	0	2		1	3	3	1	0	1	
			50-ден асқандар	72	2	2	0	1		0	2	2	2	0	1	0

Индикатор			«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	«Халық Банк Грузия» АҚ	«Tenge Bank» АҚБ	«Казтелепорт» АҚ	«Халық-Лизинг» АҚ	«Halyk Finance» АҚ	«Halyk Global Markets» АҚ	«Halyk Инкассация» ЖШС	«Halyk-Life» АҚ	«Халық СК» АҚ	«КУСА Халық» ЖШС	«Халық АКТИВ» ЖШС	«Halyk FinService» ЖШС
Қызметкерлердің жасы мен лауазым санаттары бойынша гендерлік алуан-түрлілігі	Ерлер	Маман	30 жасқа дейін	1529	1	17	2	0	0	0	0	2	0	0	1
			30-50	1672	11	75	18	3	18	18	35	35	6	6	8
			50-ден асқандар	190	5	12	3	1	25	3	10	1	2	0	0
		ӘШҚ	30 жасқа дейін	12	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0
			30-50	108	16	38	8	2	15	1	28	41	3	7	3
			50-ден асқандар	107	8	3	3	0	6	1	16	20	2	3	1
	Әйелдер	Басқарма басшысы	30 жасқа дейін	0	13	215	46	5	31	172	46	63	0	1	108
			30-50	1	66	126	56	10	21	638	62	111	13	10	55
			50-ден асқандар	1	17	12	9	10	2	423	3	26	1	3	1
		Басшы	30 жасқа дейін	34	34	109	16	0	19	10	46	95	1	3	81
			30-50	727	94	178	25	15	43	34	164	348	5	21	48
			50-ден асқандар	214	29	16	2	6	4	16	34	120	5	5	7
		Маман	30 жасқа дейін	2966	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
			30-50	5150	2	11	1	0	5	0	4	7	0	1	0
			50-ден асқандар	851	5	6	2	0	1	1	2	1	0	0	0
		ӘШҚ	30 жасқа дейін	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			30-50	1	3	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0
			50-ден асқандар	3	10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Экологиялық көрсеткіштер

ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ

Қазақстан бойынша парниктік газдар шығарындылары, CO ₂ экв. тонна	2022	2023	2024
Тікелей шығарындылар (1-қамту)	4 095	3 299 ^(A)	3 556 ^(A)
CO ₂ шығарындылары	4 084	3 282 ^(A)	3 539 ^(A)
CH ₄ шығарындылары	0,11	0,39 ^(A)	0,41 ^(A)
N ₂ O шығарындылары	0,03	0,02 ^(A)	0,02 ^(A)
Жанама энергия шығарындылары (2-қамту)	64 225	63 027 ^(A)	61 247 ^(A)
Өзге де жанама шығарындылар (3-қамту) (қолданылатын санаттар бойынша)	-		
1-санат	-	1 802 ^(A)	1 824 ^(A)
3-санат	-	7 950 ^(A)	7 756 ^(A)
5-санат	-	2 755 ^(A)	3 047 ^(A)
7-санат	-	9 366 ^(A)	9 356 ^(A)

ОТЫН-ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ РЕСУРСТАРДЫ ТҰТЫНУ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Отын ресурстарын тұтыну, ГДж			
Табиғи газ	27 372	20 347 ^(A)	25 744 ^(A)
Бензин	14 857	15 400 ^(A)	15 599 ^(A)
Дизель отыны	11 987	10 119 ^(A)	9 312 ^(A)
Көмір	6 565	3 364 ^(A)	3 364 ^(A)
Энергетикалық ресурстарды тұтыну, ГДж			
Электр энергиясы	184 151	175 606 ^(A)	183 925 ^(A)
Жылу энергиясы	155 702	206 403 ^(A)	194 427 ^(A)
Отын-энергетикалық ресурстарды жалпы тұтыну, ГДж	400 634	431 239 ^(A)	432 369 ^(A)

* Компания 2024 жылдың қараша айында құрылды.

РЕСУРСТАР МЕН ҚАЛДЫҚТАРДЫ ТҰТЫНУ

Көрсеткіш	2022	2023	2024
Қағазды тұтыну, тонна	384	342,5 ^(A)	300,3 ^(A)
Пластик карталардағы пластикті тұтыну, тонна	15	15,47 ^(A)	15,40 ^(A)
Суды тұтыну, мегалитр	228,28	260,94 ^(A)	250,87 ^(A)

Пайда болған қалдықтардың көлемі, тонна	2022	2023	2024
Қауіпті емес қалдықтар	7 268,00	7 589,01	8 451,88
Қауіпті қалдықтар	12,5	6,4	5,90
Жиыны	7 280,50	7 595,44	8 457,78

ТОПТЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Атауы	Электр энергиясы, ГДж	Су, мегалитр	Жылу энергиясы, ГДж	Қағаз, тонна	Score 1, тонна CO ₂ экв.	Score 2, тонна CO ₂ экв.
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	183 924,66 ^(A)	250,87 ^(A)	194 426,59 ^(A)	300,3 ^(A)	3 556,00 ^(A)	61 247,25 ^(A)
«Халық Банк Грузия» АҚ	1 856,56 ^(A)	3,57 ^(A)	934,79 ^(A)	4,38 ^(A)	62,38 ^(A)	84,91 ^(A)
«Tenge Bank» АКБ	4 302,72 ^(A)	8,86 ^(A)	-	13,67 ^(A)	323,58 ^(A)	560,12 ^(A)
«Халық СК» АҚ	1184 70	2,36	345 728,25	8,73	-	-
«Halyk-Life» АҚ	1 987,20	1,4	1 599,43	9,00	47,50	683
«Halyk Finance» АҚ	885,4	1,17	146,1	1,19	56,49	-
«Halyk Global Markets» АҚ	18,69	0,02	2,93	-	-	-
«Халық-Лизинг» АҚ	3 434,93	0,48	912 894,06	0,55	574,97	896,00
«Halyk Инкассация» ЖШС	320,81	1,40	13 367,45	5,50	587 391,60	6 106,00
«Казтелепорт» АҚ	24 120,82	0,93	864,96	0,73	43,05	6 248,16
Стресстік активтерді басқару компаниялары — «КУСА Халық» ЖШС, «Халық АКТИВ» ЖШС	850,71	23,74	46 724,27	3,49	442,17	-
«Halyk FinService» ЖШС	628,99	4,38	99,15	1,51	-	158 121,60
«Халық Lab» ЖШС*						

3-ҚОСЫМША. GRI ИНДЕКСІ

Қолдану туралы өтініш	«Қазақстан Халық Банкі» АҚ 2024 жылғы GRI стандарттарына сәйкес Орнықты даму туралы есеп дайындады
Қолданылған GRI 1 стандарты	GRI 1: Foundation 2021
Қолданылатын салалық GRI стандарты	қолданылмайды

		Ерекшеліктер				
GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Бет	Алып тасталды	Себеп	Түсініктеме	Сыртқы растау (A)
GRI 2 Жалпы оқиғалар 2021	1. Ұйым және оның есеп беру тәжірибесі					
	2-1 Ұйым туралы мәліметтер	10				
	2-2 Орнықты даму бойынша есептілікке қосылған ұйымдар	92				
	2-3 Есепті кезең, есептілік жиілігі және байланыс тұлғасы	92, 109				
	2-4 Ақпаратты қайта қарау	92				
	2-5 Сыртқы растау	108				
	2. Қызмет және жұмыскерлер					
	2-6 Қызмет, құн тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар	11-13				
	2-7 Қызметкерлер	63				
	2-8 Қызметкерлер болып табылмайтын жұмыскерлер	64				
	3. Корпоративтік басқару					
	2-9 Басқару құрылымы мен құрамы	77-79				
	2-10 Жоғары басқару органын тағайындау және іріктеу	79				
	2-11 Жоғары басқару органының төрағасы	77				
	2-12 Әсерді басқаруды қадағалаудағы жоғары басқару органының рөлі	83-84				
	2-13 Әсерді басқару жауапкершілігін беру	84				
	2-14 Орнықты даму жөніндегі есептіліктегі жоғары басқару органының рөлі	22, 83-84				
	2-15 Мүдделер қақтығысы	81, 86				
	2-16 Маңызды мәселелерді жеткізу	85, 86				
	2-17 Жоғары басқару органының ұжымдық білімі	80				

Ерекшеліктер						
GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Бет	Алып тасталды	Себеп	Түсініктеме	Сыртқы растау (A)
GRI 2 Жалпы оқиғалар 2021	2-18 Жоғары басқару органының тиімділігін бағалау	81				
	2-19 Сыйақы саясаты	81				
	2-20 Сыйақыны анықтау процесі	81				
	2-21 Жылдық жалпы сыйақының арақатынасы	81	Ақпаратты ашып көрсету алып тасталды.	Ақпарат құпия саналады.		
	4. Стратегия, саясат және тәжірибе					
	2-22 Орнықты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	15-16				
	2-23 Саяси міндеттемелер	23, 36, 41, 68				
	2-24 Саяси міндеттемелерді енгізу	23, 36, 41, 68				
	2-25 Теріс әсерлерді жою процестері	50				
	2-26 Кеңес алу және алаңдаушылық білдіру тетіктері	85-86				
	2-27 Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау	86	Ақпаратты ашып көрсету алып тасталды.	Ақпарат қолжетімді емес. Банк оны жинау бағытында жұмыс жүргізуде.		
	2-28 Қауымдастық мүшелігі	10				
	5. Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл					
	2-29 Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу тәсілі	23				
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	2-30 Ұжымдық шарттар	61	Ақпаратты ашып көрсету алып тасталды.	Қазіргі уақытта Банкте ұжымдық шарттар жоқ, алайда Банк қызметкерлерге оларды жасасу құқығын береді.		
	3-1 Маңызды тақырыптарды анықтау процесі	92				
	3-2 Маңызды тақырыптардың тізімі	93				
Экономикалық тиімділік						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	38				
GRI 201: Экономикалық қызмет 2016	201-1 Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	95				A
Жанама экономикалық әсерлер						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	21, 38				
GRI 203: Жанама экономикалық әсерлер 2016	203-1 Инфрақұрылымға және қолдау көрсетілетін қызметтерге инвестициялар	8, 33, 41				
	203-2 Елеулі жанама экономикалық әсерлер	29				
GRI 204: Сатып алу практикасы 2016	204-1 Жергілікті жеткізушілерге тиесілі сатып алу шығындарының үлесі	74				A

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Бет	Ерекшеліктер		
			Алып тасталды	Себеп	Түсініктеме
Сыбайлас жемқаорлыққа қарсы іс-қимыл					
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	86			
GRI 205: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл 2016	205-1 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері тұрғысынан бағаланған операциялар	86			
	205-2 Коммуникация және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерге оқыту	85-86			
	205-3 Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар	86			
Ресурстарды пайдалану					
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	45			
GRI 301: Материалдар 2016	301-1 Салмағы немесе көлемі бойынша пайдаланылатын материалдар	4 , 47 , 102			A
GRI 303: Су және ағынды сулар 2018	303-5 Жалпы су тұтыну көлемі	48 , 102			A
GRI 306: Қалдықтар 2020	306-3 Пайда болған қалдықтар	50			
	306-4 Көдеге жаратуға бағытталған қалдықтар	50			
Климаттың өзгеруі					
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	51			
GRI 302: Энергия 2016	302-1 Ұйым ішіндегі энергияны тұтыну	4 , 48 , 49 , 102			A
GRI 305: Шығарындылар 2016	305-1 Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (1-ші қамту)	4 , 49 , 50 , 102			A
	305-2 Энергетикалық жанама парниктік газдар шығарындылары (2-ші қамту)	4 , 49 , 50 , 102			A
	305-3 Басқа жанама парниктік газдар шығарындылары (3-ші қамту)	50 , 102			A
Жұмыспен қамту					
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	60			
GRI 401: Жұмыспен қамту 2016	401-1 Жаңадан жалданған қызметкерлердің жалпы саны және кадрлардың ауысуы	64 , 98 , 100			A
	401-2 Штаттық қызметкерлерге берілетін, бірақ уақытша немесе ішінара жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін жеңілдіктер	67			
	401-3 Бала күтімі бойынша демалыс	99			
GRI 403: Еңбекті қорғау және өнер-кәсіптік қауіпсіздік 2018	403-9 Өндірістік жарақаттар	70 , 94 , 99			A

Ерекшеліктер						
GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Бет	Алып тасталды	Себеп	Түсініктеме	Сыртқы растау (A)
Оқыту						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	66				
GRI 404: Оқыту және білім беру 2016	404-1 Бір қызметкерге жылына оқу сағаттарының орташа саны	65, 98				
	404-2 Қызметкерлердің біліктілігін арттыру бағдарламалары және жаңа жұмысқа ауысу кезіндегі көмек бағдарламалары	66				
	404-3 Мансаптың тиімділігі мен дамуын үнемі бағалайтын қызметкерлердің үлесі	66				
Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	61				
GRI 405: Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер 2016	405-1 Басшылық пен қызметкерлердің әртүрлілігі	61, 63, 96, 100, 101				A
	405-2 Әйелдер мен ерлердің негізгі жалақысы мен сыйақысының арақатынасы	67				
GRI 406: Кемсітушілікке жол бермеу 2016	406-1 Кемсітушілік жағдайлары және қабылданған түзету шаралары	62				
Жергілікті қауымдастықтар						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	16				
GRI 413: Жергілікті қауымдастықтар 2016	413-1 Жергілікті қауымдастықтарды тарту, әсерді бағалау және даму бағдарламалары бойынша операциялар	72-74				
Дербес деректерді қорғау						
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару	36				
GRI 418: Тұтынушы деректерінің құпиялылығы 2016	418-1 Тұтынушы деректерінің құпиялылығының бұзылуына және олардың деректерінің жоғалуына негізделген шағымдар	36				

Қосымша маңызды тақырыптар		
Тақырып	Ашу тәсілі	Бөлім
Әлеуметтік жобалар	Қоғам үшін маңызы бар негізгі әлеуметтік жобалар ашылады	
Қаржылық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасы	Қаржылық қызметтердің қолжетімділігін қамтамасыз ететін негізгі факторлар және олардың сапасын қамтамасыз ету бойынша жұмыс ұсынылған	
Цифрландыру және инновация	Қаржылық және қаржылық емес қызметтер мен сервистерді цифрландыруға бағытталған шаралар сипатталған	
IT жүйелері және кибер тәуекелдерге төзімділік	Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі шаралар ашылады	
Жауапты қаржыландыру	Банкте «жауапты» қаржыландыру қағидаттарын енгізу бойынша бастамалар мен іс-шаралар ашылады	

4-ҚОСЫМША. TCFD МАЗМҰНЫНЫҢ ИНДЕКСІ

Тақырып	Не ұсынылады	Бөлім	Бет
Басқару Климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерге қатысты ұйымды басқару туралы ақпаратты ашу	Директорлар кеңесінің Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қадағалауын сипаттаңыз	ESG-басқару	100
	Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау мен басқарудағы менеджменттің рөлін сипаттаңыз	ESG-басқару	100
Стратегия Мұндай ақпарат маңызды болған жағдайларда ұйымның бизнесіне, стратегиясына және қаржылық жоспарлауына климатқа байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктердің нақты және ықтимал әсерін ашу	Ұйымның қысқа, орта және ұзақ мерзімді перспективада анықтаған климаттық тәуекелдері мен мүмкіндіктерін сипаттаңыз	Климаттық тәуекелдерді басқару	60
	Ұйымның бизнесіне, стратегиясына және қаржылық жоспарлауына климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктердің әсерін сипаттаңыз	Климаттық тәуекелдердің Банктің кредиттік портфеліне әсері	65
	Температура 2°C-тан аспайтын сценарийді қоса алғанда, әртүрлі климаттық сценарийлерді ескере отырып, ұйым стратегиясының тұрақтылығын сипаттаңыз	Климаттық тәуекелдерді басқаруды интеграциялау	67
Тәуекелдерді басқару Ұйымның климаттық тәуекелдерді қалай анықтайтынын, бағалайтынын және басқаратынын ашу	Ұйымның климаттық тәуекелдерді анықтау және бағалау процестерін сипаттаңыз	Климаттық тәуекелдерді басқару	60
	Ұйымның климаттық тәуекелдерді басқару процестерін сипаттаңыз	Кредиттеудегі ESG тәуекелдерін басқару	43
	Климаттық тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестері ұйымның жалпы тәуекелдерді басқару жүйесіне қалай біріктірілгенін сипаттаңыз	Тәуекелдерді басқару	107
Өлшемдер мен мақсаттар Мұндай ақпарат елеулі болып табылатын жағдайларда климатқа байланысты тиісті тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау және басқару үшін пайдаланылатын көрсеткіштер мен нысаналы көрсеткіштерді ашу	Ұйым өзінің стратегиясы мен тәуекелдерді басқару процесіне сәйкес климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау үшін пайдаланатын өлшемдерді ашыңыз	Парниктік газдардың шығарындылары	57
	Парниктік газдар шығарындыларын Scope 1, Scope 2 және қажет болған жағдайда Scope 3, сондай-ақ онымен байланысты тәуекелдерді ашыңыз	Парниктік газдардың шығарындылары	57
	Ұйым климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару үшін пайдаланатын мақсаттарды, сондай-ақ белгіленген мақсаттармен салыстырғанда қол жеткізілген нәтижелерді сипаттаңыз	Банктің климаттық мақсаттары	69

ТӘУЕЛСІЗ ТЕКСЕРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ЕҮ жауапкершілігі

Біздің міндетіміз - біз алған дәлелдер негізінде Тапсырма мәнін ұсыну туралы қорытынды жасау.

Біз бұл Тапсырманы сенімділікті қамтамасыз ететін «Өткен кезеңдердің қаржы ақпаратының аудитінен және шолып тексеруден өзгеше болатын сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар» Халықаралық тапсырмалар стандартына (бұдан әрі – «3000 СҚХТС (қайта қаралған)»)» Топпен келісілген осы тапсырмаға арналған техникалық тапсырмаға сәйкес орындадық. Бұл стандарт бізден тапсырманы Критерийлерге сәйкес келуі және қорытынды шығару үшін Тапсырманың мәніне қандай да бір елеулі өзгерістер енгізу қажет екендігі туралы қорытынды жасау үшін жоспарлауды және орындауды талап етеді. Таңдап алынған рәсімдердің сипаты, мерзімі мен көлемі теріс пиғылды әрекеттердің немесе қатенің салдарынан ақпараттың елеулі бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда, біздің пайымдауымызға байланысты болады.

Алынған дәлелдер шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін қорытындымызға негіз болу үшін жеткілікті және лайықты болып табылады деп есептейміз.

Біздің тәуелсіздігіміз және сапаны бақылау

Біз өз тәуелсіздігімізді сақтап, бухгалтерлерге арналған Халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес шығарған Кәсіби бухгалтерлердің этика кодексінің талаптарын орындағанымызды және сенімділікті қамтамасыз ететін осы тапсырманы орындау үшін қажетті құзыреттер мен тәжірибеміздің бар екендігін растаймыз.

Бұдан басқа, ЕҮ «Қаржылық есептілікке аудит және шолып тексерулер жүргізетін, сондай-ақ сенімділікті қамтамасыз ететін өзге де тапсырмаларды және ілеспе қызметтерді көрсету жөніндегі тапсырмаларды орындайтын аудиторлық ұйымдарда сапаны басқару» Сапаны басқарудың 1-ші халықаралық стандартын қолданады, ол бізден этикалық талаптарды, кәсіби стандарттарды және қолданыстағы заңнамалық әрі нормативтік талаптарды сақтауға қатысты саясаттарды немесе рәсімдерді қоса алғанда, сапаны басқару жүйесін әзірлеуімізді, енгізуімізді және пайдалануымызды талап етеді.

Орындалған рәсімдердің сипаттамасы

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма шеңберінде орындалатын рәсімдер сипаты мен мерзімі бойынша ерекшеленеді және ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындауға қарағанда аз көлемді болып табылады. Демек, шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау кезінде алынған сенімділік деңгейі ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау кезінде алынатын сенімділік деңгейінен айтарлықтай төмен. Біздің рәсімдеріміз өз тұжырымымызды негіздей алатын шектеулі сенімділік деңгейін алу үшін әзірленген және ақылға қонымды сенімділік деңгейін қамтамасыз ету үшін қажет болатын барлық дәлелдерді ұсынбайды.

Біз рәсімдеріміздің сипаты мен көлемін анықтауда ішкі бақылау құралдарының тиімділігін ескергенімізбен, біздің сенімділікті қамтамасыз ететін Тапсырмамыз ішкі бақылау құралдарына қатысты сенімділікті қамтамасыз етуге арналмаған. Біздің рәсімдеріміздің бақылау құралдарын сынауды немесе IT жүйелеріндегі деректерді біріктіруді немесе есептеуді тексеруге байланысты рәсімдерді орындауды қамтымады.

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар, ең алдымен, Тапсырма мәнін және тиісті ақпаратты дайындауға жауапты тұлғалардан сауалнама жүргізуді, сондай-ақ талдамалық және басқа да қажетті рәсімдерді қолдануды қамтиды.

Біз орындаған рәсімдер:

- ▶ Біз Тапсырма мәнін дайындауға қатысқан Топ бөлімшелерінің өкілдерімен сұхбат жүргіздік;
- ▶ Біз Тапсырма мәніне қатысты сандық ақпаратқа талдамалық рәсімдер жүргіздік;
- ▶ Біз Топтың тұрақты даму саласындағы ішкі корпоративтік құжаттарын зерттедік;
- ▶ Іріктелген негізде біз Көрсеткіштерді бастапқы ақпаратпен салыстырдық;
- ▶ Біз Есептің беттеуінде Тапсырма мәнінің орналасуын бағаладық.

Біз сондай-ақ осы жағдайларда қажет деп тапқан басқа рәсімдерді орындадық.

Тұжырым

Біз орындаған рәсімдердің және алынған дәлелдердің негізінде 2024 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейінгі кезеңдегі Тапсырма мәніне Критерийлерге сәйкес келетіндей енгізілуі тиіс қандай да бір елеулі өзгерістер бізге беймәлім екендігін хабарлаймыз.

Ernst & Young Advisory LLP

2025 жылғы 21 шілде
Алматы, Қазақстан

110

БАНКТИҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУҒА
КӨЗҚАРАСЫТҰРАҚТЫ
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ
БАСҚАРУӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫКОРПОРАТИВТІК
БАСҚАРУ

ҚОСЫМШАЛАР

7

БАЙЛАНЫС ДЕРЕКТЕРІ

«Қазақстан Халық Банкі» акционерлік қоғамы

Мекенжайы:

Қазақстан Республикасы, А26М3К5, Алматы қ., Әл-Фараби даңғ., 40

Телефон:

+ 7 (727) 259 0777

Веб-сайт:

▶ halykbank.kz

▶ halykbank.com

Орнықты даму мәселелері бойынша электрондық пошта:

MIRAK@halykbank.kz

EKATERINAS@halykbank.kz

Есептің шыққан күні:

2025 жылғы шілде